aylık siyasi gençlik dergisi/sayı 5/ekim 1978

GENÇ ÖNCÜ

BU SAYIDA

contents

12 SAYI SONUNDA CİLT KAPAKLARI ÇIKARILACAKTIR.

GENÇ ÖNCÜ

GENÇ ÖNCÜ YAYINLARI
1) GENÇLİK ÖRGÜTLENMESİNİN İLKELERİ VE TÜRKİYE (2. BASKI TÜKENDİ, 3. BASIM YAPILIYOR)
2) İŞÇİ SINIFI HAREKETİ VE GENÇLİK ... 10 TL.

Yazışma Adresi: Necatibey cd. 54/23 Demirtepe/Ankara
Tel: 29 82 60

GENÇ ÖNCÜ: Aylık Siyasi Gençlik Dergisi • Sahibi: Abdurrahman Atalay • Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Halim Bulutoğlu • Adres: Necatibey cd. 54/23 Demirtepe/ANKARA • Fiyatı: 10 TL, Abone 6 Aylık: 60 TL, Yıllık 100 TL, Yurt dışı 2 katıdır • Posta Çeki No'su: 109614 • Baskıya hazırlayan. Çığ Yayıncılık 179704 • Baskı: Daily News Web Ofset • Kapak: Alper Uygur

OYUNLAR GERİ TEPECEKTİR

CHP ağırlıklı hükümetin, bu güne kadar uygulamalarında gözlenen gerici faşist güçlere tavizkar tutumu, önemli ölçüde CGP'nin ve onun liderinin ayakbağı konumuna bağlanmaktaydı. CGP liderinin ilerici demokrat güç ve örgütlere karşı tutumu öteden beri bilinmektedir. Her fırsatta TÖB-DER, POL-DER ve TÜM-DER gibi örgütlerin kapatılması gerektiğini yineleyen CGP liderinin koyu anti-komünist tutumunun ne boyutlara vardığı görülmüştür. Elbette böylesi bir kişinin başbakan yardımcılığında bulunduğu bir hükümetin ilerici özelliğinden uzun boylu söz etmek mümkün olmayacaktı. CGP'nin hükümetten ayrılması hükümetin eski tutumundan vazgeçeceği anlamını taşımakta mıdır? Son gelişmeler bunun böyle olmadığını görmeye yetmektedir.

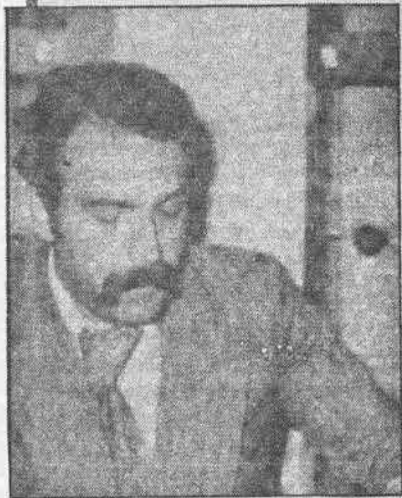
Doğu illerinde yaşanan son gelişmeler bu konuda son derece öğretici olmuştur. Faşist güçler doğu halkını boy hedefi olarak seçmiş durumdadır. Birçok ilde sokağa çıkmak, bir yerden başka bir yere gitmek cesaret isteyen bir iş haline gelmiştir. Faşist çeteler her türlü ayrımcılığı körükleyerek kendi saldırılarını gerçekleştirecek zemini oluşturmaya çalışmaktadırlar. Silahlı saldırılar yol ortasında kurşunlamalar günlük olaylar haline gelmiştir. Bütün bunlara karşın hükümetin tutumu, saldırganların yakalanması için her türlü girişimde bulunulduğunu açıklamaktan öteye gitmemektedir. Daha da ötesi Elazığ örneğindede görüldüğü gibi faşist çetelerin üzerine kararlı bir biçimde gitmeye çalışan görevliler, görevlerinden alınmaktadır. Faşist çeteler yuvalandıkları inlerini açıkça saldırı üsleri olarak kullanmalarına, hatta bu somut durumun hükümet yetkililerincede çeşitli defalar açıklanmasına rağmen faşist örgütlerin kapatılması yönüne gidilmemektedir. Genel başkanlarıyla şube yöneticileriyle cinayet kışkırtıcısı ve sanıkları olduğu tesbit edilmesine karşın bu örgütler hala "hukuk kurallarına uygun çalışan" örgütler olarak görülmekte, haklarında hiç bir girişimde bulunulmamaktadır.

Faşist saldırı aracı olarak kullanıldığı saptanmış örgütlerin kapatılmaları için "gerekli delilleri bulamamak" bir tarafa, hükümetin anti demokratik yönetmelik ve hükümlerin çıkarılmasına alabildiğince hız vermesi hükümetin niteliğini gözler önüne sermektedir. "Anarşiyle" mücadele adı altında anti demokratik girişimler ve uygulamalar göze hoş gösterilmeye çalışılmaktadır. Faşistlerce hedef olarakseçilen alanlarda bu girişim özellikle gözlenmektedir. Bu alanlarda yapılanlar faşist saldırıları etkisizleştirmek için önlem almak yerine anti demokratik ve baskıcı özelliği olan hükümleri çıkarmak olmuştur. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı yüksek okullar faşist güçlerin öteden beri önemli hedefler olarak saptadığı yerler arasındadır. Bu okullarda faşist saldırganların okulla ilişkisi kesilmesi yerine yapılan, disiplin yönetmeliğinin görülmemiş boyutlarda baskıcı hükümlerle doldurulması olmuştur. Yine aynı şekilde yurtlar üzerinde oynanan oyunlar da aynı niteliği taşımaktadır. Faşist saldırganların üs olarak kullandığı bir çok yurdu boşaltmak için hiç bir girişimde bulunmayan hükümet, yurt yönetmeliğini hiç bir mantıki açıklaması olmayan maddemerle doldurma yolunu seçmiştir. Bu gelişmelerin ne adına yapılırsa yapılsın kabul edilirliği olamaz.

Anti demokratik ve baskıcı hükümler anti faşist mücadelede temel alınamaz. Böylesi girişimler, gerici faşist güçlerin öteden beri gerçekleştirilmesi için çalıştıkları girişimlerdir. Hükümetin bu tür uygulamaları yanında asıl dikkat çekici yön uygulamalara karşı demokratik güçlerdeki tepkinin cılızlığıdır. Burjuvazi, geniş yığınlar üzerinde, her türlü girişimini olanaklı kılacak yılgınlığı yaratma başarısını göstermiştir. Bunu gerçekçi bir biçimde tespit etmek gerekmektedir.

Bu tesbit ortaya önemli görevleride çıkarmaktadır. Özellikle gençlik kesiminde bu görevler daha karmaşık ve önemli boyutlara ulaşmıştır. Yeni öğrenim yılının başlayacağı bu günlerde gençlik arasında yılgınlığı ortadan kaldırmak bir çok cephede birden mücadele vermeyi gerekli kılmaktadır. Hükümetin anti-demokratik baskıcı girişimleri, faşist saldırganlığın ulaştığı yeni boyutlar ve anti faşist gençlik örgütlenmesinin sapkın akımlarca güçsüz hale getirilmesi mücadelenin hangi cepheleri kapsadığını göstermektedir. Tüm sorunların üstesinden gelebilmek doğru tespitlerin yapılmasının yanında hatta daha da önemlisi güçlü ve aktif bir örgütlenmeyi gerçekleştirmeyi gerekli kılmaktadır. Önümüzdeki dönem güçlerin bu doğrultuda seferber edilmesi zorunludur.

GENÇ ÖNCÜ

· Elazığ Belediye Başkanı:
Faşist saldırıların
yönlendiricisi mi?

ELAZIĞ TÜRKİYE'DE MİDİR?

Elazığ'dan Ankara'ya gelecek olan otobüs gelen yolcularına seferin kaldırıldığını duyuruyordu. Çünkü 43 kişilik otobüsün yalnızca üç kişisi binmek üzere gelmişti.

"Esnaf direnişi" diye duyurulan 4 baskı gününde 80 fırından ikisi çalışmıştı. En temel gıda alanında.

Belediye otobüsleri bomboş gidip geliyordu. Taksiler çalışarak ölmektense çalışmamayı yeğliyorlardı.

Dükkanının önünde öldürülen oğlu için bir bakkal gelen savcıya oğlum kendisini öldürdü diyordu.

Bir saat boyu kentin en geniş cadde ve meydanlarında işkence yapılarak öldürülen gencin, ölümünü, yardımcı güvenlik kuvvetlerince getirilen savcı yardımcısı delil yokluğu nedeniyle rafa kaldırıyordu.

PTT'ye herhangi bir evden edilen telefondan şöyle yanıt alınıyordu: "buradan Diyarbakırla konuşulmaz, yasaktır"

PTT'ye gelen tüm mektup ve paketler açılıyor, konuşmalar dinleniliyordu.

Ağır ceza mahkemesi yargıcı dava dosyalarını bir aydır evinden kontrol ediyordu.

Akademi öğrenci yurdu Müdürü okula ve eve zırhlı bir polis otosuyla gidip geliyordu.

Tüm ramazan boyu kent, bölünerek geceleri mehter eşliğinde tüm evlerden en az üçer kez milliyetçi harekete yüzer lira 'bağış' da bulundurulmuşdu.

Ve Elazığ Barosu Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Bülent Ecevit'e bir telgraf çekmişlerdi. Şöyle bitiyordu telgraf: "Elazığ TC sınırları içinde bir kent midir? Cevabınızı acilen bekliyoruz, saygılarımızla."

Bu soru tüm ilerici demokrat kişi ve gruplarca sorulmak, sorulmaktan öte cevap verilmesi için sosyal demokrat hükümet zorlanmak ve mutlak sonuç alınmak durumundadır. Bu Türkiye ilerici demokrat kesimleri için önemli bir denek taşı olacaktır.

Ya Elazığ 1948 doğumlu EDMMA mezunu, ve öğrenciyken faşistlerin başı olan katile ve faşizme bırakılacaktır, ya da Elazığ işçi ve emekçileri kendilerine tüm güçleriyle destek olan Türkiye ilerici demokrat güçleriyle faşist işgali söküp atacaktır.

Bu görevde sosyalistler görevlerinin başındadır. Elazığ'da kitlesel mücadele olanaklarını yaratmak için uğraşmaktadırlar. Ancak bu duruma sessiz kalanlar, dudak bükenler bilmelidirlerki ölüm ve faşist baskı yalnızca bilimsel sosyalistlerde kalmamaktadır. Bunun en canlı kanıtı Elazığ'lı ilerici, demokrat insanlarca yaşanmıştır, yaşanmaktadır.

Doğu'daki

Emin BATUN

Doğu illerinde, zaman zaman yapılan askeri tatbikatlar, yurdun diğer yerlerinde yapılanlara nazaran, gerek biçim, gerekse amaç olarak oldukça farklıdır. Bu tatbikatlar, egemen sınıfların doğudaki ırkçı-şoven baskıcı politikasının uygulamalarındandır. Sık sık yapılan bu tatbikatlarda, bu politikayı açığa vuran yanlar bulmak her zaman mümkündür. Örneğin: 1938 Dersim katliamını yöneten generalin adına Tunceli'de tatbikatlar yapılmıştır. Irak'ta yaşanan her hareketli dönemde Irak sınırı yakınlarında düzenlenmektedir. Demokrasi hareketlerinin yoğunlaşma eğilimi gösterdiği dönemlerde düzenlenmektedir.

Yapılan askeri tatbikatlarda genellikle hakiki mermiler kullanılmakta, emekçi halk gösterileri izlemeye zorla götürülmektedir. Gerici hükümetler döneminde ise bu tatbikatlar sıklaştırılmakta, kapsamı genişletilmektedir. 12 Mart döneminde Batman'da yapılan bir tatbikatta, Cumhurbaşkanı Sunay dahil tüm üst görevliler katılmış, Napalm bombaları atılmış, jet uçaklarının ve zırhlı birliklerin gösterileri izlenmiştir.

Bu tatbikatların amacı, doğuda demokrasi mücadelesini geriletmek, Kürt emekçi halkını ve yoksul Kürt köylülerini yıldırmak, sindirmektir. Bu amaçla emperyalizmin ve yerli faşistlerin yaptığı kışkırtmaları ve provokasyonları, devletin resmi güvenlik kuvvetleri geliştirmektedir. Daha iki ay önce Türkiye sınırları içinde ve yetkili makamların bilgisi dahilinde yapılan katliam belleklerde iken (bk. Yürüyüş, s. 172-178) ve Gaziantep, Elazığ, Urfa, Sıvas v.b. yapılan provokasyonlar güncelliğini korurken geçtiğimiz günlerde Yüksekova (Hakkari)da yapılan ve "Kanatlı Jandarma 78" adı verilen tatbikat, burjuvazinin doğu politikasını, ırk ve mezhep ayrımını kışkırtıcı tavrını açıklıkla gözönüne sermektedir.

Günlük basının alkışladığı bu tatbikatta yerel giysilere bürünmüş, Kürtçe konuşan bir jandarma birliğini başka bir jandarma birliği toptan imha etti.

meydanlardan, okullardan

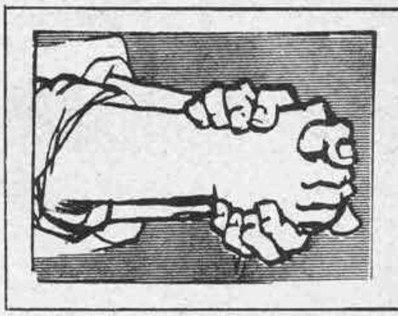
kışkırtmalar son bulmalıdır

Doğuda emekçi halka yönelik jandarma baskısı kuşkusuz bu tatbikatlarla sınırlı değildir. Silah veya kaçak arama bahanesiyle köylüler en ağır işkencelerden geçirilmekte, kişi hakları, ırz ve namus mefhumları yok sayılmaktadır. Suçlu bir kişinin işlediği suçtan yalnız kendisinin sorumlu olması gerekirken, bundan bütün bir köy halkı, bazen yöre halkı sorumlu tutulmaktadır. Büyük kaçakçıların mallarını getirip götüren yoksul sırt hamalları (esas elebaşlar belli olduğu halde) sorumlu tutulmakta ve sık sık öldürülmektedirler. Suç işleyen feodal beyler korunmakta, yoksul köylülersindirilmektedir. Siverek'e bağlı Karadibek köyüne baskın yapılarak altı kişinin öldürülmesi ve üç kişinin esir alınmasına karşın jandarmanın müdahale etmemesi, hele kolluk kuvvetlerinin bu durumdan haberli olmasına rağmen seyirci kalması ve gereken önlemi almaması verilecek örneklerdendir. Jandarma karakollarında işkence edilerek öldürülen yurttaşların haberleri basından izlenmektedir.

Son yapılan tatbikatta ise jandarmalara kadın ve çocuk elbiseleri giydirilmiş, gerçek bir savaş sahnesi canlandırılmıştır. İçişleri Bakanı resmi açıklamasında "sınırda sızabilecek düşman kuvvetlerinin yerel araç ve gereçleri kullanabileceği"ni öne sürerek tatbikatta yapılanları savunmuştur.

Oysa düşman kuvveti olarak nitelendirilenlerin kadın ve çocuk kılığında sızmalarının gülünçlüğü bir yana tatbikatta yapılan saldırı tümüyle sivil halka yöneltilerek savaş kurallarının da dışına çıkmışlardır.

Ülkemizde tüm demokrasi güçlerinin bu çağ dışı uygulamaların karşısında aktif mücadele vermesi, antifaşist mücadelenin ivedi gereğidir. Sorun ülkenin demokratikleşmesi sorunudur. Tüm demokratik güçlerin önünde sosyalizmi hedefleyen bağımsızlık, demokrasi mücadelesidir.

MEB'NIN ATATÜRK EĞİTİM ENSTİTÜSÜNDE GİRİŞTİĞİ SON OYUN

İstanbul'un Anadolu yakasında bulunan Atatürk Eğitim Enstitüsü son zamanlara kadar faşistlerin rahatça at oynatabildikleri bir eğitim kuruluşu idi. Ancak CHP hükümeti zamanında göreve talip olan ilerici demokrat ve sosyalist öğretmenlerin şehit verme pahasına giriştikleri, enstitünün demokratikleştirilmesi çabaları Milli Eğitim Bakanlığının son kararı ile kesintiye uğradı. Okul müdürünün engellemelerine karşın öğretmenler belirli başarılar elde etmişti.

14 ve 15 Eylül tarihlerinde olan olaylarda görülen tavırlar kimin doğru mücadele verdiğini, kımin faşistlerin değirmenine su taşıdığını göstermesi açısından önem taşımaktadır.

14 Eylül günü açılan A.E.E.'de geçtiğimiz yıllarda can güvenliği olmadığı için okula gidemeyen ve yeni kaydolan binden fazla öğrenciye saldıran faşistler gerekli cevabı almışlardır. 15 Eylül günü okula daha kalabalık olarak gelen faşistlerin saldırıları ilerici öğrencilerin kararlı davranışları sonucu püskürtüldü. Okul yönetimi olaylar üzerine okulu 18 Eylül gününe kadar kapattı. Dahasonra otobüslerle Kadıköy'e giderek bir protesto yürüyüşü yapılır. Her eylemi parsa toplama aracı gören goşistler burada yine "kitleyi Ajite eden" konuşma yaparak, okulun demokratikleşmesi için mücadele veren ilerici, demokrat, sosyalist öğretmenleri "mahkum ederler." A.E.E. öğretmenleri goşistlere göre faşistlerle işbirliği yapmaktadırlar. Ancak goşistlerin tüm çarpıtmalarına karşın okuldaki öğretmenlerin ve idarenin demokrat tavrı sonucu, 14 ve 15 Eylül saldırılarına katılan 104 faşist okuldan atılır. Okul idaresinin ve öğretmenlerin son girişimi goşizmin öğrenci kitlesini etkilemek için giriştiği çabaların ne kadar asılsız ve maksatlı olduğunu göstermektedir.

18 Eylül günü açılan okulda gündüz ve gece eğitimi olaysız olarak sürdü, ancak 19 Eylül günü Bakanlığın okulu süresizkapattığıaçıklandı.Son kararı protesto eden A.E.E. öğrencileri vilayete yürümek kararı alırlar, yürüyüş başladığı sırada "nerede hareket orada bereket" mantığı ile hareket eden goşistler gördükleri bir faşisti döverler. Öğrencileri dağıtmak için bahane arayan polisler bu bulunmaz nimeti değerlendirerek yürüyüş koluna saldırarak öğrencileri dağıttılar.

Heryerde olduğu gibi kendi grupsal çıkarlarını ön planda tutan goşistlere A.E.E. ilerici öğrencileri gereken tavrı göstereceklerdir. Okulun sağlıklı eğitime başlamasının başlıca koşulları olarak, A.E.E.'ye 30 metre uzaklıktaki faşist yurdun kapatılması ve okul içinde görev yapan faşist polislerin uzaklaştırılması isteniyor.

GENÇ ÖNCÜLER GREVCİ ERDEM PROFİLO İŞÇİLERİNİN YANINDA

Mustafa SANAL

Karadeniz Ereğli'sinde kurulu bulunan Erdem Profilo'daki grev 60. gününü doldurdu. İşyerinde sendikalaşmaya öncülük eden işçilerin patron tarafından atılmaları üzerine tüm çalışanlar direnişe geçtiler. Tüm işçilerin işten atıldığını ve fabrikayı terketmelerini isteyen işverene rağmen işçiler mücadelelerini kararlılıkla sürdürdüler ve fabrikayı terketmediler. Grev haklarını kullanmak için direndiler. Kaymakam, Bölge çalışma ve işverenin tüm oyunlarına karşın Maden-İş'de örgütlü bulunan işçiler "Sosyalist Türkiye", "faşizme geçit yok" sloganlarıyla kurdukları grev çadırlarında mücadelelerini sürdürüyorlar.

Grevdeki işçiler mücadelelerini şöyle anlatıyor:

GENÇ ÖNCÜ: Daha önce bu işyerinde çalışanlar Sendikalı değildi. Sizi Sendikalı olmaya iten sebepler nedir?

GREVCİ İŞÇİLER: Bizi Sendikalı olmaya zorlayan nedenlerin başında ekonomik-demokratik haklarımız gelir. Sıralarsak, iş güvenliği, işçi sağlığı, günlük çalışma saatimizi 8 saat ile sınırlandırmak, çünkü kanunlarda belirtilen 8 saatlik işgününün üstünde 12 saat çalışmaya zorlanıyorduk. Ayrıca işveren sigorta primlerimizi yatırmıyordu. Bütün bu nedenler bizi Sendikalı olmaya zorladı.

GENÇ ÖNCÜ: Sendikalı olduktan sonra işveren tarafından baskı gördünüz mü?

GREVCİ İŞÇİLER: Sendikalı olduğumuzu işveren 15 gün sonra öğrenebildi. Çünkü sendikal örgütlenmemizi hayati bir sır gibi saklayıp, kimseye söylememiştik. Sendika işverene resmen çağrı yaptıktan sonra, işveren genel müdürü tarafından baskı yapmaya başladı. Direnişe geçtiğimizde fabrikaya kimseyi sokmuyorduk. İşveren dışarıdan getirttiği adamları ile fabrikanın kapılarını tutturup, bizi içeriye hapsetti, ve bizleri tek tek sorguya çekmeye başladı.

GENÇ ÖNCÜ: Mesela size ne gibi sorular sordular?

GREVCİ İŞÇİLER: Neden Sendikalı olduğumuzu, aslında kendisinin maaşlarımızı arttırmayı düşündüğünü, Sendikanın bizleri satabileceğini v.b. sorular. Ama biz taviz vermeden kendisine ekonomik demokratik haklarımız için sendikalı olduğumuzu, işverenlere güvenmediğimizi ve başlatmış olduğumuz mücadeleyi sonuna dek sürdüreceğimizi söyledik.

GENÇ ÖNCÜ: İçinizden Sendikalı olmaması için caydırdığı arkadaşınız oldu mu?

GREVCİ İŞÇİLER: Evet oldu. Üç arkadaşımızı çeşitli vaatlerle döndürdü. Ama onlara hiç güvenmemiştik. Çünkü işverenin adamları olduklarını biliyorduk. Ama üzerlerinde yine de çalışma yapmak istemiştik.

GENÇ ÖNCÜ: İşveren sizi hangi tarihte, kaç kişi olarak işten attı?

GREVCİ İŞÇİLER: 10.7.1978 günü 22 kişi olarak işten atıldık.

Şimdi işçiler grev çadırlarında marşlar söyleyip, haklı davalarında kararlılıklarını tüm bölgeye yaymaya çalışıyorlar. Ve bize son sözleri şu oldu:

"- Mücadelemizi sadece ekonomik demokratik alanda sınırlı bırakmayıp, elde ettiğimiz bilinç ve yeterlilikle işçi sınıfının politik hareketinin yanında yer alacağız."

Genç işçiler sömürüye karşı mücadele ediyorlar

GENÇ ÖNCÜ
ADANA BÜROSU

Burjuvazinin sürdürdüğü sömürü düzeninin en fazla ezdiği kesimlerden biri olan genç işçiler artan ölçülerde sendikalaşma ve demokratik mücadele alanlarında yer alıyorlar. Bunun somut bir örneğide Adana'da yaşandı. Adana'da kurulu Alp-Fer alüminyum doğrama atölyesinde çalışan genç işçiler direnerek şimdiye kadar patronun vermeyi yüklendiği ücreti vermemesini protesto ettiler. İşverenin tüm çabalarına karşın birlikteliklerini bozmadan direnişlerini sürdüren genç işçiler patronu dize getirerek ekonomik mücadelelerinde başarı kazandılar. Geçirilen direniş deneyi genç işçilere birlik olunduğu sürece işçilerin başarı kazanacaklarını gösterdi. Ancak genç işçiler kazanılan ekonomik hakların gerçek kurtuluşu sağlayamayacağını, verilen ekonomik mücadelenin politik mücadele ile birlikte sürdürülmesi gerektiğini belirttiler.

YÖNETİCİLİK ÖRGÜTÇÜLÜKTÜR

GENÇ ÖNCÜ Gn. Bşk. *Abdurrahman ATALAY*

Örgütün başarısını veya başarısızlığını belirleyen çoğunlukla o örgütün programını hayata geçiren yönetim kademelerinin niteliğidir. Doğru hareketin başarıya ulaşması mutlaktır. Örneğin işçi sınıfının iktidarı kaçınılmazdır, sosyalizm ergeç dünyanın her yerinde başarıya ulaşacaktır. Ama bu sonuç öyle kendiliğinden ortaya çıkacak bir sonuç değildir. Sosyo-ekonomik yasaların yeterince kavranamaması, konulan teşhislerin yanlışlığı, değerlendirilemiyen olanaklar başarıyı olanaklı kılankoşullar içinde başarısızlığı getirmektedir. Hiçbir toplumsal hareketin programının kendiliğinden ortaya çıkmadığına, hareket içinden süzülerek gelmiş önder kadronun değerlendirmeleri sonucunda oluştuğuna göre liderlik mekanizmasının niteliği çoğu zaman söz konusu hareket konusunda bize sıhhatli bilgiler verebilir. Ama bu "süzülme" yaşla, eskilikle ölçülecek bir kavram değil toplumsal olayın akışı içinde tekrar tekrar sınanan, yenilenen bir kavramdır.

Genç Öncü, bugüne kadarki bilimsel sosyalist gençlik örgütlerinin mirasçısı ve devamcısıdır. Bu yüzden tarihi çok eskilere gider. Ama buna rağmen Genç Öncü yeni bir örgüttür. O, bugüne kadar gerçekleştirilememiş olanları başarabilmenin şartlarına ve olanaklarına sahiptir. Onların düştükleri yanılgıları önleme durumundadır. Bir anlamda binayı eldeki malzeme ve deneyler ile silbaştan kurmaktadır.

SAĞLAM TEMELLER KURALIM

İşte bunun içindirki bilimsel sosyalizmin militan, her adımı ile sosyalizme yönelik devrimci örgütsel ilkelerini örgütümüze yerleştirmek baş görevlerimizdendir. Bu ilkeleri ilk baştan hiçbir burjuva sızıntıya meydan vermeden, yine mirasın gerçekçi değerlendirmesini yaparak temel yapacak olan büyük ölçüde her kademede görev yapan yöneticilerimiz olacaktır.

Yönetici sözünden tekil şahıs anlaşılmaktadır. Ama bilimsel sosyalist örgütlerde kollektif yönetim vardır. Çalışmalarımızda yanlışlıklara düşmemizi önleyen, başarımızın ve örgütsel işleyişin temeli olan bu yönetim biçiminin deneyler sonucunda ortaya çıkmış çok önemli ilkeleri vardır. Bu ilkeleri uygulamak ve kendi somutumuzda bir çoğunuda yaratmak durumundayız. Ancak biz yazımızda yönetimin kollektif olan yanına değilde bu kollektif çalışma yürüten kurulun bir parçası olarak çalışan tekil yanına ağırlık vereceğiz. Böyle yapmak zorunlulukta. Çünkü bütünün parçalarının özelliklerini belirleyerek gitmek daha yararlı olacaktır.

Yönetici yönetir. Emirler verir, eylemler planlar vb. Her yöneticinin örgüt içinde somut, sınırları belirlenmiş bir işi vardır. (veya zorunlu olarak olması gerekir) Bu yüzden yönetici kollektif yönetim organı kurulun, sözkonusu bölüm üzerinde yine o kuruldan aldığı yetkiye göre yöneten kişi durumundadır. Dolayısıyla yöneticinin birinci özelliği kollektif çalışmaya yatkın olmasıdır.

Sözü edilen yatkınlık doğuştan gelen bir özellik değildir. Her Genç Öncü üyesinde olması gereken özelliklerin en gelişmiş biçimidir. Marksizmi-Leninizmi yaratıcı bir şekilde sürekli öğrenme çabası içinde olma, eğitim ile eylemi atbaşı yürütme vb...

KOLLEKTİF ÇALIŞMAYA NASIL KATILIRIZ?

Yönetici kendi alanındaki detay olmayan bütün sorunları kendi çözüm önerileri ile birlikte kurula getirmelidir. Kurulda ise sadece kendi konusu ile yetinmesi değil, diğer konularda da kafa yorması gerekir. Örneğin örgütlenmede çalışan bir yöneticinin başarısı veya başarısızlığı, eğitim, basın-yayın, sosyal çalışmalar bölümlerinin başarısına veya başarısızlığına doğrudan bağıntılıdır. Bu yüzden arkadaşlarımız özellikle kendi deneylerinden kalkarak, gerekirse bunlarlada yetinmeyerek kurula katkılarını sunmalıdır. Her eylemden kurulun bilgisi olmalıdır. Çalıştığımız kurullarda çalışmalarımızın sıhhatli bir şekilde yürümesini sağlayacak olan güven ortamını geliştirmeliyiz. Yapılan işlerden kurulu düzenli olarak bilgilendirmemek, problemleri tesbit edip çözüm önerileri ile birlikte kurula sunmamak; aksaklıklardan, çalışmaların gelişmesinden gerçekçi bir şekilde arkadaşlarımızı bil-

gilendirmemek; kurulun gündemine giren konuların çözümüne ve günlük pratik çalışmalara yeterince katkıda bulunmamak; kuruldaki tartışmaları dışarıya aksettirip üyeler ve taraftarlar gözünde bütünselliğini zedelemek affedilmeyecek hatalardır. İyi düşünülmemiş önerilerde bulunmak; acele kararlar almak, yanlış kararlarda direnmek; kurul kararlarının bağlayıcılığından en küçük tavizde bulunmak güvensizlik ortamını geliştirir. Bunlar örgütümüzün o birimindeki çalışmaları çürütür. Böylesine burjuva ideolojisinin sızmasına karşı göstereceğimiz en küçük bir anlayış, hoşgörü olamaz. Hele yönetim kademelerinde asla.

BAŞARININ ÖLÇÜLERİ

Kurul çalışmaları ile ilgili son olarak şu söylenebilir. Normal kurul toplantıları yapılıyor, günlük görevler yerine getiriliyor olabilir. İşler dışardan bakıldığında düzenli olarak yürüyor olabilir. Hatta bir ölçüde örgüt gelişmektedirde. Ama çalışmalarda coşku, sürekli yaratma ve geliştirme için yeni yollar arama, örgüte kitle hareketlerine göre büyük atılımlar yaptırma çabası kalmamışsa organizma ölüyor demektir. Giderek kitle eylemlerinden soyutlanılır,öncü değil artçı olunur, eylemler planlı olmaktan çıkıp tepkisel davranışlara dönüşür, artık "tembelliğin" felsefesi yapılmaya başlanır. Bu yüzden kurullar, onlara can veren yöneticiler çalışmalarını dış görünüşleri ile değil,devrimci özünün gelişmesi ile ölçmelidir. Üye kazanıyor olabiliriz. Ama yöremizde binlerce genç politika ile ilgileniyorsa ve biz bunlardan ancak binde birini üye olarak kazanabiliyorsak üye kazancının hiç hesabını, istatistiğini, bize gelmeyen gençlerin "dargörüşlülüğünün" tahlillerini yapmayalım. Kabahat bizdedir...

"Halkın yüz kat güçlenen devrimci enerji akımına ancak bir ölçüde ayak uydurabilmek için bütün parti örgütlerinin ve partiye yakın olan bütün örgütlerin mevcudunu çok genişletmek zorunludur.... Unutmayınız! Bu konuda bizim neden olacağımız her gecikme, sosyal-demokrasinin düşmanlarına yarayacaktır, çünkü yeni dereler sabırsızlıkla bir yol ararlar ve sosyal-demokratik bir nehir yatağı bulamazlarsa, sosyal-demokrat olmayan bir nehir yatağına dökülürler!... Sakın, bizim devrimci bilimimizi yalnızca laflardan oluşan bir dogma derecesine indirmeyin, onu süreç olarak taktik ile, süreç olarak örgüt ile ilgili acınası sözlerle: şaşkınlığı, kararsızlığı, girişim noksanlığını haklı çıkarmak için kullanılan boş laflarla bayağılaştırmayın: " (V.İ.Lenin, Gençlik Üzerine, sf. 102-103)

TÜZÜK NASIL YORUMLANMALI

Örgüt içinde işleyişin kurallarını ne koyar? Elbette buna verilecek ilk cevap "tüzük" olacaktır. Yasaların getirdiği kısıtlamalar sonucunda istediğimiz gibi bir yapı kuramasakta "tüzük" çalışmalarımızın düzenini sağlamaktadır.

Ama "tüzük" ulaşılması gereken bir amaç değil, uyumu sağlıyan bir araçtır. Onu yaşayan canlı ruhundan ayırmak kabaca uygulamaya çalışmakbürokratizmi doğurur. Yapılan bir iş Tüzük'te belirtilen biçime uymuyor ise ve art niyetli olarak yapılmıyor, bilgisizlik sonucunda yapılmış ise doğru işleyişi sabırlıca anlatmalı, ama olumlu girişimi "usulüne" uygun değil diye geri çevirmemeliyiz. Böyle davranırsak belirli bir kalıba uyduracağız diye girişimciliği yok ederiz. Örneğin kurulların çalışmaları kongrelerde her yönü ile değerlendirilir. Her türlü eleştiri kongrelerde yapılır. Ama kongre dönemlerinin dışında bizler gelecekeleştirileri elimizin tersi ile zamanı değil diye itemeyiz. Sürekli denetimi sağlayacak olan kongrelerin yerine geçemeyecek ama ara dönemlerde ihtiyaca cevap verecek mekanizmalar yaratmalıyız.

Yöneticiler olarak zorunlu kazanmamız gereken özelliklerden bir diğeride üyelerle ilişkiler ve "yönetme sanatıdır"

ÜYELERLE DOSTÇA, GELİŞTİRİCİ BAĞLAR KURALIM

Genç Öncü üyeliği sosyalist mücadelenin ilk adımıdır demekteyiz. Ama bu kendiliğinden olamayacaktır. Önder kadronun örgüt içinde yaratacakları ortam, kurulan ilişkilerin olumluluğu ve geliştiriciliği bu sürekliliği sağlayacaktır.

Üyelere önerdiklerimizi nasıl benimseteceğiz? Elbetteki ilk başta bizler örnek olacağız. Bizler öğütler veren değil, olumlu özelliklere sahip olmaya çalışan ve bunun için çevresine önerilerde bulunan kişiler olmak zorundayız. Kitap okumaktan bahsediyor ise en çok bizler okumalıyız, örgüte yapabileceğimiz katkıların en fazlasını yapmalıyız diyorsak bunu önce bizler yapmalıyız; ayyaşlık gibi, dağınıklık gibi küçük burjuva dengesizliklerinden uzak durmalıyız.

Bizler üyelerimizle, çevremizle en yakın dostlar olmalıyız. Başlangıçta aynı örgüt üyesi olmaktan gelen beraberliğimiz giderek artmalı her anlamda birbirine yardımcı arkadaşlar olmalıyız. Bu yüzden yönetici otoriteyi sağlamak için üye ile arasına duvar örmez.

Her üye kendi gönüllü iradesi ile örgütümüze girmektedir. Yani örgüte girerek kendi kendine disiplin altına alınmayı kabul etmektedir. Bu yüzden verilen görevleri yapmak zorundadır. Yapmaz ise eleştirilir, yaptırmaya çalışılır. Ama bunun yöntemi çok önemlidir. Her üye disiplini kabul etmektedir; ama bunu bütünüyle benimsemesi zaman alacaktır.

"... bir genç isterse üye olur, istemezse olmaz. Siz onu RMS'ye üye olduğundan dolayı manen tatmin ettirecek ve onur duyuracak koşulları yaratmalısınız" (Dimitrov, Seçme eserler)

En iyi dostluklar çalışma içinde kurulan dostluklardır. En iyi eğitim iş içinde yapılan eğitimdir. Güven kazanmanın en iyi yolu çalışma içinde birbirimizi tanımaktır. Bu yüzden üyelerle birlikte çalışma yapmaya ağırlık verelim. Böyle yapalım ki onların duygularını, eğilimlerini anlama fırsatını elde edelim, yakınlığımızı pekiştirelim.

Örgütlü çalışmayı öğrenirken arkadaşlarımızın birçok hatalar yaptıkları, zaman zaman çalışmalarda gevşekliğe düştükleri olmaktadır. İşte böyle durumlarda bizlere büyük görevler düşmektedir. Çevremizi iyi gözlemek, arkadaşlarımıza sorunlarını çözümleyebilmeleri için ikna edici, yol gösterici olmak durumundayız. Eğer onların sıkıntıları üzerine bizler anlamsız zorlamalarımızla yeni sıkıntılar eklersek üyelerimizin gelişmelerini engellemiş oluruz. Seve seve bizlerle sorunlarını çözmeye çalışmalılar. Bu alışkanlığı onlara kazandırmalıyız.

Üyelerle kurulacak dostlukla, yönetici arkadaşımız kendi çevresinde imtiyazlı bir çevre yaratmamalıdır.

Bu sonuç örgüt işleyişinde çürümeler getirir. Bir kısım üyeler, yönetim kademelerine yakınlıklarından dolayı (her nereden kaynaklanırsa kaynaklansın) diğer üyelerden farklı daha özel bilgilere sahip oluyor olamazlar.

NE YAPACAĞINA KARAR VER

Örgütsel görevlerimizi yerine getirirken üyelerle nasıl ilişki kuracağız? Alt kademe üst kademe ilişkileri nasıl olacak?

Daha başka bir deyişle demokratik merkeziyetçilik işleyişini nasıl yerleştireceğiz?

Eylemlerde başarımız eldeki gücümüzü değerlendirip, yapacağımız işlerin önem sıralamasını yapıp ikisi arasındaki dengeyi kurmamıza bağlıdır. Yani planlı çalışmak zorundayız. Bu değerlendirmelerimiz gerçekçi olmalıdır. Uzun vadeyi kapsamalı; görevi yerine getirecek kişilerin gelişmişlikleri ve psikolojileri gözönüne alınmalıdır. Zorlamalarla işler yürümez. Tersine eldeki olanaklar bir daha biraraya getiremiyeceğimiz şekilde darmadağın olur.

"Savaşa tüm güçlerini birden süren komutan her zaman iyi komutan demek değildir... İyi komutan, savaşçılarının birikmiş enerjisini kesin savaş için saklamasını bilen komutandır." (Kalinin, sf. 21)

İyi bir yönetici elindeki gücü en iyi şekilde örgütleyen, bunların savaşçı ruhlarını yüksek tutabilen kişidir. Bu da üye ve taraftarlarımızın çok büyük kısmına durumlarına uygun görevler vermekle olur. Verilen görevler onların yaratıcılıklarını geliştirecek işler olmalıdır.

ÜYELERE SORUMLULUK VERMEKTEN ÇEKİNMEMELİYİZ

"İnsanlar kalem odalarında değil, işbaşında yoklanır.... Bazıları yalnız kendilerinin en iyi çalışabileceklerini sanıyorlar; daha zayıf olanlara iş vermekten korkuyorlar ve istemeyerek yeni kadroların yükselme yolunu kesiyorlar.... Sorun, genellikle kadro bulunmamasında değildir; sorun, adam bulmak ve onları yükseltmek, herkesin gücüne ve yeteneğine uygun yer alması için yardım etme konusunda yeter derecede çaba göstermememizdedir." (Dimitrov, Seçme Eserler)

Daha çok gencin devrimci mücadeleye seferber edilmesini tekrar tekrar hatırlatan Lenin, Dimitrov'un üzerinde durduğu konuda şunları söylüyordu:

"Genç işgücüne gereksinmemiz var. İnsan bulunmadığını söylemeye cesaret edenleri açıkca sıkıştırmayı öneririm. Rusya'da sayılmayacak kadar çok insan vardır, ancak korkmaksızın; daha geniş ve cesur bir şekilde, gençlik arasında araştırma yapmak gerekir." (Lenin, Gençlik Üzerine, sf.98)

Yanlış yapılmasından körcesine kaçmamak gerekir. İşte o zaman iş yapmamak gibi yapabileceğimiz en zararlı yanlışın içine düşeriz. Hiçbir örgüt bir tek yanlışla batmaz.

"Devrimci girişime sahip olan bütün insanları çok büyük bir hızla bir araya getirmek ve işe koşmak zorundasınız. Bunların bilgi sahibi kılınmamış olmalarından korkmayın, deneyimsiz ve olgunlaşmamış olmaları konusunda kaygıya kapılmayın. Bunun ilk nedeni şudur: Siz onları örgütlendiremezseniz ve harekete getirmezseniz, onlar menşevikleri ve Gaponları izleyecekler ve deneyimsizlikleri yüzünden de beş kez daha zararlı olacaklardır." (Lenin, sf 98, Gençlik Üzerine)

Daha çok insana görev vermeliyiz diyoruz. Ama bu görevleri insanlara dağıtmakla bitmemektedir. Verdiğimiz görevin sınırlarını iyice belirlemeli, başarı için avantajları ve dezavantajları belirtmelidir. Görevi yerine getirecek kişilerin görüşlerini göz önüne almalı, yanlışlıkları varsa anlatıp, ikna etmelidir. Çünkü amacımız sadece bir işi başarmak değil, aynı zamanda o eylemi yapacak kişilerin eğitilmesidir.

DENETLEYİCİ, YOLGÖSTERİCİ OLACAĞIZ

Görevlerin yerine getirilmesinde denetim zorunludur. Çünkü pratik içinde çıkan engellerin aşılması için yardım gerekebilir. Herhangi bir sebepten ihmal varsa giderilebilir. Ama denetimi müdahale olarak anlamamak gerekir. Ne olursa olsun asıl sorumlu uygulamada çalışan kişilerdir. Gereksiz müdahaleler insiyatifi köreltir. Nihayet, çalışmamız sonucunda çıkardığımız deneyleri değerlendirmeliyiz.

Önerilen yol zorunlu olarak izlememiz gereken metoddur. Çok uzun gelebilir. Ama gerçek bu değildir. Çünkü alışkanlığı kazandığımız zaman başarının en kısa yoludur. İyi belirlenmemiş işleri vermek, ikna etmemek, sonuçları değerlendirmemek ve müdahalecilikle hiçbir işi başaramayız.

ELEŞTİRİDEN KORKMA: SENİ GELİŞTİRECEKTİR

Üyeleri açık, samimi, dürüst olma yolunda teşvik etmeliyiz. Bu yüzden en başta bizler böyle olmalıyız. Yönetici eksiksiz insan değildir.

"Büyük olsun yada küçük olsun kitleye mensup insanların güçlü sesine kulak vermeyen ve eleştirildikleri zaman gücenen militanlar başarı elde edemezler." (Dimitrov, Seçme Eserler)

Eleştirileri dikkate almalıyız. Olumlu anlamda örgüt işleyişini koruyarak eleştiri ortamını geliştirmeye çalışmalıyız, bu yöndeki adımları yüreklendirmeliyiz. Eğer üyeler çalışmalarımızda eksiklik görüyorlarsa bunu rahatça dile getirebilmelidirler. Sorunlar kafalarında cevapsız kalmamalıdır.

Yöneticilerin olumsuzluklarını atmasında, sadece üyelerin değil yöneticilerinde biribirlerini eleştirmesi ve denetlemesi gerekir. Üyelerin yanlış eğilimlerden kaçınmalarını isterken aramızdan bir yöneticinin o olumsuzlukları yapıyor olması çok ters bir iştir.

Bu konuda son olarak şunu söyleyebiliriz. Bu söylenen örgüt çalışmamızda hayati öneme sahip bir sorundur.

BÜROKRASİ İLE ÖRGÜT İŞLEYİŞİNİ KARIŞTIRMAMALIYIZ

Bir takım bürokratik işlemler vardır. Dosyalar, defterler, yazışmalar vb. Bunlar bize gereksiz şeyler olarak gelmemelidir. Eğer üst kademe ile yazışmalarımızı düzenli ve sürekli olarak yapmazsak işler karışır, içinden çıkılmaz hale gelir. Biz yaparız, gene bizim haberimiz olur. Bu yüzden üst kademelerce verilen görevleri zamanı içinde yapmaya, sürekli yerine getirmemiz gereken konuları aksatmamaya (katılım payları, yayın paraları, raporlar vb) var gücümüzle çalışmalıyız. Bunları refleks haline getirmeliyiz.

GENÇ ÖNCÜ 1. GENEL TEMSİLCİLER KONSEYİ TOPLANDI

GENÇ ÖNCÜ tüzüğünün ilgili maddesi gereğince 6 ayda bir yapılması gereken Genel Temsilciler Konseyi toplantılarından birincisi 23 Eylül günü Ankara'da İşçi Kültür Derneği Kültür Merkezi'nde yapıldı.

Konseye 35 şubenin başkan ve sekreterleri 7 dernek temsilcisi ve 5 bölge temsilcisinin yanı sıra merkez büro üyeleri katıldılar.

Konseyin açılış konuşmasında GENÇ ÖNCÜ Genel Başkanı Atalay ağırlıklı olarak Genç Öncü'lülük ve yönetici üye ilişkileri üzerinde durdu. Örgütün önünde duran sorunlarını da anlatan Atalay güncel hedefin yığınsallaşmak ve tüm uzanılabilinen gençliği kucaklamak olduğunu vurguladı.

Örgüt temsilcilerinin okudukları raporlarda da ağırlıklı olarak işlenen konular bilimsel sosyalist eğitim, daha kitlesel örgüt, toplumsal olayları yönetir olma ve benzerleriydi.

Yapılan tüm konuşmalardaki nitelik, GENÇ ÖNCÜ'nün üstlendiği görevleri başaracağının kanıtını oluşturdu.

HEDEF DAHA YAYGIN VE KİTLESEL BİR GENÇ ÖNCÜ

GENÇ ÖNCÜ yeni kurulan şubeleriyle birlikte 36 şubeye erişti. Kurulan Torbalı, Menemen (İzmir), Manisa, Bandırma (Balıkesir) Kartal (İstanbul), Çorum, Ereğli (Zonguldak), Zonguldak, Afyon, Muğla şubeleri, kuruluşlarıyla birlikte giriştikleri yoğun eylemler, dağıttıkları bildiriler şu gerçeği durmadan yineliyor; Zafer işçi sınıfınındır, zafer bu yolda yürüyen Genç Öncülerindir, zafer sosyalizmindir.

GENÇ ÖNCÜ ÖRGÜTÜMÜZÜ GÜÇLENDİRELİM KAMPANYASINI BAŞLATTI

Genel Yönetim Kurulu kararı gereğince düzenlenen kampanya 1. Genel Temsilciler Konseyi'nde Genel Sekreter Ümit Buğdaycı tarafından tüm örgüte duyuruldu.

Kampanya Buğdaycı'nın deyimiyle örgütün en büyük ilk eylemi olarak niteleniyor. 10, 25, 50, 100 liralık olarak bastırılan özel makbuzlar aracılığıyla yürütülecek bağış kampanyası daha çok gençle ilişki kurmak ve böylece daha yığınsallaşmak amaçlarını da taşıyor.

Bu amaçlarla tüm sosyalistleri ve ilericileri göreve çağıran GENÇ ÖNCÜ kampanya için bir hesap numarası açtırdı. Öncelikle sosyalistlerintüm olanaklarıyla katılacakları bağış kampanyası iki ay sürecek.

Kampanya bilimsel sosyalist gençlik için ve tüm işçi köylüÖğrenci gençler için kutlu olsun.

Genç Öncü örgütümüzü güçlendirelim kampanyasına katılalım

GENÇ ÖNCÜ MEYDANLARDA

Dergimiz her sayısıyla artan biçimde daha çok meydanlarda, alanlarda satılır duruma geliyor.

İzmir, Ankara ve İstanbul'da genç öncüler dergilerini kitlelerin içinde sloganlarla satıyorlar.

Satışlar diğer tüm dergilerden farklılığını sloganlarında belirliyor. "Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm için Genç Öncü", "yolumuz işçi sınıfının politik hareketinin yoludur", "kahrolsun faşizm, kurtuluş sosyalizm" diye bağırarak sosyalizmin gür sesini dergilerinin satışında da haykıran genç öncüler kimi zaman güvenlik kuvvetlerinin yasa dışı saldırılarına uğruyorlar. Ancak yapılan hukuki girişimler her türlü yasa dışı baskıyı geri teptiriyor. GENÇ ÖNCÜ bundan böyle de fabrikalarda, tarlalarda, okullarda, meydanlarda olanca gür sesiyle satılacaktır.

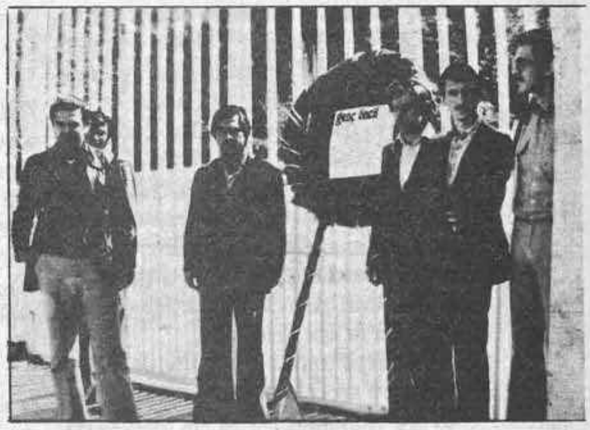
ŞAH'A ÖLÜM İRAN'A ÖZGÜRLÜK

Bu slogan GENÇ ÖNCÜ'nün İran'da ABD tam destekli faşist otoritesinin halka açık saldırıyı başlatmasından sonra İran büyükelçiliği önüne konan siyah çelenkle birlikte yaygın biçimde söylenilmeye başlandı.

Bu amaçla genç öncüler çevrelerinde toplantılar yaptılar, gazeteler hazırladılar.

GENÇ ÖNCÜ Genel Merkezi ilgili basın bülteninde görüşlerini tüm Türkiye'ye ve dünyaya şöyle duyurdu: "Türkiye gençliğinin kalbi İran'lı kardeşleriyle birlikte çarpmaktadır."

İran'da halkın direnişi şimdilik durgunlaştı! Ancak bu suskunluk daha büyük patlamaların ve sonuç zaferin izlerini taşıyor. Bu amaçla genç öncüler sürekli haykırıyorlar: "Şah'a ölüm ...İran'a özgürlük."

GENÇ ÖNCÜ GENEL MERKEZİ POLİSÇE ARANDI

İran'daki olayları kınayan siyah çelengin elçilik önüne konulmasını gerekçe ederek emniyet görevlileri GENÇ ÖNCÜ Genel Merkezi'ni izinsiz olarak aramak istemişlerdir.

Bu davranışlarıyla devletin güvenlik kuvvetleri olarak kanlı şahın yanında tavır almaktan çekinmeyenler, devletin ve hükümetin de olaylar hakkındaki eğilimlerini belirlemektedir.

Aramaya karşı çıkan merkez yöneticileri ve aramayı yöneten polisler arasında arama kararı gösterilmeden aranmak istenmesi tutanakla saptanmış ve dernekteki basın bültenleri, GENÇ ÖNCÜ dergilerinin dörder adetleri incelenmek üzere alınarak arama sonuçlandırılmıştır.

GENÇ ÖNCÜ'ye karşı girişilen bu yasa dışı saldırıyı ve dergimizin incelenmek üzere alınışını kınıyoruz.

TÜM İLERİCİLER, DEMOKRATLAR, SOSYALİSTLER TÜRKİYE'NİN TEK "YOLUMUZ İŞÇİ SINIFININ POLİTİK HAREKETİNİN YOLUDUR" DİYEN BİLİMSEL SOSYALİST GENÇLİK ÖRGÜTÜNE BAĞIŞLARINIZLA KATKIDA BULUNUN.

BAĞIŞLAR:
ABDURRAHMAN ATALAY VEYA NÜVİT ÖZKAN ADINA ZİRAAT BANKASI NECATİBEY ŞUBESİNDE AÇILAN 5105 NO'LU HESAP NUMARASINA YATIRILMALIDIR.

ÖĞRENCİ GENÇLİK ÖRGÜTLENMESİ VE GÜNCEL GÖREVLER

Serdar ALTEN
Serdar KOÇ

Geciken eğitim programlarını saymazsak, yüksek öğrenim kurumları bugünlerde yeni akademik yıla başlayacaklar. Geçtiğimiz dönem, yüksek öğrenim kurumlarındaki sosyalist gençler yığınsal -sosyalist gençlik örgütünün GENÇ ÖNCÜ'nün kuruluşunda, gelişiminde üzerlerine düşen onurlu görevleri yerine getirdiler. Örgütlenmenin kattığı güç ile yanlışı doğrudan, dostu düşmandan ayırmakta daha da ustalaştılar. Yeni dönemler ise, eski çalışma dönemlerinin deneyimleri üzerinde yükselen yeni hedefler, yeni programlar gerektirirler. Şimdi yapılması gereken, geçmişin sosyalist değerlendirilmesi ve yeni, doğru hedeflerin belirtilmesidir.

Ülkemizde üretime dönük olmayan Orta Öğrenim, Yüksek Öğrenim kapılarına yüzbinlerce genç yığmıştır. İşsiz, üretimde yer alabilmek için eğitime devamdan başka çaresi olmayan yüzbinler, burjuvazinin önüne hem ekonomik hem de sosyal bir sorun koymuşlardır. Üniversitelere giriş, bugün aileleri ile birlikte milyonlarca insanın düzenle olan ilişki ve çelişkilerinin su yüzüne çıktığı olaylardan biri haline gelmiştir.

Türkiye kapitalizmi, içinde bulunduğu bu süreçte çözüme ilişkin adımlar ya atmamakta, ya da atamamaktadır. Toplumsal hoşnutsuzluğun giderilebilmesi için ise politik yönü ağır, gerçekçi olmayan tedbirler getirilmektedir. Ülkemizde bugün orta öğrenim sonrası eğitim veren kurumlardan pek çoğu işte bu gereksinimlerden doğmuştur. Yüksek öğrenim kurumlarımızın, Üniversiteler, Akademiler, Yüksek Okullar, Eğitim Enstitüleri, Yaygın Öğretim Kurumu gibi farklı yapılara sahip olmalarının nedenleri kadar, sonuçları da ekonomik ve politiktir.

Öncelikle farklı statüler nedeniyle ekonomik-idari-akademik özerkliğe sahip olamayan yüksek öğrenim kurumlarımız bilimsellikten giderek uzaklaşmaktadır. Öğrenimde ortalama bir düzey tutturulamamaktadır. Kimi öğrenciler çağdaş teknolojinin tüm olanaklarını kullanabilecek biçimde eğitilirken, kimileri çeşitli ülkelerde çoktan terk edilmiş geri teknik ve sosyal bilgilerin kucağına itilmektedirler. Ancak her iki halde de görünen, yüksek öğrenim kurumlarımızdaki bilimin Türkiye gerçeklerinden kopuk olduğudur.

Planlamadan yoksun olarak geliştirilen, bu yapay öğrenim kurumları ya Türkiye'nin üretiminde, ekonomik ve sosyal yaşantısında yeri olmayan dallarda eğitim yaparak yada birçok doygun iş kolunda gereğinden fazla eleman yetiştirerek eğitim sonrası işsizlik sorununu da ortaya çıkarmaktadır.

Yüksek Öğrenimimizdeki bu politikasızlığın ve farklılaşmanın önemli sonuçlarından biri de şudur, değişik statüler, değişik yapılar ve farklı eğitim programları öğrenci gençliğin demokrasi mücadelesini farklı talepler uğruna mücadele boyutuna indirgemekte ve bu anlamda güçlerini toparlayıp tek hedefe yöneltmelerini engellemektedir. Elbette, her türlü koşulda, birimlere özgü ayrı talepler olacaktır ve bu durum mücadeleye zaaf getirmeyeceği gibi demokrasi mücadelesinin zengin, çeşitli yöntemlerin bulmada, uygulamada sosyalistlere yol gösterici olacaktır. Ama Yüksek öğrenim gençliğinin akademik-demokratik planda önüne çıkacak sorunların ve bu sorunların aşılmasında varılacak hedeflerin bütünleşmesinin, benzer özellikler göstermesinin, beraberinde yığınsallaşmayı da getireceği açıktır.

Birimlerde demokrasi mücadelesini yürütmekle ödevli örgütlenmeler de aynı nedenle farklı örgüt modelleri geliştirmek zorunda kalmışlardır. Bazı birimlerde, idarece şu ya da bu derecede tanınan öğrenci temsilcilikleri bu görevi üstlenirken, diğerlerinde ilerici, demokrat, sosyalist öğrencilerin örgütlenmeleri birim dışına itilmiştir. Bu da ortak mücadele platformunun oluşturulmasında bozucu etki yapan bir durumdur.

"TEK TİP, DEMOKRATİK ÜNİVERSİTE"

İlk olarak, geniş öğrenci yığınlarına tüm bu olumsuzlukların aşılabileceği yapının "Tek tip demokratik üniversite" olduğu anlatılmalıdır. Gelişimin gereği, eskiyi reddederken tutarlı olmak ve yeniyi öyle önermektir. Yani hedefimizi iyi anlatabilmemiz, ancak bugünkü yapının ciddi, sağlıklı bir eleştirisinin yapılabilmesiyle, bu hedefe yürünürken atılacak adımların, kullanılacak yöntemlerin doğru tesbit edilmesiyle ve burjuvazinin karşısına geçiştiremeyeceği öneriler ile dikilmekle mümkün olacaktır.

"Tek tip demokratik Üniversite" açıktır ki bugünden yarına ulaşılabilecek bir mevzi değildir. O halde sorun bugünün politikasını tesbit etmek, bu mevziye giden yolda mücadeleyi geliştirmektir.

"Tek tip demokratik Üniversite" hedefine yönelirken, sosyalist öğrenciler halen mevcut öğrenim sistemi ile ilgili düşünmeli, yasalardaki bilimsel, idari, akademik özerkliğe karşı duran maddeler incelenmeli, örgütlenmeye sekte vurucu anti-demokratik hükümlerin temizlenmesi yolunda çalışılmalıdır.

DOĞAL ÜYELİKLİ BİRİM ÖRGÜTLENMELERİ VE ÖĞRENCİ GENÇLİK ÖRGÜTLERİ FEDERASYONLAŞMASI

Önümüzdeki dönemin ikinci ana hedefi örgütlenmeye ilişkindir. Gerek birimlerdeki statü farklılaşması, gerekse birim özelindeki demokratikleşme düzeyinin somut dayatmaları, farklı birimlerdeki yüksek öğrenim gençliğinin, değişik örgütlenme mo-

delleri geliştirmesini zorunlu kılmıştır. Demokratik örgütlerin doğru demokrasi mücadelesi verip vermediklerinin bir ölçüsü de, örgütsel şemalarından çok eylemlerinin içeriğinde saklıdır. Bu gerçek hep bilinir. Ancak bu,örgüt yapısının örgütlenmeyi kotaracak nitelikte olması gereğinin inkarı anlamına gelmemelidir.

Öğrenci gençlik örgütlenmeleri, kendi birimlerindeki en geniş yığınları örgütlemek görevi ile yükümlüdürler. Deneylerimiz, bu görevin birim dışında kurulan örgütsel yapılar ile sağlanamadığını yani eğitim alanı dışında oluşturulan örgütlenmelerin geniş öğrenci yığınlarını kucaklayamadıklarını göstermektedir.

Oysa öğrenci temsilcilikleri, öğrenci birlikleri gibi bir anlamda üniversiteye giriş ile başlayan doğal üyelik sistemini taşıyan örgütlenmeler bu göreve yatkın niteliktedirler. Geniş öğrenci yığınlarını işlevleri daha geniş böylesi örgütlenmelerle demokrasi mücadelesinin içine çekebilmek daha kolaydır.

Bu noktada, muhtemel yanlış anlaşılmaların şimdiden önünün alınması gerekmektedir. "Doğal üyelikli birim örgütlenmeleri" genele ilişkin bir politika, bir hedeftir. Bu politikanın uygulanabilirliğinin bazı ön koşullara bağlı olduğu veya yakın gelecekte mümkün olmadığı birimler şüphesiz olacaktır. Faşist işgal altında olan birimlerde, yada öğrenci-idare ilişkilerinin Anti-demokratik bir hatta ilerlediği okullarda elbetteki birim dışı örgütlenmeler kurulmalı ve geliştirilmelidir. Ancak bu durumun genel politikaya hizmet eden, özele uygun çalışma biçimleri olacağı ve bu biçimlerin genel hedefi dışlamayan tam tersine oluşma koşullarını hazırlayan örgütlenmeler olması gereği unutulmamalıdır.

Gene öğrenci gençliğin mücadelesini tek bir merkezden tek ve ortak hedeflere yöneltebilecek güçlü bir yapı, "öğrenci gençlik örgütlerinin federasyonu" böylesi birim örgütlerinin sırtında yükselebilecektir. Sosyalist gençler önümüzdeki dönemler, birimlerde doğal üyelikli öğrenci örgütlenmeleri için çalışır, önerici olurken, önemli hedeflerine varmada, öğrenci gençlik örgütlerinin federasyonlaşması yolunda kararlı adımlar atacaklar, bu yoldaki engellere karşı ısrarlı bir mücadele yürüteceklerdir.

NELER YAPILDI, NELER YAPILMALI?

Yaşadığımız dönemler sosyalist gençlere birim örgütlenmelerindeki çeşitli siyasi akımlar ve bunların demokrasi mücadelesine yaklaşımlarına dair değerli ip uçları vermiştir. Yıllanmış, çok uzun süredir tanınan oyunların çoktan teşhir edilmiş hastalıkların yanı sıra sapkın eğilimler demokrasi mücadelesini baltalayacak yeni buluşlar, yöntemler de geliştirmişlerdir.

Çok bilineninden başlarsak, farklı siyasi görüşler birim örgütlerinde birbirlerinin iradeleri dışında vardırlar, ve hatta bu durum olduğu gibi yönetime de yansıyabilir. Sosyalist örgütlenme ile demokratik örgütlenmenin temel ayıraçlarından olan bu gerçek, birim örgütlenmelerinde, grup çıkarların örgüt çıkarlarının önüne koyan ve hatta örgüt ile kendi gruplarını özdeşleştiren, sorumsuz bir politika izleyen goşist eğilimlere iyice belletilmelidir. Bu çeşitten anlayışlar giderek birim örgütlenmesinin işlevsiz hale gelmesini, işlevsiz hale geldikçe daralmasını sarmal bir şekilde getirmekte, sonuçta ortada, keskin bir terminoloji kullanan, aralarındaki sorunları olağan olmayan platformlarda çözmeğe çalışan hırçın, dar grupçu siyasi eğilimler bırakmaktadır.

Üniversite gençliğinin önünde çözülmesi gereken hayli sorun vardır. Ve bu sorunların bir kısmının doğru yönlendirilmiş bir mücadele ile çözümü mümkündür. Demokrasi mücadelesi ve demokratik birim örgütlerinin bu mücadeledeki yeri çok yazıldı, çok söylendi ama bir kez daha yinelemek gerekiyor. Bir yandan demokratik hak ve talepler uğruna mücadelenin hedeflerini küçümsemek, geniş yığınları bu mücadelenin dışında bırakmak diğer yandan başarı beklemek art niyetlilik değilse, cahilliktir. Demokrasi kavgası yüzeyden verilemez. Gerici-çağdışı eğitimin bütünü karşıya alınmadan, bilimsellikten uzaklaşmanın "üretenlerin yönettiği" düzende, sosyalizmin önüne yığacağı sorunlar açığa çıkarılmadan, teker teker gerici derslerle veya eğitimcilerle uğraşmak anlamlı değildir. Bu mücadelenin ertelenemez oluşunu ve sürekliliğini göz ardı edip "desinler" mantığı ile yürütülecek çalışmaların, demokratik hak ve talepler uğruna mücadelenin tansiyonunu kendi örgütlenme kaygıları ile yükseltip, düşüren, bu kavgayı "dar" zamanlarda teksir dağıtmaya indirgeyen anlayışların teşhiri usanmadan yapılacaktır. Doğruları yazmaktan, bir daha yanlışlaryapılmayana dek bıkılmayacaktır.

Sosyalistlerin avantajlarından biri, somut sorunların düzen ile bağlarını yakalayarak yığınların tepkilerini burjuvaziye yönlendirebilmeleridir. Başka bir deyişle Ekonomik-Akademik-Demokratik talepler uğruna mücadele ile siyasi iktidar için mücadelenin ayrılmaz bağlarını iyi kavrayıp, yığınları hareketlendirebilmeleridir. Ancak demokratikleşme kavgasının, siyasi çalışmanın yükseltilmesi ve sosyalizm hedefinin gösterilmesi ile tamamlanacağını söylemek, bugün pek çok anlayışta görülebilen, demokrasi mücadelesini kendi gurup örgütlenmeleri için sıçrama tahtası olarak kullanmak demek değildir.

Önümüzdeki dönem GENÇ-ÖNCÜ'nün yığınlara açılma, geniş gençlik kesimleriyle kucaklaşma dönemi olacaktır. Yığınlarla sarsılmaz bağlar kurabilmek canlı hayatta atak, önder bir politika izlemekle, her zaman önerici ve önerileri takip edici olmakla başarılabilir. Ama bu yeter koşul değildir. Hayatın her alanında ve her türlü sapkın akım üzerinde ezici bir ideolojik abluka uygulanmalıdır. Özellikle geniş gençlik kesimlerine yanlış ve sahte hedefler gösteren maocu, bireysel terörist akımlara şans tanınmamalı, bunun yanında goşist, teslimiyetçi ve sosyal-demokrat akımların karşısına sosyalist alternatif dikilmelidir.

Yüksek öğrenim kurumlarında demokratikleşme mücadelesinin temel koşullarından biri de örgütlü birleşik gücün oluşturulmasıdır. Dünya ölçeğinde demokrasi düşmanlığı çizgileri, uluslararası planda işçi sınıfına ihanet çizgileri dışlanmak kaydıyla, demokrasi mücadelesinde göreceli yerlere sahip siyasi eğilimlerle, gençlik içinde birliktelikler zorlanmalıdır. Bu özellikle faşist işgal altındaki okullarda hayatidir. Böylesi birimlerde, tüm demokratik güçlerin birliği için yılmaz, sebatkar bir çalışma göstermeksizin, yığınları faşizme karşı yönlendirmeksizin yapılacak günübirlik programlarla, "özel eylem" biçimleri ile demokratikleşme gerçekleştirilemez.

Orta öğrenimde demokratik mücadele ve Genç Öncülere düşen görevler

Hamza TIĞLAY

Orta öğrenim, son yıllarda yurdumuzda gelişen ve keskinleşen mücadelenin en yoğun alanlarından biri. Orta öğrenim gençliği, bir yandan kendisine dayatılan gerici-faşist ders kitaplarına ve anti-demokratik uygulamalara karşı sesini yükseltirken, öte yandan da direnişlere, mitinglere, anti-faşist kitle gösterilerine aktif biçimde katılarak işçi sınıfının ve emekçi halkın verdiği mücadelede kendine düşen yeri almaktadır. Öğrenci gençliğin bu hızla politize olan kesiminin demokratik talepler için verdiği mücadele ile işçi sınıfının bilimsel sosyalist mücadelesi arasında varolan bağları pekiştirmek ve kalıcı, sağlam yeni bağlar kurmak, Genç Öncülere önümüzdeki dönemde düşen en önemli görevlerden biri. Bu açıdan, bu yazımızda sözkonusu amacı hayata geçirirken gözönünde tutulması gereken ilkelere, değişik çalışma alanlarına ve yöntemlerine değineceğiz.

İKİ MÜCADELE DÜZEYİ ARASINDAKİ BAĞ VE PERSPEKTİF SORUNU

Önce yöntem düzeyinde iki meseleyi açmak gerek: Akademik-demokratik mücadele ile siyasi mücadele arasındaki bağ ve (buna bağlı olarak) mücadelede izlenecek perspektif. Öğrencilerin akademik-demokratik, yani öğrenimle ve okuldaki yaşamla ilgili verdikleri mücadele, işçi sınıfının ve emekçi halkın Bağımsızlık-Demokrasi-Sosyalizm için verdiği mücadeleden kopuk değildir. Ama aradaki bağın nasıl kurulması gerektiğine dair, en azından pratik planda, çoğu sağlıksız olan son derece farklı yaklaşımlar mevcut. Herşeyden önce akademik-demokratik mücadele siyasi çizgilerin propagandası için bir sıçrama tahtası değildir, olamaz. Bu mücadele, siyasi bilinci olsun olmasın, en geniş kitlenin acil, somut sorunlarını çözmeyi amaçlar. Bu sorunların hemen hepsi düzenden kaynaklanmakla birlikte, birçoğunun çözümü düzen bütünüyle değişmeden de mümkündür (örneğin, sınıf, yemekhane ve yatakhanelerdeki sağlığa aykırı koşulların düzeltilmesi, fen derslerinde laboratuarın kullanılması, kütüphane kurulması, kültürel ve sportif olanakların geliştirilmesi.. vs). Bu açıdan, akademik-demokratik mücadele düzenin değişimine dolaylı bir biçimde etki etse bile, kendisi direkt olarak düzeni değiştirmeyi amaçlamaz. Ancak siyasi mücadele düzenin bir bütün olarak değişimini, dolayısıyla da siyasi iktidarı hedef alır.

Böylece akademik-demokratik mücadele, geniş bir kitleye örgütlü mücadele bilinci aşılayarak, onu siyasi mücadeleye açık hale getirir; ayrıca getirdiği somut kazanımlar ile siyasi mücadelenin daha elverişli koşullarda sürmesini sağlar. Siyasi mücadele de, akademik-demokratik mücadele esnasında tek tek sorunlardan hareketle düzenin bütününe yönelen tepkileri örgütler ve düzeni bir bütün halinde zorlayarak ve onu genel bir biçimde tahlil ederek, akademik-demokratik mücadeleye yeni açılımlar kazandırır.

Birbirini bu şekilde tamamlayan bu iki mücadele düzeyi arasındaki bağ, en basit olaylarda bile doğru, mantıki bir biçimde konmalıdır. Aksi takdirde, örneğin öğrencilerin somut bir talepleri için toplandıkları forumda, bu talep hakkında yasak savma kabilinden bir-iki laf edip, söz "Halk Savaşı"na ve "revizyonist tezlerin eleştirisi"ne getirilirse, günlük talepler ile siyasi hedefler arasında bağ kurulmuş değil, varolan bağ kopartılmış olur.

Akademik-demokratik mücadelede de siyasi nitelikli tavırlar alınabilir. Ancak bu konuda doğru ilke, en geniş öğrenci kitlesine, faşizme emperyalizme, ve gericiliğe karşı örgütlü siyasi mücadeleye katılmanın gereğini anlatmak, onlara gerçek, kalıcı çözüme ancak siyasi mücadele ile ulaşılabileceğini açıklamak, kısaca önlerine siyasi mücadeleye giden yolu açık tutmaktır. Burada dikkat edilmesi gereken iki nokta var. Birincisi şu: Bir sorun karşısında, nihai kurtuluşun sosyalizm olduğuna değinirken, o an için somut, gerçekçi bir çözüm önermiyorsak, aradaki mantıki bağı doğru kursak bile, yaptığımız "sol" bir gevezelikten öteye gidemez. Basit bir sorunda bile, önerilen çözümün gerçekleşmesi, hem mücadeleye daha elverişli şartlarda devam edilmesini sağlıyacak, hem de arkadaşların kendi güçlerine ve örgütlü mücadeleye duydukları güveni artıracaktır. Dolayısıyla, basit bir sorun karşısında hiçbir somut çıkış yolu göstermeyen, ama arabayı yokuşa sürer gibi, öğrencileri "tek yol devrim"e çağıran, böylece çözümsüzlüğü arttıran goşistlerin aksine bizler, nihai hedefi vurgulamayı bir an bile unutmadan, acil pratik çözümleri geliştirebilmeli ve bunları arkadaşlarımıza sunabilmeliyiz. İkinci bir nokta ise; akademik demokratik mücadelede siyasi mücadelenin önemi ortaya konur, ancak bu siyasi mücadelenin hangi örgütte verileceğini, dünya tahlilinin, devrimci strateji ve taktiklerin ne olması gerektiğini, bazı farklı görüşlerin niye yanlış olduğunu anlatmak bu doğrultuda ikna etmek, akademik-demokratik mücadele düzeyinde, bu mücadelenin örgütleriyle yapılacak şeyler değildir. Bunları, belli bir politik çizgiyi savunan örgütler (Parti veya onun paralelindeki gençlik örgütü) kendi bağımsız siyasi çalışmaları ile gerçekleştirirler. Aksi takdirde, çeşitli grupların çekişme alanı haline gelen demokratik mevziler, tabanlarından her geçen gün koparak, egemen güçlerin saldırıları karşısında kaybolana dek sürecek bir gerileme içine girerler.

Hayatın heralanında, gençliğin olduğu her yerde çalışması gereken Genç Öncüler, bu iki alanda da görevlerini, birini öbürünün yerine koymadan veya birbirine karıştırmadan, ama aralarındaki bağı görerek hayata geçirme durumundadırlar.

Doğaldır ki, akademik-demokratik mücadele ile siyasi mücadele arasındaki bağı doğru kavramak tek başına yetmez; bunu birimimizde hayata geçirecek perspektife,

programa sahip olmamız gerek. Mücadelede perspektif sahibi olmak demek, 1) Hedefimizi net olarak saptamak 2) Bizi bu hedefe götürecek olan yolu çizmek ve bu yolun değişik aşamalarını, ara hedeflerini belirlemek 3) Ana hedefi gözden kaçırmadan, ona doğru çizilen yoldan adım adım, giderek genişleyen kazanımlarla, ara hedefleri doğru bir sırayla ele alarak ilerlemek demek. Diyelim ki okuduğumuz lisede akademik-demokratik, kültürel, siyasi-ideolojik planlarda birçok sorun var. Kantin yok veya pahalı, derslerde laboratuar kullanılmamakta, öğrenim yeteneksiz hocalarla sürdürülmekte, eğitsel kollar çalışmamakta, okulda ilericiler üzerinde baskılar yoğunlaşmakta, faşistler gitgide saldırganlaşmakta, bilimsel sosyalizm dışı akımları savunanlar da sorumsuz tavırları ile mücadeleyi baltalamakta ... vs. Bütün bu sorunları birden çözmeye kalkmak demek, hiçbirini çözmemek demektir. Böyle bir durumda yapılması gereken, önce ülkedeki demokratikleşmenin vardığı ve varabileceği boyutları gözönünde tutarak, mümkün olabilecek en demokratik yapıyı okulumuzda hedef olarak saptamaktır. Sonra bu hedefe varmak için atılacak adımları, yani ara hedefleri en acil ve bizim için çözüme en yakın olanından başlayarak, kolaydan zora doğru, aralarındaki etkileşimi gözönünde tutarak, yani birinin çözümünün diğerinin çözümüne yapacağı katkıyı hesabederek, teker teker sıralamak gerekiyor. Perspektifi okulumuzda doğru çizersek, yani "zinciri doğru halkadan kavrarsak", ardarda yeni ve giderek daha güçlü mevziler kazanabileceğiz.

Demin izlenmesi gerektiğini söylediğimiz sıra, doğal olarak her okulun somut şartlarına göre değişecektir. Bu açıdan, bütün okullar için bir reçete önermek imkansız. Ancak bütün okullarda öncelikle atılması gereken bir adım var ise, o da okulda Genç Öncü çalışma grubunun kurulmasıdır. Düzenli toplantılar yapan, okuldaki olaylar ve sorunlar karşısında Genç Öncülerin tavrının ne olacağını saptayan, "azınlığın çoğunluğa uyması ve eylemden sonra eleştiri-özeleştiri" esasına göre karar alıp uygulayan, kendi iç eğitimini yaparak burjuva ideolojisinin, sol içindeki uzantıları da dahil, her türüne karşı bilimsel sosyalizmi savunan ve örgütleyen bu yapı taşlarının, hayata geçirilmesi, en basit bir sorunun bile çözümü için şart; çünkü biz kendimiz örgütlü değilsek ve tek bir yumruk gibi davranmıyorsak, önderlik iddiasında bulunmaya ve öğrenci kitlesinden mücadelede örgütlülük ve disiplin istemeye en ufak bir hakkımız dahi yoktur. Örgütsüz, disiplinsiz bir kitle mücadelesinin ise daha baştan yenilgiye mahkum olduğu, tartışma götürmeyecek kadar açıktır. Dolayısıyla, başarıya giden yol, bize örgütlülük ve eşgüdüm kazandıracak olan çalışma gruplarını kurmaktan ve doğru çizilmiş bir perspektif ile mücadeleye girmekten geçer. Birazdan bahsedeceğimiz ilkeler de, birer kalıp gibi değil, böylesine bir perspektif içinde değerlendirilmelidir.

EĞİTSEL KOLLAR

Yöntem düzeyinde bu iki meseleyi ortaya koyduktan sonra, okullarda korumamız ve geliştirmemiz gereken belli başlı demokratik mevzilere değinelim. Bunlardan biri eğitsel kollar. Orta öğrenim yönetmeliğinde yasal dayanağı olan eğitsel kollar, birçok lisede, öğrencilerin öğretmen istedi diye üye oldukları, ama hiçbir çalışmasına katılmadıkları, veya zaten hiçbir çalışması olmayan kurumlar durumundadır. İşlerliğe kavuşturulmak istenenler de rehber hocanın köstekleyici tavırlarıyla karşılaşmakta, veya idarenin baskısına maruz kalmaktadır. Bu açıdan, bize düşen görev, eğitsel kolları belli ilkeler temelinde işlerliğe kavuşturmak, işlerliğe kavuşmuş olanlarda ise daha gelişkin bir yapı için çalışmaktır. Bu ilkelerden biri kitlesellik, yani mümkün olan en geniş arkadaş kitlesini bir kolun veya kolların çatısı altında toplamak. Bunun gerçekleşmesi, kol çalışmalarına takılan çelmeler ve yapılan baskılar karşısında sadece birkaç kişinin değil, tüm bir topluluğun tavır almasını, yani daha güçlü bir sesin çıkmasını sağlayacaktır. Ayrıca, bir arada çalışmalara katılmak, arkadaşlarda kollektif çalışma ve dayanışma bilincini geliştireceği gibi, bu birlik, öğrencilerin tüm okul çapında birliği, yani birazdan değineceğimiz Öğrenci Birliği yolunda atılmış sağlam bir adım olacaktır.

Ama bu kitlesellik nasıl sağlanacak? Burada ikinci bir ilkeye, çok yönlü yaratıcı çalışma ilkesine geçiyoruz. Eğitsel kolları işlerliğe kavuşturmak isteyen bizler, arkadaşların bu kollarda toplanması için, kendi ilgi ve meraklarına hitabeden, romandan şiire, folklordan müziğe, resime, tiyatrodan sinemaya, izcilikten sporun her türlüsüne kadar birçok alanda, bir dizi somut çalışmayı onlara sunma durumundayız. Tabii belli bir perspektifle, yani kendi gücümüzü ve bu faaliyetlerdeki öncelik sırasını gözönünde tutarak. Öğrenciye kültürünü, yeteneklerini, yaratıcılığını geliştirme olanağı veren böylesine bir faaliyete ilerici bir öz kazandırmamız, yani bu alanlardan hareketle, yurdumuzun ve dünyanın sorunlarına dikkat çekerek, arkadaşları bu sorunlar hakkında düşünmeye itmemiz gerekir. Unutmamalıyız ki, yurt ve dünya sorunlarına karşı duyarlı, sağlıklı bir kişiliğin, ilgilenildiği takdirde varması gereken tek nokta, şayet sosyalistlik değilse, tutarlı bir demokratlıktır.

Üçüncü ilke ise, belli sorunlardaki tavrı, sıradanbir demokratınkini giderek aşan ve hızla politize olmaya başlayan unsurları hareketimize kazanmak, böylece kültürel faaliyeti (bağımsız) ideolojik çalışma ile tamamlamaktır.

Bu çalışmalarda, diğer sol gruplarla ise "politik esneklik, ideolojik titizlik" temelinde, maocular ve bireysel terörcüler dışında en geniş ilkeli güçbirliğini sağlamaya çalışmamız, ancak kolların "sol" gevezelik yüzünden kitlesini giderek kaybeden birer "gruplararası ideolojik tartışma klübü" haline gelmesine kesinlikle karşı çıkmamız gerek. İdeolojik mücadele ve tartışma sürecekse, bunun kol çalışmaları dışında sürmesini savunmalıyız.

ÖĞRENCİ BİRLİKLERİ

Kazanılması ve korunarak geliştirilmesi gereken ikinci bir mevzi de Öğrenci Birliği'dir. Öğrenci Birliğini, öğrencilerin akademik-demokratik sorunlarının çözümü için çalışan, o okuldaki öğrencilerin mesleki birim örgütü olarak tanımlamak gerek. Ancak bu örgütün tüzel dayanağı eğitsel kollar kadar net değil. Orta öğretim yönetmeliğinin 86. maddesi "eğitsel kol başkanlarından oluşacak bir Öğrenci Yönetim Kurulundan" bahsederken, 84. madde "sınıf, yatakhane, laboratuar... vs gibi yerlerle ilgilenecek sınıflardan seçilen temsilciler"den bahsediyor. Dolayısıyla Öğrenci Birliğini örgütlenme biçimi, bu dayanakları zorlayan, okuldaki somut durumu, ilerici potansiyeli, idarenin niteliğini gözönünde tutarak planlanan, somut şartlara uygun bir biçim olmalıdır. Ancak örgütlenmenin biçimi ne olursa olsun, bazı özellikleri mutlaka taşıması gerekir. Bunlardan biri gene kitlesellik. Ama bu kitlesellik, eğitsel kollarınkinden çok daha geniş çaplı olma durumunda. Eğitsel kollar, yapısı en ilerici lisede bile, düzenin etkileri sonucu, tüm okul kitlesini çalışmalarına katmaktan uzaktırlar. Öğrenci Birliği gibi, kurulmasına ve korunmasına idarenin eğitsel kollara gösterdiğinden çok daha fazla tepki göstereceği bir kurum, ancak ve ancak, kolların toplam kitlesinin ötesinde, tarafsızlar ve kol çalışmalarına ilgisiz olanlar da dahil, okulun ezici çoğunluğunun desteğini sağlayarak hayata geçebilir ve ayakta kalabilir. Bunun bir başka sebebi de, Birliğin çalışma alanının, yani akademik-

demokratik sorunların, kültürel faaliyetlere en ufak bir ilgi duymayanların bile yakından ilgilendirmesidir.

İkinci özellik ise, kitleyle sıkı örgütsel bağları olmasıdır. Bütün sınıflardan sorunlar ve bunlarla ilgili öneriler gelmeli, bunlar toparlanmalı, karara dönüşmeli, sınıflarda tartışmaya açılarak önerilerle zenginleşmeli ve böylece hayata geçmelidir. Bu açıdan, sadece ve sadece kol başkanlarından oluşan bir örgütlenme geçerli olamaz; bu kol başkanları son derece iyi çalışsalar bile, geniş kitleyle gerekli bağı kurmakta yetersiz kalacaklardır. Bu yüzden örgütlenme biçimi ne olursa olsun, sınıflardaki sorun ve önerileri bir üst kademeye aktaracak, kararları sınıflara iletip uygulanmasına önderlik edecek ve sınıflarda sorunlara karşı var olan duyarlığı canlı tutacak ve geliştirecek sınıf temsilcilerinin bulunması şarttır. Başka bir deyişle, örgütlenme modeli, mutlaka sınıflardan aşağıdan yukarıya temsilci seçimi mekanizmasını içermek zorundadır.

Bu açıdan, bize düşen görev, şayet okulumuzda Öğrenci Birliği varsa ona seçilip içinde çalışmak, var da yeterince işlemiyorsa ona demin saydığımız özellikleri kazandırma doğrultusunda çaba sarfetmektir. Öğrenci Birliği şayet yoksa, yapmamız gereken şey, okulun göreceli olarak sorunlara karşı daha duyarlı olan kesimlerini içinde barındıran eğitsel kollar içinde ve dışında, yani sınıflarda, gerek geniş toplantılarla, gerekse teke tek ilişkilerle, Öğrenci Birliğinin kurulması yönünde yoğun bir propaganda ve ajitasyon çalışması sürdürmektir. Bu çalışmayı, okulda tabanı olan diğer ilerici, sol güçlerle ilkeli bir birlik içinde sürdürmeli, tüm ilerici potansiyeli mücadele içine sokmalıyız. Bu birlikteliğin sağlanması, en azından alternatif bir örgütlenmenin olmaması büyük önem taşımaktadır, zira her siyasi grup kendi "Öğrenci Birliği"ni örgütlemeye kalkarsa, ortaya çıkacak şey Öğrenci "Bir"liği değil, olsa olsa onun bir karikatürü olacaktır.

Arkadaşlarımıza, şu veya bu şekilde, Öğrenci Birliğinin ne olduğunu, niye ona ihtiyaç duyulduğunu, kurulduğu takdirde bize somut olarak neler getireceğini anlatmalı, başarılı olması için gereken örgütsel özellikleri açıklamalı ve kurulduktan sonra oluşabilecek kısır siyasi çekişmelere karşı arkadaşları şimdiden uyanık kılarak, Öğrenci Birliğinin bir siyasi hesaplaşma alanı, veya hakim olan grubun tekkesi değil, tüm öğrencilere açık bir birim kitle örgütü olduğunu net bir biçimde ortaya koymamız gerekir.

Bu ön çalışma belli bir düzeye eriştiğinde, yani okulun önemli bir çoğunluğu bu öneriyi aktif bir biçimde destekler duruma geldiğinde, Öğrenci Birliğini saptanılan örgütlenme planına göre oluşturmaya başlamak gerekir. Ortaya çıkan yapıyı en kısa zamanda işlerliğe kavuşturmalı, basit, somut sorunlara çözüm önerip bu öneriler ve taleplerin etrafında tüm okul kitlesinin örgütlü birliğini gerçekleştirmeliyiz. Böylece, ilk aşamada resmi olarak tanınmasa bile, geniş öğrenci kitlesi tarafından benimsendiği ve korunduğu, işlerliği giderek arttığı, ve baskılara rağmen direnmeyi sürdürdüğü takdirde, birçok okulda olduğu gibi, idare tarafından er veya geç tanınacaktır.

Başta da belirttiğimiz gibi eğitsel kollar ve Öğrenci Birliği hakkında bu bilgileri, hemen uygulanmaya konmaları için değil, okullardaki Genç Öncülerin kendi çalışma perspektifleri içinde değerlendirmeleri için verdik. Bununla birlikte perspektifimiz ne olursa olsun, bu kurumların önemini ve özellikle şunu hiç unutmamamız gerek. Ancak ve ancak bu mevzilerin ele geçirilip geliştirilmesi iledir ki, Orta öğrenimdeki demokratik mücadeleyle Türkiye'deki demokrasi mücadelesi arasında kalıcı bağlar kurulacaktır ve işte o zaman bilimsel sosyalist fikirler gençliğin bu kesiminde her zamankinden çok daha hızlı ve gür bir biçimde boy verip gelişeceklerdir.

Köylü gençlik örgütlenmesinde görevler

Serhat BAYSAN
Kemal M. BEREKET

Gençlik örgütlenmesinin işçi ve öğrencilerle birlikte üzerinde yükseldiği üçüncü kesim olan köylü gençlik ülkemizde milyonları bulan sayısıyla önemli bir kitlesel gücü oluşturmaktadır. Burjuva partilerinin oy deposu olarak gördükleri kırsal alanlarda gençlik bugün, dünden çok daha ilerde hedefleri görür biçime gelmiştir.

Kırsal bölgelerin temel özelliği olan dağınıklığa karşın, bir oldukları dönemlerde önemli ilerici güç oluşturan genç köylüler, genç işçilerden, emekçilerden ve hele öğrencilerden oldukça değişik koşullar altında bulunmaktadır. Tüm gençliği etkileyen koşulların yanı sıra, emekçi gençlerin ortak özelliklerinin yanı sıra üst yapıda etkisini sürdürebilen feodalizmin aile yapısının, kapalı toplum yapısının getirdiği olumsuzlukları da göğüslemek durumunda olan genç köylüler giderek değişime uğramakta, topluma bakışları değişmekte, kurulu düzene olan tepkileri bilinçli biçime dönüşmektedir.

Bu değişim nelerle gerçekleşmiştir? En başta toplumun genel demokratikleşmesi bu değişimin başlıca etkenidir. İşçi sınıfı mücadelesinin eriştiği boyutlar, bu mücadeleye diğer emekçi kesimlerin katılışındaki niteliksel sıçrama 61 sonrası burjuvazinin tek seçenek olmaktan çıkarılıp, sosyalizmin sesini tüm ülkede olduğu gibi kırsal bölgelerde de giderek artan biçimde duyurması. İşte tüm bunlar gelişimi görebilmek için gereken temellerdir.

Ancak bu temellerin yansımaları olarak ortaya çıkan diğer özellikler de bilinmelidir. Bugün yaklaşık olarak her köyde yüksek öğrenim gören bir genç bulunmaktadır. Dış ülkelere çalışmak üzere gidiş tüm ülkeye yayılmıştır. Emekçi bir kesimi oluşturan öğretmenler, işçi sınıfı mücadelesine daha yakınlaşmışlar ve gittikleri yörelerde sosyalizmin tanıtılmasını daha korkusuzca ve bilinçli yapar duruma geçmişlerdir. Toplumsal gelişme üst yapıda etkisini sürdüren feodalizmin etkilerini giderek kırmaktadır. Kısaca ve özce kapitalist ilişkiler giderek daha hızlı biçimde kırsal kesimi belirlemektedir.

Bu etkileşimlerin sonucunda artık "köylü gençler" kısa deyimi şu kesimi de içermektedir: tarım işçisi gençler. Kırsal alanlarda da böylece genel bir köylü gençlik tanımlaması kalkmakta, okuyanlarıyla, işçileriyle ve kendi toprağını işleyerek geçinenleriyle karışık bir gençlik yapısı ortaya çıkmaktadır.

Ne varki bu gelişim bir diğer uca savrulmayı ve "köylü gençlik" tanımlamasının getirdiği kimi özellikleri yok saymayı haklı kılmaz. Tüm bu ayrışımlara karşılık küçük birimde yaşamaları, birbirleriyle olan ilişkileri ve benzeri özelliklerden kaynaklanan ortak yanları etkin olarak sürmektedir.

Kırsal alandaki gençliğin bu ayrışımı belirli olumlulukları ve öznel koşullardan kaynaklanan belirli olumsuzlukları ortaya çıkarmaktadır.

Tarım işçisi olarak çalışan gençlerin çoğalması mücadeleye kazanılan genç sayısını ve niteliğini artırmaktadır. Bu yanıyla ayrışım, mücadelenin sınıfsal temellerine daha sağlam oturmasını getirmekte, sosyalizme yatkın genç sayısını azımsanmayacak ölçülere çıkarmaktadır. Okuyan genç sayısının çoğalması da mücadeye katılan gençlere bilimsel sosyalizmin aktarılmasını kolaylaştırmaktadır. Ancak bu ikinci kısım Türkiye'de öğrenci gençliğin uzun yıllar bilimsel sosyalizmin ekseninden uzak goşizmin ve maoizmin at oynattığı alan olmasından dolayı her zaman gerçekleşememektedir. Yani genç köylülere sosyalizm adı altında maoizm, goşizm ve daha bir yığın sapkın düşünce götürülebilmektedir.

Bunun sonucu bu akımların köylü gençlik içinde taban bulması anlamına gelmemekle birlikte sosyalizme bilinçsizce "düşman" insan sayısının artmasını sağlamakta, en önemlisi de temel bir gerçek yok edilmektedir: Parti. Ancak bu söylenenler tüm yurda yaygınlaştırılabilecek düzeyde değildir. Bu olumsuzlukların var olmasına karşın giderek artan ölçüde gerçekte yapılması gereken yapılır olmaktadır. Genç köylülere bilimsel sosyalizmin kuramı ulaştırılmakta, yayınlarıyla, örgütlenmesiyle bilimsel sosyalizm kırsal alan gençliğini de kucaklamaktadır.

Türkiye'nin her yöresinde olduğu gibi kırsal alanında da görülen bir eğilim gençlerin örgütlenmeye olan susamışlıkları. Bu susamışlık olanak buldukları her köyde dernekler çatısı altında toplanmalarıyla kendisini göstermektedir. Bu toplanış yukarda anlatılan olumsuzluklar olmadığı takdirde gelişim göstermekte, 'yaşlı' köylülerin tepkilerini azaltmakta, genelde toplumun demokratikleşmesine sayısız yararlar sağlamaktadır. Kimi örgütlerde gençler sosyalist eğitim yapmayı başarmakta, bu yörelerde sosyalizm sesini daha gür duyurabilmektedir.

Ancak bu toparlanmaların genel özelliği yine 'örgütsüzlüktür'. Çünkü birim birim olan örgütlenmeler, merkezi denetimden yoksundur. En önemlisi sosyalizm okulu olma özelliği kazanamamaktadır. Bunun çözümü bu yörelerin hepsine Genç Öncü'nün uzanabilmesi, bu örgütleri yönlendirebilmesi gereken yerlerde kendi örgütlerini kurmasıdır.

Bu yönde büyük birimlerden başlayan birolumlu gelişim sözkonusudur. Genç Öncü üyeleri aracılığıyla, bilimsel sosyalist hareket köydeki temsilcileri aracılığıyla bu örgütleri olumlu çalışmalar içine sokmayı başarmaya başlamıştır. Genç köylüler örgütleriyle birlikte köyde tecrit olma çemberini aşmayı başarabilmenin yöntemlerini görmeye başlamıştır. 'İmece' çalışması diye isimlendirebileceğimiz çalışmalarla köylerinin yollarını onarmak, çeşme yapmak, pis suların sağlığa olan tehlikelerini yok etmek, dara düşen üyelerinin ailelerine tüm güçleriyle destek olmak, köylerinin görünüşünü güzelleştirmek, ağaçlandırmak, vb. Bunlar aracılığıyla yaşlı köylülerin ilk tutucu suçlamaları savuşturulmakta, giderek sempatileri kazanılmakta ve sonuçta kişilikleriyle uyandırdıkları iyi görünüm yapılabildiğince sosyalizmin tanıtılmasına, anlatılmasına dönüşebilmektedir.

Bunu başarabilen genç köylüler daha ileri hedefleri edinmekte, daha ileri örgütlenmelere geçebilmektedir. Ancak bu çalışmalar Genç Öncü'nün denetimine girmek ve merkezden yönlendirilmek zorundadırlar. Tüm başarılarına karşın; yıldan yıla köye gelen ve bilimsel sosyalizmden uzak bir iki öğrencinin kafa bulandırmaları tüm ileri adımları geri çevirebilmektedir. Bunun çözümü ancak ve ancak Genç Öncü denetiminden geçmektedir.

Bu genel doğruların ve gözlemlerin aktarılmasına neden olan Ege bölgesinin köylerindeki gelişmeler umut verici olma özelliğindedir. Çözüm için yapılan konuşmalar sonucunda ortak görüş belirmektedir. Bu ortak görüş bilimsel sosyalist hareketin yönlendiriciliğindeki gençlik örgütlenmesinin köylere kadar inmesi, tüm ilerici genç köylü örgütlenmelerini yönlendirir konuma gelmesidir.

Ortak çözüm önerisi yolunda Genç Öncü ve kırsal bölgelerdeki üyeleri, yandaşları yoğun görevlerle dolu bir dönem içindedirler. Bu görev teker teker, artan bir hızla, sabırla başarılmak zorundadır, başarılacaktır.

SOSYALİZMDE EĞİTİM

YAŞAMIN VAZGEÇİLMEZ PARÇASI

GENÇ ÖNCÜ BASIN, YAYIN PROPAGANDA BÜROSU'NCA HAZIRLANMIŞTIR.

Eğitimin hem çok geniş alanı, hem de çok sayıda tanımı vardır. Biz bu çok geniş alan içerisinde öğrenim amacıyla okullarda verilen eğitimle konumuzu sınırlandıracağız. Bir tanımını vermek gerekirse eğitim, en geniş anlamıyla bireyin bedensel ve zihinsel gelişmesinin ve biçimlenmesinin tümüdür.

Bir üst yapı kurumu olarak eğitim egemen üretim biçimine göre nitelik alır. Burjuvazinin egemen olduğu toplumlarda eğitimde güdülen en büyük amaç üretimde kârı artırmaktır. Sosyalist toplumda üretim biçimi ve egemen sınıfla birlikte eğitimin niteliği de değişir. Sosyalist ülkelerde eğitime önem ikili bir amaçla verilir.

a. Yeni toplumun kurulmasını hızlandırmak ve yerleştirmek,

b. Sömürüye dayanan eski toplumun kalıntılarını ve yoz kültürünü ortadan kaldırmak.

Eğitime böyle bir yaklaşım sosyalist ülkelerin kuruluşlarından bu yana elde ettikleri başarılar içinde eğitimin önemini kavramamızı kolaylaştırır.

POLİTEKNİK EĞİTİM

Politeknik terimi ilk defa K. Marx tarafından eğitimin maddi üretim ile birleştirilmesi biçiminde formüle edilmiştir. Politeknik eğitim görüşü zihni çalışma ile bedensel çalışmayı birbirinden ayıran klasik eğitim görüşüne karşıt olarak ileri sürülmüş ve insanın çok yönlü gelişimini sağlamayı amaçlamıştır. Bugün sosyalist ülkelerde politeknik eğitim uygulamaları ile öğretimin tüm kademelerinde öğretim ile üretici iş birbirine sıkı sıkıya bağlanmıştır. Okullar ile ekonomik kesimlerdeki işletmeler birbirine yaklaştırılmıştır.

On yıllık zorunlu eğitimi getiren politeknik eğitim tüm öğrencilerin ilgi alanlarına ve yeteneklerine göre şu biçimde düzenlenmiştir:

1. Üretim dersli genel politeknik iş orta okulları
2. İşçi ve köylü gençlik okulları
3. Meslek okulları ve teknikumlar
4. Özel ilgi ve yetenekleri destekleyen okullar.

EĞİTİM: YAŞAMIN VAZGEÇİLMEZ BİR PARÇASIDIR

Sosyalist ülkelerin eğitimde elde ettikleri başarıların göstergeleri arasında sosyalist ülkelerde okuma yazma oranının yüzde yüze yaklaşması, sosyalist ülkelerin tümünde kapitalist ülkelerde henüz ulaşılamayan on yıllık zorunlu eğitimin gerçekleşmesi, eğitimin yaşam boyu sürdürülmesi ilkesinin uygulanması, bilimsel bulguların en kısa zamanda okullarda gerekli program değişiklikleri yapılarak öğrencilere aktarılması sayılabilir. Eğitim konusunda sosyalist ülkelerin kazanımları arasında eğitimin devletçe parasız olarak yüklenilmesi, politeknik eğitimin çok geniş yer tutması, okul öncesi dönemde eğitim alanında atılan ileri adımlar da sayılabilir.

Sosyalist ülkeler topluluğunun tümünde eğitim yalnızca ilkokul düzeyine gelen çocuklara sağlanan bir olanak değildir. 0 - 6 yaş arasındaki çocuklar kreş ve anaokullarında bir ömür boyu sürecek eğitimlerine başlarlar. Sosyalist toplumun herkese sağladığı iş olanağının doğal bir uzantısı olan çalışan anne-baba olgusu, çocukların eğitimini çok küçük yaştan itibaren devletin omuzlarına yüklemiştir. Sosyalist ülkelerde devlet, annesi ve babası çalışan 0-3 yaş arasındaki çocuklarına günlerinin tümünü geçirtecek kreşler, 3-6 yaş arasındaki çocuklara da yeteri kadar ana okulu açarak üzerine aldığı görevi başarıyla yerine getirmiştir. Kreşler eğitimin ilk basamağı olduğu gibi çalışan anne babanın da çocuklarını güvenerek bıraktıkları bir yerdir. İnsan karakterinin oluşmaya başladığı bu yaşlarda çocuklar oyun ortamı içinde eğitilmektedirler. Bu durum kuşkusuz anne-babayı büyük ölçüde rahatlatmaktadır. Ana okullarında çocuklara birlikte çalışma, dayanışma, güven duyma gibi sosyalist toplumda insanın kazanması gereken alışkanlıklar kazandırılır.

Yaşamın ilk altı yılını kapsayan kreş ve anaokulu döneminden sonra sosyalist toplumun en önemli kazanımlarından birisi olan sosyalist on yıllık temel zorunlu öğrenim başlamaktadır. On yıllık temel zorunlu öğrenimin en temel özelliği okullarda verilen politeknik eğitimdir. Zorunlu eğitimin sekizinci yılında isteyen öğrenciler kendi isteklerine bağlı olarak okullardan ayrılırlar ve üç yıllık mesleki eğitim görürler. Üç yılın sonunda ise yaşama atılırlar.

GÖREREK YAŞAYARAK EĞİTİM YARATICILIĞI ARTTIRMAKTADIR

On yıllık temel zorunlu öğrenimden sonra üniversite yaşamı gelir. On yıllık temel öğrenimini başarıyla bitiren öğrenciler üniversiteye doğrudan, herhangi bir sınava tabi tutulmadan girerler. Oncak on yıllık öğrenimi sekizinci yılında bırakan ve mesle-

ki eğitim gören gençlerin üniversiteye girebilmeleri olanaksız değildir. Belirli sınavlardan geçerek üniversite öğrenimlerini sürdürmeleri olanaklıdır.

Üniversite yaşamında öğrencilere seçtikleri dallarda sosyalist toplumun gereksinmelerini karşılayacak yetişmiş elemanların gerek duyacakları eğitim, her türlü olanaklar kullanılarak uygulanır.

Sosyalist ülkelerde eğitim gören gençlerin yaşama atılır atılmaz çalışma ortamına uyum sağlayabilmelerinin en başta gelen nedeni, on yıllık temel zorunlu eğitim ve üniversite yaşamında derslerin uygulamalı olarak görülmesidir. Uygulamalı dersler on yıllık temel eğitimle başlayarak üniversite yaşamı boyunca artarak sürer. Uygulamalı dersler laboratuvarlarda görüldüğü gibi dünyanın diğer ülkelerinde uygulanması olanaksız olan tarlalarda, fabrikalarda da yapılmaktadır.Sosyalist ülkelerdeki fabrikaların büyük bir bölümü eğitime uygun olarak düzenlenmiştir.

Öğrencilerin okulda edindikleri kuramsal bilgileri üretim alanlarında pekiştirmeleri, öğrencilerin yaratıcılıklarını arttırmaktadır.

Eğitim ve öğrenim, öğrencilik yaşamının bitmesiyle sona ermemektedir. Öğrenimini bitiren bir kişinin ortalama olarak elli yıl daha yaşadığı gözönünde bulundurulursa, elli yıl içinde birçok konuda öğrenilen bilgilerin özellikle teknolojinin değişmesi sonucu mesleki bilgilerin yetersiz kalması doğaldır. Mesleki bilgide yetersizlikler ve yenilikleri izlemekteki eksiklikler, okul sonrası eğitimle giderilmektedir.

RAKAMLAR SOSYALİZMİN BAŞARILARINI KANITLAMAKTADIR

Sosyalizm yaşamın tüm alanlarında olduğu gibi eğitim alanında da büyük başarılar elde etmiştir. Sosyalizmin gerçekleşmesiyle eğitime verilen önemin niteliğinin değişmesi bu alanda köklü dönüşümlere neden olmuştur. Devrimden önce Rusya'da halkın yaklaşık % 75'i hiç okuma yazma bilmiyordu. Bu rakam devrimden hemen önce (1943) Bulgaristan'da % 40 civarındaydı. Bugün okuma yazma oranı Bulgaristan'da % 99, SSCB' de % 97'dir. Gelişmiş kapitalist ülkelerin hiçbirinde bu rakam % 90'ı aşamamaktadır.

SSCB'de toplumun refah seviyesini arttırmak amacıyla Toplumsal Tüketim Fonu (TTF) adında bir fon ayrılmıştır. Bu fonla bütçeden ayrı olarak halkın yaşam düzeyi yükseltilmeye çalışılır. Bu fon 1975 yılında 90 milyon rubledir. Eğitime verilen önemin bir göstergesi olarak aşağıdaki rakamlar açıklık getirmektedir.

Bu fonun:
26 milyonu veya fonun % 29'u gençlerin eğitimine,
25 milyonu veya fonun % 28'i yetişkinlerin eğitimine ayrılmıştır. Yani TTF'nun % 57'si eğitime ayrılmıştır.

Sosyalist ülkelerde eğitimin düzeyi yalnızca nicelik olarak artmamaktadır. Daha da önemlisi, önemli nitel gelişmeler vardır. Teknik alanda öğrenim gören öğrencilerin sayısı sürekli olarak artmaktadır. Bulgaristan'da 1944 yılında 65 orta meslek okulunda 20 bin öğrenci öğrenim yaparken bugün 446 okulda 133 bin öğrenci vardır. Bu sayıya 100 bin öğrencinin eğitildiği 311 meslek teknik okulunu da katmak gerekir.

Sosyalist ülkelerde isteyen herkes yüksek öğrenim yapabildiği halde, kapitalist ülkelerde bu konuda da sınıfsal yapı belirleyici olmaktadır. Fransa'da liselere varlıklı ailelerin çocuklarının % 94'ü, işçi çocuklarının % 45'i, köylü çocuklarının ise % 32'si devam edebilmektedir. Teknik üniversite ve yüksek öğrenim okullarına devam eden işçi çocuklarının sayısı ise % 2'dir.

Türkiye'de ise kır-kent, Doğu-Batı ayrımına ailelerin gelir düzeylerini de eklemek gerekir. Türkiye'de şöyle bir tablo karşımıza çıkmaktadır.

Ailenin Geliri	Üniversite Sınavlarını Kazanma Oranı
— 999	8.1
1000 — 1999	11.1
2000 — 2999	15.5
3000 — 3999	19.5
4000 — 4999	29.4
5000 —	50.1

Sınıfsal Kökeni	Üniversiteye Başvuranlar %	Üniversiteye Kaydolanlar %
Sanayici	1.2	1.6
Tüccar	7.1	8.8
Çiftçi	23.7	13.5
Memur	19.8	28.6
Serbest	5.7	8.9
İşçi	11.7	10.1
Esn.San.	10.3	9.9
Diğerleri	8.1	9.4
Bilinme.	12.4	9.2

Bu iki tablodan da görüldüğü gibi sınıfsal köken ve ailenin gelir düzeyi yüksek öğrenim yapabilmede temel koşuldur.

Sınıfsız bir toplum kurmayı amaçlayan ve isteyen herkesin yüksek öğrenime devam edebildiği sosyalist ülkelerde ise üniversite öğrencilerinin tümü kol ve kafa emekçisi sınıflardan oluşmaktadır.

Sosyalist ülkelerin eğitimde başarıyla çözdüğü bir sorun ise cinsiyet alanındadır.

Yıl	Ülke	Kız Öğrencilerin Erkek Öğrencilere Oranı (%)
1975	SSCB	50.4
1975	İngiltere	37.0
1975	ABD	45.5
1975	B.Almanya	32.7
1975	D.Almanya	49.0
1975	Bulgaristan	53.6
1975	Türkiye	32.9

Sosyalizmin eğitim alanındaki başarılarının en büyüğü ise eğitilmiş insanların üretimle, toplumsal ekonomi ile bağlarını kurabilmiş olmasında yatar. Sosyalist ülkeler bu bağı başarılı biçimde kurabildikleri için, insanın eğitimden geçirilmesi gibi sınırlı bir amaç güdülmemiş, kendi sosyo-ekonomik yapısının gereklerini de gözönüne alarak eğitilmiş elemanları eğitildikleri alanda istihdam edebilmişlerdir. Tüm kapitalist ülkelerin bir türlü çözüme kavuşturamadıkları eğitilmiş insanların istihdam açığı sosyalist ülkelerde sorun bile olmamıştır.

DÜNYA DEVRİMCİ SÜRECİ

BARIŞ İÇİNDE BİRARADA YAŞAMA

GENÇ ÖNCÜ BİLİM EĞİTİM ARAŞTIRMA BÜROSUNCA HAZIRLANMIŞTIR.

Lenin'in yaratıcısı olduğu Barış İçinde Birarada Yaşama İlkesi ve onun bugünkü uygulaması olan detant, her ne kadar farklı sistemler arasındaki ilişkileri kapsıyorsa da, gelişmekte olan ülkeler ve emperyalistler arasındaki ilişkiler üzerinde de çok güçlü etkilere sahiptir. Ulusal Kurtuluş Mücadelesi veren halklar için detant emperyalistlerin doğrudan saldırılarını ve karşı devrim ihracını engelleyen bir faktördür. Aynı zamanda, kapitalist ülkelerde işçi sınıfı mücadelesinin yaygınlaşmasının ve yoğunlaşmasının ön koşullarını yaratmaktadır. Gerici güçler artık "olağanüstü tedbirlere" demokratik hakları kısıtlamaya, işçi sınıfı örgütlerine saldırmaya, emekçi halka karşı şiddet kullanmaya daha az ve daha güç başvurmaktadır.

Genel politik ortam işçi sınıfı çıkarları için elverişli bir biçimde gelişmektedir. Ve dünya devrimci sürecini belirleyen üç devrimci gücün mücadelesi için elverişli koşullar yaratmaktadır.

GENÇ ÖNCÜ

BİLİMSEL
SOSYALİST
POLİTİKA İLKESİ
BARIŞ İÇİNDE
BİRARADA
YAŞAMA

Barış İçinde Birarada Yaşama, farklı toplumsal sisteme sahip devletlerin barış içinde birlikte yaşamalarını anlatan bir kavram, aynı zamanda da bilimsel sosyalist bir politika ilkesidir.

Barış içinde birarada yaşama politikası, 1917 Ekim Devrimiyle, sosyalizmin gerçekleşmesiyle birlikte, daha ilk adımda savunulan bir politikadır.

1917 Ekim Devrimi'nden önce bilimsel sosyalizm, kapitalizmin eşitsiz gelişme yasasını ortaya koymuştu. Bu yasa göstermiştir ki, değişik kapitalist ülkelerde işçi sınıfı hareketi ve devrimci ortam koşulları eşit olmayan biçimde gelişmektedir. Yani, sosyalizmin birden fazla ülkede aynı anda olması zorunluluğu yoktur.

1917 Ekim Devrimi bu tezi doğrulamıştır. 1917 Ekim Devrimi ile, emperyalizm en zayıf halkasından kopmuş, kapitalizmden sosyalizme geçiş çağı başlamıştır.

Ancak kapitalizmden sosyalizme geçiş çağı kısa bir süreç değildir. Bundan dolayı, farklı sosyal sistemlere sahip ülkelerin uzunca bir süre birarada yaşamaları gerekmektedir. Ama, bu devletlerin arasındaki ilişkiler nasıl olmalıdır.

1917 Ekim Devrimi'nin başarısından sonra, bu sosyalist ülke ile kapitalist ülkeler arasındaki ilişkilerin nasıl kurulacağı sorunu ortaya çıktı.

Tek bir ülkede zafere ulaşmış işçi sınıfının kazanımları nasıl korunabilirdi? Bu sosyalist ülkenin dış politikası ne olmalıydı? Sosyalizmin kuruluşu için gerekli dış koşullar nasıl yaratılabilirdi?

Lenin, tarihsel koşulların bilimsel bir analizini yaparak, sosyalist ve kapitalist devletlerin yanyana yaşayacakları bir dönemin mutlaka geleceği, bunun çok uzak olmadığı sonucuna vardı. Ve barış içinde birarada yaşama ilkesini, sosyalist ülkelerin kapitalist dünya ile kuracakları ilişkilerde izlenecek temel bir politika olarak ortaya attı.

Lenin, bir yazısında "Birbirine düşman hükümetlerin ya da sınıfların, isteklerinden, irade ve kararlarından daha büyük bir kuvvet vardır; bu kuvvet, onları bizimle ilişkiler kurmaya zorlayan dünya ekonomisinin genel niteliğidir" (1) diyerek, farklı sosyal sistemlere sahip ülkelerin, emperyalizmin saldırgan karakterine rağmen barış içinde birarada yaşamalarını gerektiren somut olanakların ve zorunluluğun mevcut olduğunu göstermiştir.

BARIŞ İÇİNDE BİRARADA YAŞAMANIN TEMEL İLKELERİ

Barış içinde birarada yaşama politikasının, sosyalist ve kapitalist ülkelerin yanyana varolduğu dönemde, bir zorunluluk olduğunu söyledik. O halde, bu politikanın temel ilkeleri nelerdir? Birincisi: devletler arasındaki anlaşmazlıkların çözümünde savaşa başvurulmaması.

Eğemen sınıflar uluslararası anlaşmazlıklarını yüzyıllarca savaşlar aracılığıyla çözmeye çalışmışlardır. Bu savaşlar sonunda sayısız insan öldürüldü, birçok ülke yakılıp yıkıldı, ancak anlaşmazlık konuları giderilemedi. Tam tersine her savaştan sonra anlaşmazlıklar ve düşmanlıklar ardından diğer savaşları da beraberinde getirdi.

Uluslararası anlaşmazlıklara akılcı çözüm yolu, karşılıklı görüşmeler ve barışçıl çözümlerdir. İkincisi: tüm ülkeler arasında eşitlik, karşılıklı anlayış ve güvenin gerçekleştirilmesi, ülkelerin birbirlerinin çıkarlarını gözetmeleri.

Birinci ilkede sözettiğimiz savaşların devletlerarasındaki anlaşmazlık konularının çözüm aracı olmasının önlenmesi taraflardan birinin iyiniyetine dayandırılamaz. Bu ancak bütün devletlerin şu gerçeği anlaması ile mümkündür. Bütün ülkelerin eşitliği, bütün ülkeler arasında karşılıklı anlayış ve iyiniyet ve birbirlerinin çıkarlarını gözet-

İN BAŞARISI

E GÜNÜMÜZDEKİ BOYUTU: DETANT

me. Üçüncüsü: ülkelerin içişlerine karışmama ve her ulusun kendi kaderlerini kendilerinin tayin etme hakkının kabul edilmesi.

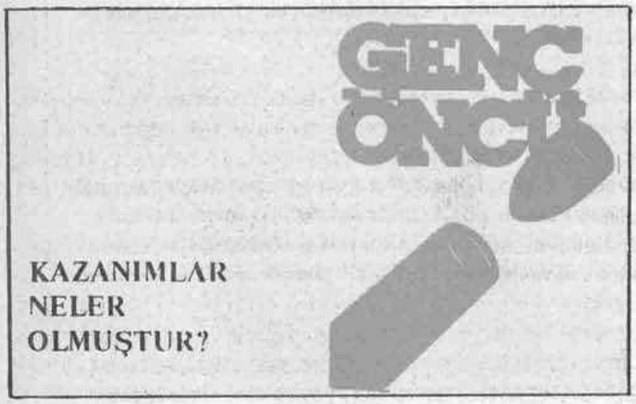
Bilimsel sosyalistler, ulusların kendi kaderlerini kendilerinintayin etme hakkını savunurlar. Hiç kimse kimseye, hangi politik sistemin ve hangi yaşam tarzının uygun düşeceğine dışardan karar veremez. Bu, o ülke halkının kendi sorunudur.

Bu ilke, aynı zamanda sosyalist devletlerin iç işlerine karışılmasına, karşı devrim ihracına karşı çıkar ve ulusların kurtuluş mücadelesine her türlü desteğin sağlanmasına yol açar. Dördüncüsü: Tüm ülkelerin egemenliğine ve toprak bütünlüğüne kesinlikle saygı gösterilmesi.

Eşitlik ve başka ulusların içişlerine karışmama ilkesi ile ayrılmaz bir biçimde bağlı olarak bu ilke egemenliğin zedelenmesini ve başka devletlerin topraklarına saldırıyı önlemeyi amaçlar. Çünkü bu ikisi askeri çatışmaların ve savaşların başlıca nedenidir.

Yüzyıllar boyu, ülkelerarasındaki sınır anlaşmazlıkları diğer ülkelerin topraklarına saldırı için her zaman bir gerekçe olmuştur. Beşincisi: Tam eşitlik ve karşılıklı yarar ilkesine dayalı olarak bütün ülkeler arasında ekonomik, bilimsel ve kültürel işbirliğinin geliştirilmesi.

Bu ilke, devletler ve halklar arasındaki karşılıklı anlayışın ve güvenin artmasına ve dünya barışının korunmasına hizmet eder.

Barış içinde birarada yaşama politikası, sosyalizm ile kapitalizm arasındaki sınıf mücadelesinin sona ermesi anlamına gelmez. Barış içinde birarada yaşamanın başta gelen amacı sosyalizm ile kapitalizm arasındaki tarihsel olarak kaçınılmaz olan sınıf mücadelesinin savaşlar tehlikeli çatışmalar ve silahlanma yarışı ile dolu bir yola girmesini önlemektir.

Barış içinde birarada yaşama sosyalizm ile kapitalizm arasındaki rekabetin temelidir ve aynı zamanda da bu ikisi arasındaki sınıf mücadelesinin özel bir biçimidir. Lenin 'Proletarya, devlet iktidarını ele geçirdikten sonra sınıf mücadelesini bırakmayıp onu tüm araçlarla başka biçimde sürdürür'' demişti.

Barış içinde birarada yaşama ilkesi yalnızca sosyalist ve kapitalist ülkeler arasındaki devletlerarasındaki ilişkiler alanını kapsar. Bu politika, sosyalizm ile kapitalizm arasındaki mücadele biçimlerinden silahlı çatışmalar ortadan kaldırmayı amaçlar.

Barış içinde birarada yaşama ilkesi, farklı sosyal sistemlere sahip ülkeler arasında işbirliğini geliştirmeyi amaçlar. Ama bu işbirliği sadece devletlerarasındaki bir işbirliğidir. Yoksa, sistemlerarasında değil. "Sistemler arasında işbirliği"nden bahsetmek, bilimsel sosyalizmi inkar etmek olur. Zira, bilimsel sosyalizm, barış içinde birarada yaşama politikasının, sınıf mücadelesinin özel bir biçimi olduğunu söyler.

Barış içinde birarada yaşama politikası içinde işbirliği ve mücadele bir bütün oluşturur. Bunlardan birine ağırlık vererek diğerini yadsımak, kasıtlı olarak bu ilkeyi tahrif etmektir, ya da bu ilkenin özünü kavramamak demektir.

Barış içinde birarada yaşama politikası sınıf mücadelesinin özel bir biçimidir. Yani emperyalizme karşı mücadeleden vazgeçmek, hiçbir zaman sözkonusu olmamıştır.

Tam tersine, barış içinde birarada yaşamayı güvence altına almak için, emperyalizmin saldırı politikasını etkisiz hale getirmek gerekir.

SBKP MK Genel Sekreteri L.I.Brejnev, Barış güçleri Kongresinde "Barış içinde birlikte yaşama ilkesiyle, yeryüzünde yaşayan milyonlarca insanın en değerli şeyi için, onların kendi yaşam hakları için mücadele ediyoruz. Bir savaş alevinin yaşamlarını yok etmesine karşı mücadele veriyoruz. Aynı zamanda, tüm ülkelerin ve halkların sosyal ilerlemesinde uluslararası koşulların daha elverişli duruma getirilmesi için savaşıyoruz. Hedef, her halka kendine uygun olan toplum düzenini seçme hakkının verilmesi ve devletler arasındaki ilişkilerde açık seçik, yalın normların egemen kılınmasıdır. Bu normların zedelenmesi, ülkeler arasındaki ilişkilerde karşılıklı hakların ortadan kaldırılmasına yol açmakla kalmaz; aynı zamanda, silahlı çatışmalara da neden olur. Çünkü günümüzde halklar, hiç bir zaman bir dikta yönetimine boyun eğmezler, eğmeyeceklerdir. Onlar, herhangi bir saldırıyı geri çevirme hakkına sahiptirler. Dünyanın iki sisteme bölünmüş olması gerçeği karşısında uluslararası güvenlik, ancak barış içinde birlikte yaşama ilkelerininkayıtsız şartsız saygı göstermesiyle mümkün olacak, diğer deyişle, devletlerin iç işlerine karışılmamasıyla gerçekleşecektir" (3) demiştir.

Barış içinde birarada yaşama, emperyaızmin uluslararası gerilimi arttırarak, savaşlar çıkararak kendi iç çelişkilerini ertelemesini engellemeyi amaçlar.

İki sistem arasındaki çelişkilerde emperyalizm en başından beri saldırganlığı, müdahaleciliği ve uluslararası gerginliği tercih etmiştir. Zira, emperyalist ülkeler yıllarca savaşlardan büyük kârlar elde etmişlerdir. (4)

Halbuki, sosyalist ülkelerde savaştan çıkar sağlayan hiçbir sınıf ya da kesim yoktur. Aşırı üretim, yatırım zorlukları, işsizlik krizleri sözkonusu olmadığı için, askeri harcamalar ekonomiyi canlandırmak için başvurulması zorunlu ihtiyaçlar değildir. Tam tersine askeri amaçlara ayrılması gereken olanakların her zerresi sosyalist ülkeler açısından bir kayıptır. Ancak, sosyalizmi savunmanın olduğu kadar, dünyanın dört bir yanındaki demokrasi ve bağımsızlık mücadelelerini destekleyebilmenin askeri üstünlüğü emperyalizme bırakmamayı gerektirdiği dünyamızda bu büyük kayıplara katlanmak zorunlu olmuştur.

Ama sosyalist devletlerin gücünün artması ve dünya sosyalist sisteminin kurulmasıyla emperyalizmin saldırganlık çabaları giderek boşa çıkmaya, anlamsızlaşmaya başladı. Böylece, emperyalizm dünya sosyalist sisteminin varlığını ve caydırıcı gücünü kabul etmek ve iki sistem arasındaki çelişkileri çözmede savaşa başvurmaktan vazgeçmek zorunda kaldı. Barış içinde birarada yaşama politikasını kabullendi.

Sonuç olarak barış içinde birarada yaşama ilkesi, en geniş kitleleri dünya politikasının temel sorunlarıyla daha yakından ilgilenmeye yöneltip bilinç düzeylerinin yükselmesine yardım etmiş, ulusal kurtuluş savaşlarının daha geniş çapta desteklenmesi ve emperyalizmin manevra imkanlarının sınırlanmasını sağlayarak, devrimci mücadeleye büyük yararlar sağlamıştır.

Detant "yumuşama" sözcüğü, son yıllarda sıkça kullanılmaya başlanmıştır. Bu kavram özünde, farklı toplumsal sistemlere sahip devletlerin barış içinde birarada yaşaması ilkesinin hayata geçirilmesidir.

Detant, günümüzde uluslararası ilişkilerde gözlenen en güçlü eğilimdir. Detantın 1 Ağustos 1975'te imzalanan Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı nihai belgesiyle resmen onaylanan temel ilkeleri, uluslararası ilişkilerin demokratikleştirilmesi, başka ülkelerin iç işlerine karışmama, bağımsızlık ve egemenlik haklarına saygıdır.

Detantın başta gelen amacı, yeni bir dünya savaşı tehlikesinin yokedilmesidir. Ancak, detantın kapsamı dar değildir. Hangi toplumsal sistem içinde yaşıyor olursa olsun tüm insanlar arasında, dostluk, iyiniyet ve güvenin yerleştirilmesini, farklı toplumsal sistemlere sahip devletlerarasında tüm insanlığın yararına olarak ekonomik, kültürel ve teknik alanlarda işbirliğine gidilmesini öngörür.

Uluslararası ilişkilere damgasını vuran detantı doğuran iki temel etken vardır.

Bunlardan ilki dünya sosyalist sisteminin gücünün artması, sosyalizmin temel sosyal sorunları çözmedeki başarısı dünyadaki güç dengesini sosyalizm lehine çevirmiştir. Böylece, emperyalist saldırganlar artık iki sistem arasındaki mücadelede eskisi kadar kolayca zora başvurmayı göze alamamaktadırlar.

İkincisi, sosyalist ülkeler tarafından izlenen ve tüm dünyadaki devrimci ve demokratik güçler tarafından desteklenen tutarlı barış politikası detanta yol açmıştır.

Ayrıca, son yıllardaki, askeri teknolojideki ilerlemeler ve sonucunda ortaya çıkan korkunç silahlar. Bu silahların kullanımı insanlık için bir intihardır. Bu nedenle, tek çözüm yolu silahsızlanmadır.

Son yıllardaki detant konusundaki gelişmeler, barış içinde birarada yaşama ilkesinin doğru uygulanışının bir sonucudur. Detant bu anlamda, barış içinde birarada yaşama politikasının bir zaferidir, diyebiliriz.

Detant konusunda, bilimsel sosyalist görüş çok açıktır. Esas olan politik yumuşamadır. Ama askeri yumuşama olmadan, detantın sürekliliği ve kalıcılığı sağlanamaz. Yani, uluslararası ilişkilerin normalleştirilmesi ve demokratikleştirilmesi, korkunç tahrip gücü olan silahların gölgesinde sağlanamaz.

Politik yumuşamanın, askeri yumuşama ile pekiştirilmesi, silahlanma yarışının yavaşlatılması ve silahsızlanma önlemlerinin uygulanması bu nedenle gereklidir. Varşova Paktı'na üye ülkeler bir bildiriyle bu konudaki görüşleri şöyle dile getirmişlerdir.

"Silahlanma yarışını durdurmak ve silahsızlanmayı, özellikle nükleer silahsızlanmayı getirmek, yeni bir dünya savaşı tehdidini ortadan kaldırmak çağımızın en önemli ve acil görevidir. Bu sağlanamazsa, uluslararası ilişkilerin gerçekten bozulamayacağı bir gelişmenin olumlu eğilimini yaratmak olanaksızdır; dünyada gerçek güvenliğin sağlanması olanaksızdır." (5)

Askeri yumuşamayı sağlamak için, silahlanmayı durdurmak için yapılan mücadele aynı zamanda emperyalizme ve militarizme karşıdır. Dünyada güvenlikli ve barışçıl bir ortam yaratabilmek için tek yol budur.

Günümüzde, kapitalist ülkeler, bir yandan sosyalist ülkelerle, barış içinde birarada yaşamanın temeli üzerinde ekonomik işbirliğini geliştirirken, öte yandan silahlanmayı hızlandırarak, muhtemel bir savaşın maddi temellerini korumaktadırlar.

Emperyalist ülkeler arasındaki çelişkilerin artmasının ve ekonomik, ticari ilişkiler bakımından sosyalist ülkelerin potansiyelinin tekeller tarafından gözönüne alınmasının hızlandırdığı bir süreçle detant emperyalist güçler tarafından kabul edilmeye başlanmıştır. Ama, bu kabul ediliş savaş ihtimalini ve özellikle "yerel saldırıları ortadan kaldırmayan, sınırlı, kararsız bir özellik taşımaktadır.

Nükleer silahların sınırlandırılması, karşılıklı silah indirimli, nükleer silahlardan arınmış bölgelerin oluşturulması konuları başta olmak üzere, uluslararası gerginliği azaltabilecek birçok alanda yumuşama politikası önemli adımlar atmıştır. Sağlanan ilerleme, askeri harcamaların artışını bir ölçüde yavaşlatmıştır.

Detant, emperyalizmin diğer ülkelerin içişlerine karışmasını önlemekte ve böylece karşı devrim ihracını engel-

lemektedir. Gerici emperyalist güçlerin devrimci harekete müdahalesinde hayali "komünizm tehlikesi" yutturmacası artık daha da zorlaşmıştır. Barışçıl ilişkiler kapitalizmin sosyal ve ekonomik ilişkilerini kendi doğal yasaları içine hapsetmekte ve böylece kapitalizmin çelişkileri derinleşmekte ve keskinleşmektedir.

Silahsızlanma barışın korunması, uluslararası güvenliğin sağlanması sosyalist ülkelerin ülke içi sosyo-ekonomik sorunlarını daha hızlı ve daha etkin bir biçimde çözmelerini sağlar. Böylece detant sosyalist ülkelerde sosyalizmin kuruluşunu hızlandırır ve kolaylaştırır. Ve bunu gerçekleştirdiği ölçüde kapitalizm karşısındaki mücadelede dünya sosyalist sisteminindurumunun güçlenmesine yardımcı olur. Çünkü kapitalizm ile sosyalizm arasındaki güçler dengesinin biçimlenmesi üretim düzeyine ekonomik gelişmeye çok sıkı bir biçimde de bağlıdır.

Detant döneminde kapitalist ülkelerde sosyalizmin gerçek yüzünü işçi sınıfına anlatmak daha kolaydır. İkili ilişkiler sistemi geliştikçe daha çok sayıda insan sosyalist ülkelerin durumunu doğru bir biçimde gözleyebilmektedir.

Detant, ulusal kurtuluş savaşlarının temel çıkarlarına uygundur. Dünya devrimci sürecini yönlendiren üç devrimci gücün mücadelesi için elverişli koşullar yaratmaktadır.

Sonuç olarak detant, halkların yararınadır. Çünkü detant savaş tehlikesini azaltmakta barışın korunmasını güçlendirmektedir. Savaş ve barış tüm insanlığı yakından ilgilendirir.

Çünkü günümüzde, bilim ve teknolojideki gelişmeler tahrip gücü çok yüksek nükleer silahların yapımına olanak tanımaktadır. Örneğin: nötron bombası, kilometrelerce ötedeki canlıları olduğu gibi yokettiği halde, binalar ve cansızlara hiçbir şey olmamaktadır. Bu ve benzeri tahrip gücü yüksek bombalar hergün bir yenisinin ortaya çıktığı günümüzde tüm insanlığı tehdit etmektedir. Böyle silahlarla yapılacak bir termonükleer savaş tüm insanlığın yıkımına yol açacak ve insan uygarlığını çok gerilere götürecektir. Oysa, bir nötron bombasının yapımı için harcanan para ile, 1000 aileye konut imkanı sağlanabilmektedir.

Detant ulusal kurtuluş hareketlerinin temel çıkarlarına uygundur. Barış içinde birarada yaşama politikası ulusal kurtuluş hareketlerinin silahlı mücadele hakkını elinden almaz.

Sosyalistler barışı savunur ve detantın geliştirilmesi için uğraşırken, bir yandan da ulusal kurtuluş mücadelesi veren halklara askeri yardım da dahil olmak üzere, her türlü yardımı yapmaktadırlar.

Dış müdahale ile desteklenen iç gerici güçlerle mücadele eden yasal hükümetlerin desteklenmesi detantın tahrif edilmesi değildir. Bu konuda Angola can alıcı bir örnektir. Angola'da ulusal hükümet ve yurtsever güçler G.Afrikalı ırkçıların ve Washington, Pekin tarafından desteklenen yıkıcı grupların saldırılarına karşı ülkenin bütünlüğünü ve bağımsızlıklarını korumak için silaha sarılmışlardı. Angola'nın yurtsever güçlerine SSCB, Küba ve diğer sosyalist ülkelerin yardımı, detantın emperyalistlerce yapılan açıklamasının geçersiz ve temelsiz olduğunu kanıtlamıştır.

Amerika'nın Vietnam'daki askeri, poliik ve moral yenilgisi barış içinde birarada yaşamanın haklı savaşlara karşı olmadığının bir başka örneğidir.

BARIŞ İÇİN MÜCADELE

Barış için mücadele, emperyalizme karşı mücadelenin temel bölümlerinden biridir. Emperyalizmin daha da geriletilmesi ve dünya devrimci sürecinin hızlandırılması yeni bir dünya savaşının yarattığı tehlikenin bilincine varılması, emperyalist saldırganlığa "dur" denilmesiyle yakından ilişkilidir. Kapitalist dünyanın hemen her yerinde şoven milliyetçiliğin yarattığı tehlikeler, barış için mücadeleye en genel planda yeni bir dünya savaşının önlenmesi kavgasından daha ileri bir anlam kazandırmaktadır.

"Proletaryanın devrimci sınıf savaşımıyla bağlantı kurulmaksızın yapılan barış mücadelesi, duygusal ya da halkı aldatan burjuvazinin pasifist bir laf kalabalığı olmaktan öteye gidemez" (6) diye yazıyor Lenin. Barış mücadelesinin de sınıf mücadelesi çerçevesinde ele alınıp, onun gereklerine göre sürdürülmesi, savaşların sınıfsal niteliğinin bir an bile gözden ırak tutulmamasıyla mümkündür.

"Dünya barışının korunması için emperyalizmin yenilmesi ve geriletilmesi şarttır. Faşizmin de. Anti-emperyalist ve anti-faşist mücadele dünyada olduğu gibi ülkemizde de daha da yaygınlaşarak, derinleşerek, güçlenerek sürüyor. Bununla beraber, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadeleleri bütününün bir koluolarak barış için mücadeleyi de ayrıca örgütlemek ve geliştirmek zamanı gelmiştir. (7) insanlığın sömürüden ve baskıdan kurtulması için mücadele eden bilimsel sosyalistler, yaşama hakkının yarattığı değerlere sahip olma ve özgürce kendini geliştirme hakları olduğu kadar önde gelen hak olduğu bilinciyle, barış için mücadeleyi bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm için mücadeleleriyle birleştirirler.

Barış için mücadelenin özünü ve barış içinde birarada yaşama politikasını tahrif eden sapkın ideolojilerin, bu tahriflerine karşı verilecek mücadele de barış mücadelesinin bir parçasıdır. Çünkü, günümüzde, bu sapkın akımlar barışın gelişmesini ve kalıcılığını engellemektedirler.

(1) V.I.Lenin; Bütün eserleri, Cilt 33 S.251
(2) V.I.Lenin; Bütün eserleri, Cilt 30 S.257
(3) L.I.Brejnev; Komünist ve İşçi Partileri Uluslararası toplantıları, Moskova, 1969
(4) İstatistikler, Çark-Başak, sayı 14, s.8
(5) Varşova Antlaşmasına üye ülkelerin Bildirisi; Konuk Yayınları, Helsinki Belgeleri, s.78
(6) V.I.Lenin; Bütün eserleri, Cilt 34 s.379
(7) Behice Boran; Yürüyüş sayı 74

Barış mı, Barışmak mı?

Cem C. ÖZTÜRK

Barış mücadelesini, 1. Enternasyonal'i açış konuşmasında Marks ve Engels şöyle tanımlıyorlardı:"...Emekçi sınıfların kurtuluşu için verilen mücadelenin parçası..." (1). Tüm dünya ilericileri ve sosyalistleri bu yönlendirme doğrultusunda uzun bir süredir ve özellikle tek ülkede sosyalizmin kurulması ve sosyalizmin sistem olmasıyla; güçlenen biçimde bu mücadeleyi vermektedirler.

BARIŞ MÜCADELESİNİN ÖRGÜTLENİŞİNDE TEMEL YÖNTEMLER

Barış mücadelesini tüm dünyada kurulan Barış Komiteleri yönlendirmektedir. Bu komiteler toplum üzerinde etkin olan örgütlerin ve kişilerin katılımıyla oluşturulurlar. Ayrı bir üye tabanları yoktur. Örnek verilmesi gerekirse çoğu sosyalist ülkelerde kurulu komiteler bile en çok 200, 250 üyeye sahiptir. Ancak bu az sayıda üye ülkenin çoğunluğunun nabzını ellerinde tutan yönlendiren kuruluşların görevlendirdikleri kişilerden oluşur.

Yine tüm dünyada genel olarak diğer ülke Barış Komitelerinin ziyaret gezilerine büyük önem verilir, ve bu gezilerde düzenlenen tanışma toplantısına ülke yaşayanlarının tümünü temsil etmesi amacıyla, işçi, köylü, gençlik, kadın, din, teknik-bilim, yazar-sanatçı örgütlerinden belirlenen yedi kişi katılır.

Ancak bu temel yöntemler doğaldır ki, barış mücadelesini dar grup çıkarlarını tatmin amacıyla görenlerce uygulanmak durumunda da değildir. Tüm dünyada çeşitli dönemlerde barış mücadelesini burjuvaziyle uzlaşmak amacıyla kullanmak isteyen oportünistler,revizyonistler çıkmıştır, çıkmaktadır. Barış mücadelesini anti-savaş mücadelesine indirgeyenler, bu mücadeleyi diplomatik yollarla vereceğini sananlar daima varolmuşlardır, gerçek barış güçlerince alaşağı edilinceye kadar da olacaklardır.

ÜLKEMİZDEN, 78 YILINA AİT BİR ÖRNEK

Acıdır ki ülkemizde bu tür revizyonistlerin barış mücadelesi vermek üzere ulusal komiteyi parselledikleri ülkelerden biri. Geçtiğimiz Eylül ayı öncesinde ve başında büyük illerimizin tümünde yaşanan oportünizm,barış mücadelesini burjuvaziyle uzlaşma amaçlarına araç etme girişimleri İzmir'de de olanca 'açık'lığıyla yaşandı.

ÖRNEK TÜMÜYLE OPORTÜNİZMİN EYLEMİNE AİTTİR ALINTILAR OPORTÜNİSTLERİN KONUŞMALARINDAN ANINDA NOT EDİLMİŞTİR

Barış Derneği'nin şubesini kurmak üzere "geçici, temsilci yönetim" adıyla 5 oportünist atanıyor. Temsilcilik düzeyinde de 60 kişi kaydediliyor. Bunlardan 50'sini yine oportünistler oluşturuyor. Geriye kalan 10 kişinin alınış gerekçeleri de son derecede net, yalnız kalmamak. Oportünist korkularına çözüm getirmek.

Bu yıl Türkiye'deki barış kutlamalarına katılmak üzere yurdumuza gelen ve mücadeleye büyük onur katan Dünya Barış Konseyinin üyesi ile tanışma toplantısını, barış mücadelesini, ulusal komiteyi parselleyerek yok etme amacında olanlar, yapabileceklerini en başarılı biçimde gerçekleştirdiler. Barış komitesince yedi kişi seçildi. 5'i yine aynı çevreden gelen oportünistlerden oluşan bu 7'de, bir sosyal demokrat ve bir de GENÇ ÖNCÜ Şube Başkanı sıfatıyla toplantılara katılan İzmir Şube Başkanı yer alıyordu. Gençlik kesiminden GENÇ ÖNCÜ Şube başkanının katılımı diğer gençlik örgütlerinin de temsiline yönelikti. Diğer gençlik örgütleri katılmıyordu. Yani İGD, Sovyet konuklara tanıtılamayacaktı. Yapılan "yanlış" kısa sürede "ikaz"larla anlaşıldı. Giderilmek için düzenlemelere girişildi. Ancak DİSK temsilcisi Saim Akbulut'un ve GENÇ ÖNCÜ Şube Başkanının çekilmesi üzerine daha ince oyunlara gerek de kalmadı. Onur konuklarıyla başbaşa kalma başarısını elde ettiler.

Bu dar toplantıdaki başarıdan sonra sıra "protokolün katılacağı, temsili ölçekte" yapılacak yaklaşık 250 kişilik toplantının "örgütlenmesi"ndeydi. Toplantı için ilk öneri GENÇ ÖNCÜ Şube Başkanından geldi. Toplantıda Barış Derneği MYK üyesi, Belediye Başkanı ve konukların konuşması, ya da geniş kitlesel bir gösteri yapılması önerildi. Her ikisi de reddedilip, dar toplantıda, konuşma aralarına gösteriler iliştirilmesi benimsendi. Sonradan yine İGD lanse sorunu akıllarına gelince ince oyunlar başladı. Karşı durulması da şu sözlerle geçiştirilmeye çalışıldı: "İGD'ye çekememezliğinizden, kıskançlığınızdan kaynaklanan biçimde saygısızlıkta bulunmayın". Oportünizm için uluslararası gün kutlama törenlerinde "düzenleme" kıstasları bu denli basit ve netti.

Ancak bu netlikten ötede daha büyük başarıları da sergilemekten yoksun olmayan oportünistler toplantıya katılacak "protokol" için şu öneriyi getiriyorlardı: "MHP ve TİKP'nin dışında ve özellikle AP ve MSP'nin

ya da devrilen çamlar

çağrılması". Sanayi ve Ticaret Odalarının katılmasının sağlanması, TÜRK-İŞ'e bağlı büyük sendikaların çağrılması. Nedenler yine son derece yalındı: "başka ülkelerde papa ve milliyetçi partiler de barış mücadelesine alınıyor. Biz de Dünya Barış Konseyi'nin başka ülkelerde yaptıklarına uygun davranmalıyız." Doğaldır ki, oportünizm burada da durmayacaktır. Ve yalın açıklamalar şuraya kadar vardırıldı: "Arkadaşlar AP'nin konumunu doğru saptamak zorundayız. Onu faşist, saldırgan ve gerici partilerle bir tutamayız. AP çağdaş bir partidir. Barışa karşı değildir. Özellikle İzmir İl Örgütündeki AP'nin konumu daha da farklıdır."

Tüm bu 'bilimsel' açıklamalar GENÇ ÖNCÜ Şube Başkanının onlarca "sekter" bir biçimde ideolojisini yani bilimsel sosyalizmi savunması karşısında getiriliyordu. Bir hareketin niteliğinin belirleyicisinin programı ve eylemleri olduğu unutularak. Madem merkeze muhalif öyleyse iyidir mantığına yaslanarak. İtalya pratiğindeki Hıristiyan Demokrat hareketin 2. Dünya Savaşı'ndaki anti-faşist tavrı unutulup, AP'ye benzetilerek. Daha 16 ay öncesinde bilimsel sosyalist hareketin saptamasına katılıp belirledikleri "AP'siz, MHP'siz Seçim Hükümeti" sloganı unutularak. Burjuvazi kandırılabilir denilerek. Ve MSP' de AET'ye karşı çıkışı gerekçesiyle "ulusal burjuvazi" nin temsilcisi olduğu anlaşılarak... TÜRK-İŞ'in büyük sendikaları çağrılıyordu gerici niteliklerine bakmaksızın "gerici işçi mi olur" düz mantığıyla. Ve Ticaret ve Sanayi Odaları çağrılıyordu "barışın hiç bir sınıfsal temeli yoktur" denilebilecek derecede batan bir oportünizmle.

Ancak belirtmek gerekir. Tüm bu oportünizmlerine kendileri de başkaldırmaya başladılar. Bu denli sağ revizyonizme dayanamayan İGD temsilcisi ilgili konulara "aynen GENÇ ÖNCÜ'lü arkadaş gibi düşünüyoruz"diyerek bir anlamda başkaldırıyordu. Ancak bu temsilci sonradan geri alınıyor ve "ikna" edilmiş bir İGD'li gelip bir sonraki toplantıya şunları söylüyordu: "Geçen haftaki toplantıya katılan arkadaş İGD adına açıklama yapmış. Bu bizi bağlamaz. Yanlış koymuş meseleyi. İlkin, arkadaşa bir soru soracağım. Bugün Sovyetler Birliği emperyalist ülkelerle ve özellikle ABD ile silahsızlanma görüşmeleri yapıyor. Detantı yerleştirmek için onunla aynı masaya oturuyor. Bunu nasıl açıklayabiliriz? Ama bu ülkeler arasında aynı zamanda kıyasıya bir mücadele sınıfsal ve ideolojik planda sürdürülüyor. Yani burjuvaziyle yanyana oturmak onunla uzlaşmak değildir. Biz onlarla barış için aynı masaya otururuz, ama sınıf savaşını da sürdürürüz. Bakın sokaklara, duvarlara, bunun somut örnekleri var... Sonuç olarak biz barış konusunda ödün vermeksizin olabildiğince esnek olmalıyız".

Geçirilen bir hafta içinde "bilimsel sosyalizm" adına bu denli sağ bir çizgiye gelebilmelerinden dolayı kutlamaktan başka eklenecek bir şey bırakmayacak biçimde oportünistliklerini ele veren bu akıma Türkiye üzerine ettikleri sözlerle, yaptıkları işlerle katıldıkları kervanı anımsatmak herhalde pek de sonuç verici olmayacaktır.

Ancak ülkemizde de yaşanan bu oportünizme söylenecek son sözleri; dünyanın barış güçlerinin yani barış mücadelesini sosyalizm mücadelesinin ayrılmaz bir parçası olarak görenlerin yapıtlarından ve sözlerinden alıntılara bırakmak yararlı ve yeterli olacaktır.

BARIŞ VE SOSYALİZM MÜCADELESİ DİYOR Kİ:

"Barış içinde yanyana yaşama politikası, emperyalizmin uluslararası gerilimi artırarak ve savaşlar çıkararak, kendi iç çelişkilerini alt etme yönündeki çabalarını engeller. Bu politika ne bugünkü sosyo-ekonomik statükonun korunması, ne de ideolojik savaşımın güçsüzleştirilmesi anlamına gelmez". (2)

"... fakat ideolojide uzlaşma, sosyalist ve burjuva ideolojilerinin barış içinde birlikte yaşaması söz konusu edilemez". (3)

"Barış içinde birlikte yaşama ilkesi, ideolojiler arasındaki mücadeleyi kapsamına almaz. Bu gerçek kategorik bir biçimde belirtilmelidir". (4)

"İki karşıt sistemin yakınlaşmasıyla bir ilişkisi olmayan yumuşama süreci emperyalizmin ve burjuvazinin gerici niteliğini ortadan kaldırmamakta..." (5)

"İki sistem arasında 'ideolojik yumuşama' kavramı, uluslararası ilişkileri çarpıtma gibi demagojik bir amacı taşıdığı kadar, emperyalizmin revizyonizmi güçlendirme çabalarının da bir ürünüdür. Revizyonizm, yumuşamayı, iki sistem arasında çelişkinin ortadan kalkması gibi tanıtmaya çalışmaktadır. Yumuşamanın bu yorumu, barış içinde yanyana yaşamayı, kapitalizm ile sosyalizm arasında 'İŞBİRLİĞİ' biçiminde değerlendirmektedir. Oysa yumuşuma ve barış içinde bir arada yaşama, farklı toplumsal sistemlere sahip devletlerin ilişkilerinin barışçı temellere dayandırılmasından ibarettir. Karşıt toplumsal sistemlerin birbirine yakınlaşması, kapitalizmle sosyalizm arasındaki mücadelenin yavaşlatılması sözkonusu değildir. Tam tersine yumuşama, bütün dünyada toplumsal gelişmelerin hızlanması sonucunu doğurmaktadır." (6)

***

(1) Lenincilik'in Sosyalist Devrim Teorisi, Konuk Yay. s. 510

(2) 1965 Zirve Belgeleri

(3) İvanov, Lenincilik ve Sovyetler Birliği Dış Politikası, Konuk Yay. s. 157.

(4) Brejnev, 1969 Zirvesindeki Konuşmasından.

(5) a.g.k.

(6) Yurt ve Dünya Dergisi, S. 1, sf. 40.

ÇİN: DÜNDEN BUGÜNE, SOSYALİZMİN İNKARI

Halim BULUTOĞLU
Gürbüz ÖZALTINLI

1 Ekim 1949'de Çin Halk Cumhuriyetinin kuruluşu ile başlayan gelişmeler ve Çin Devriminin özgün niteliği, günümüzde sosyalist hareket içinde çeşitli boyutlarıyla ele alınmaktadır. Bir yanıyla, Çin devriminin bütün geri kalmış, bağımlı ülkeler için geçerli bir "model" olarak sunulmaya çalışılması, bir yanıyla da Maoculuğun günümüzde almış olduğu gerici konum, 1 Ekim 1949 öncesi ve sonrası Çin'de, gelişimleri incelemeyi gerekli kılmaktadır. 1960'dan sonra Çin'in Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelere karşı başlattığı saldırı kampanyası ve bu kampanyanın "sosyalist sistemin bölünmesi olarak" nitelenmeye çalışılması bu gerekliliğin diğer bir yanını oluşturmaktadır.

Maoculuğun tarihsel ve sınıfsal kökeni nereye dayanmaktadır ve Çin devriminin özgün niteliği nedir? Bu soruların yanıtlanması, Maocu ideologların savlarının geçersizliğini bir boyutuyla ortaya serecektir. Ülkemizde maoculuğun gerici, faşist güçlerden daha azgın bir anti-komünist ve anti-sovyet saldırı içinde bulunması, maoculuğun savlarını bütün boyutlarıyla çürütmeyi ve yoğun bir ideolojik mücadeleyi gerekli kılmaktadır. Ancak bu yazıda, yalnızca Çin'in devrim öncesi konumu, demokratik halk devriminin gelişim ve Maocu politikanın adım adım Çin yönetimini sosyalist yönelimden uzaklaştırması ele alınacak, ve tarihsel bir sıralama yapılmaya çalışılacaktır.

1949 ÖNCESİ ÇİN'DE EKONOMİK VE POLİTİK DURUM

1949 öncesi Çin'de ekonomi, çok yapılı bir konum oluşturmaktaydı. Toprakta büyük ölçüde feodal yapı hüküm sürmekteydi. Hatta Çin'in birçok bölgesinde klan tipi ilkel-komünal sistemin varlığı devam etmekteydi. Kapitalist üretim ise birkaç büyük şehre sıkışmıştı ve küçük birimlerde gerçekleştiriliyordu. Nüfusun büyük çoğunluğunu topraksız ya da az topraklı köylüler oluşturmaktaydı. İşçi sınıfı ise nüfusun çok küçük bir bölümünü, % 0.5 lik bir oranı kapsamaktaydı.

İktidarın sınıfsal bileşimini, yabancı kapitalistler komprodor burjuvazi ve büyük toprak sahipleri oluşturmaktaydı. Bu yüzden Çin'de mücadele öncelikle anti-feodal, anti-emperyalist hedeflere yönelmişti. Çin Komünist Partisi ve diğer ilerici güçler, uzun yıllar bu hedefler doğrultusunda savaştılar. Çin Komünist Partisi özellikle köylüler ve küçük burjuva kesim arasında örgütlenmişti. Partinin üye bileşimi gözlendiğinde, köylülük büyük ölçüde ağır basmaktaydı. Örneğin 1949'da parti üyelerinin yalnızca % 3'ü işçi idi. Bu somut durum partinin özellikle büyük şehir merkezleri dışında örgütlendiğini de göstermekteydi. Parti merkezi ile, büyük şehirlerde sanayi proleteryası arasındaki bağ son derece zayıftı. Bu zayıflık zamanla ortadan kalkmak bir yana, giderek iyice belirgin bir hal almıştı. 1927 yılında parti içinde üye bileşimi % 57'lik bir işçi üye oranını yansıtmaktaydı. Sonuçta ise 1949 yılında bu oran % 3'e kadar düşmüştü. Bu belirgin nitelik, Çin Komünist Partisinin en büyük zaaflarından biriydi ve giderek küçük burjuva devrimciliğinin parti yönetiminde etkin bir konuma gelmesine zemin hazırlamıştı.

ÇKP VE HALK SAVAŞI

Çin Komünist Partisi, 1930 yıllarında Japon emperyalistlerinin ülke topraklarına saldırısıyla başlayan sıcak savaş koşullarında mücadelesini geliştirmeye başladı. Emperyalizmin silahlı müdahalesi ulusal yanı ağır basan bir halk savaşını gerekli kılıyordu. "Kızıl Ordu" ve "Partizan Grupları" halk savaşının yürütülmesi ve uzun dönemli silahlı mücadelenin hazırlanması için ÇKP tarafından örgütlendiler. Emperyalizmin silahlı müdahalesi, ülke içinde egemen sınıflar arasında var olan çatışmalar ve merkezi bir devlet otoritesinin bulunmayışı, Çin'de mücadelenin özgün koşullarını oluşturmaktaydı. Bu koşullar belli bölgelerin kızıl ordu ve partizan gruplarının denetiminde olan "kızıl bölgeler" haline getirilmesini kolaylaştırıyordu. Partizan gruplarının eylemleri ve "kızıl bölgelerin" kurulması, halk savaşının ülke düzeyinde yaygınlaştırılmasında önemli etkenleri oluşturmaktaydı. Halk savaşının ve Çin devriminin bu koşullar altında sürdürülen mücadelesinin başlıca gücünü köylüler meydana getiriyordu.

Halk savaşının uzun süreli karakteri, giderek "ordunun yalnızca savaşmakla kalmaması, aynı zamanda politik örgütlenmeleri de yürütmesi gerektiği" görüşünün yaygınlaşmasına neden oldu. Partinin özellikle köylülüğe dayanmasının getirdiği zaafların yanında, ordunun yüklendiği bu misyon Çin Devriminin gelişiminde daha sonraları da yinelenen bir çok yanlışlıkların yapılmasına bir zemin oluşturdu. Ordunun önderliği, partinin ve işçi sınıfının önderliği olarak öne sürüldü. Proletaryanın devrimdeki önderliği, ordunun önderliğine indirgendi. Birçok bölgede ordu, parti örgütlerinin kurulması görevini de üstleniyordu.

Çin Komünist Partisinin sanayi proletaryası ile bağlarının son derece cılız olması, ve işçi sınıfının önderliği sorunu, ordunun önderliği olarak ele alınmasıyla belirginleşen zaaflara rağmen, Çin Devrimi zafere ulaştı.

Bunda elbette, ülke içinde yürütülen uzun süreli silahlı mücadele yanında, II. Dünya Savaşında emperyalizme kesin darbe vuran SSCB ve öteki kardeş partilerin desteğinin önemi büyüktür.

SOSYALİZME GEÇİŞ DÖNEMİ VE SORUNLAR

1949'da devrimin zafere ulaşması ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşundan sonra sosyalizme geçiş dönemi başladı. Parti içinde işçi sınıfının ve Marksist-Leninist unsurların etkinliğinin artması, geçiş dönemi sorunlarının doğru olarak tesbit edilmesini sağladı.

Çin'in ekonomik yapısı, sanayi ve tarım oldukça geri durumdaydı. Sosyalist üretim tarzının maddi ön koşulları yoktu. Diğer bir deyişle, temel sanayi birimleri çok az sayıda ve belli yörelerde sıkışmıştı. Kullanılan teknoloji geri idi. Toplulaşma ve merkezileşmeden söz etmenin olanağı yoktu. Küçük ve yaygın işletmeler hakim durumdaydı. Bütün bunlara bağlı olarak da işçi sınıfının sayısı

toplam nüfus içinde çok küçük bir bölümü oluşturuyordu. Ekonominin geri yapısı, işçi sınıfının azlığı ve en önemlisi nüfusun büyük bir bölümünü oluşturan köylülüğün küçük burjuva karakteri, sosyalizmin kuruluşunun önündeki en büyük sorunları oluşturmaktaydı. Bu sorunlar sosyalizme geçişin , çok karmaşık görevlerinin yerine getirilmesini gerekli kılıyordu. Marksizm-Leninizm'in sosyalizmin kuruluşu sorununa yaklaşımda saptadığı genel ilkelerin ÇKP içindeki işçi sınıfı sosyalistleri tarafından benimsenmiş olması, Çin'de sosyalizmin verili somut şartlarda kuruluş perspektifinin doğru olarak saptanmasını sağladı. Marksizm-Leninizm, özgün koşulları ne olursa olsun bütün ülkelerde geçiş döneminde genel kuralları göstermişti. Bunlar "proleter devrimin yapılmasında ve emekçi kitleler tarafından proletarya iktidarının kurulmasında işçi sınıfının ve onun Marksist-Leninist partisinin öncülüğü; işçi sınıfının, köylüler ve diğer çalışan tabakalarla ittifakı ; kapitalist özel mülkiyetin kaldırılması ve en önemli üretim araçlarında toplumsal mülkiyetin kurulması; tarımın sosyalist dönüşümünün zaman içinde sağlanması; ekonominin planlı bir şekilde, sosyalizmin ve sınıfsız toplumun kurulmasına ve çalışanların hayat şartlarının yükseltilmesine yönlendirilmesi, ideolojik ve kültürel alanda sosyalist dönüşümün sağlanması..." olarak belirlenmekte ve sınıfların ve sınıf ilişkilerinin gelişmesiyle ilgili temel kuralları ise şöyle açıklanmaktadır. "Proleter devrimde ve proletarya iktidarının kurulmasından sonra işçi sınıfının öncü rolü, üretim araçlarının özel mülkiyetinin kaldırılmasıyla sömürücü sınıfların aşılması; köylülüğün ve aydınların sosyalist eğitimi, çok sayıda kendisini sosyalizme adamış aydınların yetişmesi." (Mao'nun Teorik Görüşlerinin Eleştirisi,; sf: 204)

Bu ilkeler Çin'de sosyalizmin kuruluşunun karmaşık sorunlarının çözümünde temel olarak alındı. İşçi sınıfının öncülüğü ve sosyalist kuruluşta yöneticiliği ilkesi anayasa maddesi olarak kabul edildi. Bu gelişme parti içinde, Marksist-Leninist'lerin Mao ve yandaşlarına karşı etkili bir konuma geldiklerinin bir göstergesiydi. Çünkü daha önce parti içinde yapılan hemen tüm tartışmalarda önde gelen sorun, işçi sınıfının öncülüğü ve devrimde temel güç sorunuydu. Mao, köylülüğün temel devrimci güç olduğunu ileri sürüyordu. İşçi sınıfının öncülüğünden sözediyordu ama, bu söz ediş, pratikte ordunun öncülüğüne bağlanıyordu. Parti içinde Marksist-Leninistler bu anlayışa karşı kararlı mücadele verdiler. "Daha 1931'de ÇKP yöneticilerinden olup, sonra Enternasyonal Yürütme Komitesi üyeliğine yazılan Vang Wing ve taraftarları, Üçüncü Enternasyonal çizgisine sadık kalmış ve proletaryaya yönelerek Mao Çe Tung' un çizgisine karşı çıkmışlardır. Bunlar, Çin Devriminin geliştiği özel şartlar altında bile işçi sınıfının tarihsel rolünün inkar edilmemesi, onun onun tarihsel görevinin unutulmaması ve yerine köylülüğün öne çıkarılmaması gerektiğini söylüyorlardı. Çin devriminin bütün özelliklerine, Çin' deki tarım ve köylü sorununun bütün önemine rağmen partinin ve devrimin öncü ve belirleyici gücü olarak proletaryayı gören stratejik çizgi unutulmamalıydı. Vang Wing ve taraftarları, Mao Çe-Tung'un çizgisini "özgül bir köylü devrimciliği ', 'köylü kapitalizmi" ve "zengin köylü çizgisi" olarak değerlendiriyorlardı." (Mao'nun Teorik Görüşlerinin Eleştirisi, sf. 223)

İşçi sınıfının önemi ve yönetici rolünün anayasa maddesi olarak kabul edilmesi Maoculuğa bir darbe niteliğindeydi. Sosyalist kuruluşun karmaşık sorunlarının çözümü ve geçiş sürecinin temel karakteristiği ÇKP Merkez Komitesi tarafından belirlendi. Merkez Komitesi sosyalist kuruluşu "adım adım ve gerekli zaman süreci içersinde ülkenin sosyalist sanayileşmesini sağlamak ve ülke tarımını, el zanaatlarını, kapitalist sanayi ve ticareti, sosyalist çizgiye dönüştürmek" biçiminde gerçekleşeceğini saptadı. Bu saptama sonucunda, büyük mülk sahiplerinin, özellikle büyük burjuvazi ve emperyalist şirketlerin mallarına el konuldu. Toprakta büyük mülkiyet kaldırıldı, yaygın bir toprak reformu sonucu topraksız köylüye toprak dağıtıldı. Temel sanayi birimlerinin kurulmasına öncelik tanındı. Ülkenin sosyalist inşasının gerçekleştirilebilmesi, tarımda mekanizasyonun uygulanması ancak sanayinin geliştirilmesi ile mümkündü. Bu amaçla büyük burjuvazinin ve emperyalist tekellerin mallarına el konulmasının yanında, ulusal burjuvazinin sahip olduğu üretim birimleri, devlet-özel işletmeler haline dönüştürüldü. Temel sanayi ünitelerinin kurulması ise SSCB' nin büyük teknik ve mali yardımları sonucunda gerçekleştirildi. Bu yardımlar, sosyalist ülkeler arası dayanışmanın ve enternasyonalist görev anlayışının somut bir göstergesi olarak kabul edildi. 1953 - 57 arası dönemde, SSCB, Çin'e 3.000 metal tornası, 10.000'den fazla tarım makinası, 100 milyon yuan değerinde bilimsel gereç ve 2 milyon ton metal yardımı sağladı. O dönem Çin Dış Ticaret Bakanı bu işbirliğinin ve yardımların gerekliliğini şöyle dile getiriyordu. "Önemli bir nokta olarak belirtmeliyiz ki, Sovyetler Birliği ve Halk Demokrasileri ile ticaretimizin genişlemesi ekonomimizin canlanması ve üretimin artmasına büyük bir katkıda bulunmuştur... Sovyetler Birliği ve Halk Demokrasilerinden yapılan ithalatın ekonomik kuruluşta bize büyük yardımı olmuştur. Tarım ürünleri ihracatımız ve üretim fazlamız ise yine bu ülkelere gitmektedir." (Maoizmin Ekonomik "Teorileri", Sf.121)

KOOPERATİFLEŞME VE MAOCU POLİTİKA

İlk 5 yılda sosyalist kuruluşun saptanan hedefleri doğrultusunda atılan kararlı adımlar ve sosyalist ülkelerin yardımları ekonominin önemli ölçüde gelişmesini sağladı. Ancak henüz yolun başında bulunulmakta idi ve sanayi ve tarımda gerilik aşılamamıştı. Sosyalist üretim ilişkileri henüz olgunlaşmamıştı. Üretim ilişkilerinin olgunlaşması üretici güçlerin gelişme düzeyi ile ele alındığında bunun doğal olduğu açıktır. Tarımda kişisel mülkiyet planında kooperatifleşme gerçekleştirilmeye çalışılıyordu. Tarımda sosyalist ilişkilerin kurulmasında önemli bir yöntem olan kooperatifleşme ve hızı konusu parti içinde sert tartışmalara yol açtı. Marksizm-Leninizm tarımda sosyalist kuruluşun evrensel deneylerini saptamıştı. Büyük toprak sahipleri ve büyük sanayiciler için mülksüzleştirme öngörülmesine karşın, köylülerin durumunda farklı boyutlar ön plana çıkmaktadır. Köylüleri kooperatifleşmeye çekebilmek ve giderek kollektif çiftlikler haline dönüştürebilmek ancak uzun süreli bir ikna metodu kullanılarak gerçekleştirilebilir. Tersi sosyalist kuruluşun temel noktası olan işçi-köylü ittifakında yaralar açabilir. Bütün bu deneyler Çin gibi köylülüğün ağır bastığı ve üretici güçlerin geri olduğu bir ülkede daha bir geçerlilik kazanmaktadır. ÇKP içinde işçi sınıfı devrimcileri , bu evrensel doğruyu savunarak, kısa bir süre içinde kooperatifleşmenin tüm köylüleri kapsaması anlayışına karşı çıkarken Mao ve grubu, tüm köylülerin 1 yıl gibi bir süre içinde kooperatiflere sokulmasını öneriyorlardı. Sonunda Maocu görüş parti politikasında etkin hale geldi. Birkaç ay içinde, üretici güçlerin niteliğinde bir değişme söz konusu olmadığı halde, çiftçilerin yaşam biçimlerinde köklü re-

formlara girişildi. 1955 yılı ortalarında köylü ailelerinin % 15'ı yarı sosyalist kooperatifler içinde iken bu sayı Kasım'da % 30'a, Aralık'ta % 60 a, Ocak 1956'da % 78'e, Şubat ta % 85' e ve Nisan'da % 90'a çıkarıldı.

Tarımda üretici güçlerin daha gelişmiş olduğu birçok ülkede bile sosyalist kuruluşta, kooperatifleşme konusunda yılları alan bir süreç söz konusu olduğu halde, Çin'deki bu hızlı gelişim Maoculuğun iradeciliğe ve öznelciliğe dayanan politikasının somut bir göstergesi durumundadır. Sosyalist kuruluşta üretici güçlerin geliştirilmesine değil, üretim ilişkilerinin zorlamaya dayanan değişikliğine öncelik tanınması Maoculuğun tarım politikasındaki açmazını, anti-marksist özünü gözler önüne sermektedir. Açıktır ki, tarımda makinalaşma gerçekleşmeksizin kollektif çiftliklerde üretimi önermek üretim kaybını, huzursuzluğu ortaya çıkaracaktır. Sonuçta objektif şartlara ters düşen bu uygulamalara, havaların kötü gitmesi ve mahsul miktarının düşmesi de eklenince geniş köylü yığınları arasında hükümete karşı hoşnutsuzluklar kendisini göstermeye başladı. Köylü yığınları birçok bölgede ayaklandılar. Tepkilerini çeşitli biçimlerde dile getirdiler. Bu gelişmeler üzerine geri adımlar atıldı,ancak temel politikadan vazgeçilmedi.

"BÜYÜK ATILIM" VE "HALK KOMÜNLERİ"

Maocu politikanın vardığı antimarksist politikanın boyutlarını 1957 de Parti Merkez Komitesince karar olarak alınan ve pratikteki uygulaması 1958 yılında başlayan "üç kızıl ışık", 'halk komünleri" ve "Büyük hamle" çizgisinde görmek mümkün olmaktadır. Bu politika uyarınca Çin'de sosyalist kuruluşun 3 yıl içinde tamamlanması ve sınıfsız topluma geçiş öngörülmektedir. Çin ekonomisinin objektif durumu, üretici güçlerin gelişme düzeyi ve plan hedefleri bir tarafa itilmiş üretimde hayalci hedefler konmuştur. Örnek olarak çelik üretiminde, demir çelik fabrikalarının sayısının arttırılması ve yeterliliği hiç düşünülmeksizin üretimin 6 kat arttırılması hedeflenmiştir. Bu hedefleri sanayinin birçok kesiminde görmek mümkündür. Üretici güçlerin geliştirilmesi ve böylelikle üretimin arttırılması mümkün iken, üretici güçlerin geliştirilmesi sorun olarak alınmamıştır. Bu politikada açıkça Marksizm-Leniniz'in inkarı yatmaktadır. Bilinçli insan eylemi, üretimde, ön plana çıkarılmaktadır. Maocu politikanın "Büyük hamle" ile somutlanan anlayışında üretimi arttırmanın, üretim araçlarını mükemmelleştirmeksizin insan iradesiyle gerçekleşebileceği düşünülmektedir.

"Büyük hamle" politikası Maocu yönetim tarafından "3 yıl sıkı çalışmak, 10000 yıl mutluluk" sloganıyla belirlenmişti. Saptanan üretim hedeflerine varmak için insan iradesinin kullanılması anlayışı yanında bir başka temel yanlış uygulama gerçekleştirildi. Bu uygulama ise büyük sanayi birimleri kurmak ve üretimi bu birimlende temellendirmek yerine, emek yoğun üretime dayanan ve son derece ilkel aletlerin kullanıldığı küçük işletmeler kurmak biçiminde somutlandı. 10000 lerce küçük işletme yerden mantar biter gibi kuruldu. Bu gelişimin, sosyalist sanayileşmeye ters olduğunu anlamak için pek fazla uğraşmaya gerek olmadığı açıktır. Sosyalist ekonomi, üretimin toplulaşmasını, sosyalleşmesini ve toplumsal mülkiyet çerçevesinde merkezileşmesini öngörmektedir. Sosyalist ekonominin en önemli ayrıcalığı olan, merkezi planlamanın uygulanabilirliği, ancak böylelikle mümkün olmaktadır. Küçük ve yaygın üretim ise sosyalizmin ve merkezi planlamanın özüne ters düşmektedir. Ayrıca küçük üretim birimlerinde verimlilik son derece düşük olmaktadır; gelişmiş teknolojinin kullanılması hiç mümkün değildir. Saptanan üretim hedeflerine ulaşmak için, bu küçük işletmeler demir-çelik üretimi gibi kapsamlı bir üretim birimini gerektiren ürünler için bile kullanılmıştır. Sonuçta belli bir üretim artışı sağlanmış ama hem üretilen mallar kullanılmayacak derecede düşük kaliteli olmuş ve hem de büyük kaynak israfı meydana gelmiştir. 10000'lerce küçük işletmenin çalışabilmesi için gerekli işgücünün karşılanması için topraktan büyük işgücü göçü gerçekleştirilmiştir. Üretim ise vasıfsız nitelikteki bu işgücü ile yapılmıştır.

Aynı dönemde ele alınan ve uygulamaya sokulan "halk komünleri" ise daha büyük bir hayalciliğin ürünü olarak görülebilir. "Halk Komünleri" sınıfsız toplumun nüveleri olarak gösterilmeye çalışılmıştır. "Halk Komünleri" 25000 aile ile 10000 aileyi kapsayan , kendine yeterli, devletten yardım almamayı hedefleyen birimler olarak düşünülmüştür. Bu komünler içinde tarım, sanayi ve ticaret birimleri bulunmaktaydı. Komünlerde eşitlikçi ücret uygulaması yapılıyordu. Sosyalist ekonominin emeğe göre ücret işleyişi kaldırılmıştı. Kalifiye ve vasıfsız işçi ayrımının son derece belirgin olduğu şartlar altında yürütülen bu işleyişin geçersizliği açıkça görülmektedir. Halk komünlerinde kışla düzeni uygulaması gerçekleştirilmekteydi. Sonuçta, sınıfsız toplumun kurulmasının temel taşları olarak belirlenen "Halk Komünleri" politikası fiyaskoyla sonuçlandı. Tarımdan, sanayiye, daha doğrusu küçük işletmelere akıtılan işgücü, tarımda işgücü açığını ortaya çıkardı. Bu ise ürün miktarının büyük ölçüde düşmesine, hasatın toplanamamasına neden oldu. Açlık tehlikesi baş gösterdi. Hükümet dışarıdan tahıl ithal etmek zorunda kaldı.

TARIMA DÖNÜŞ

"İleriye doğru büyük hamle" ve "Halk Komünleri" politikalarının iflasından sonra, bu defa tarıma öncelik veren bir anlayış izlenmeye başlandı. "Tarım temel, sanayi ise ekonomik gelişmenin önde gelen gücüdür" denildi. Bu sol maceracı bir çizgiden sağ bir anlayışa sürüklenmek demekti. Daha önce küçük işletmelere aktarılan işgücü, bu defa tarıma döndürüldü. Açılmış olan 10000 lerce küçük işletmenin büyük bir kısmı kapandı. Sanayinin temel işlevi ise temel sanayi ürünlerini üretmek değil tarıma destek olmak ve teçhizat sağlamak olarak belirlendi. Birçok fabrika, kendi sistemlerini değiştirerek, bu işlevi yerine getirmeye başladı. Sonuçta ise büyük kaynak israfı yanında, fabrikaların kendi kapasitelerinin altında çalışması ve üretim kaybı meydana geldi.

Bu girişimde ne tarımda ve ne de sanayide istenilen üretim artışını sağlamadı. Bütün bu başarısızlıklar, parti içinde öteden beri maceracı, ve hayalci anlayışlara karşı çıkan kişilerin etkinlik kazanmasına ve izlenilen politikada gerçekçi çözümlemelere dönülmesine neden oldu. Emeğe göre ücret uygulamasına ve mal para ilişkilerinin düzenlenmesine yeniden başlandı. Yaygın ve hızlı mülksüzleştirmenin köylü kitleleri üzerinde yarattığı hoşnutsuzluğu gidermek için köylülere bir bölüm toprakları geri verildi ve ürünlerini satma olanağı tanındı.

Bu tedbirler "Büyük Hamle" yıllarında bozulmuş olan ekonominin yeniden düzenlenmesine ve planlı gelişme döneminin yeniden başlamasına olanak sağladı. Ancak bu olumlu yönelimde uzun sürmedi. Mao ve yandaşları bu gelişmeden hoşnut olmadılar. Onların kafasında Çin'in en büyük sosyalist devlet ol-

ması hayalleri yatıyordu. Buna ise her ne pahasına olursa olsun gerçekleştirmek amacındaydılar. Gerçekçi önlemler Mao ve grubu tarafından "sağ" bir çizgi olarak eleştirilmeye başlandı. Çin'in en büyük sosyalist devlet olabilmesi için yeni "büyük hamle"ler sloganları atmaya başladılar. Maoculuğun parti ve yerel organlar içindeki konumunu sağlamlaştırmak için ordu temsilcileri görevlendirildi. Gençlerden "Kızıl Muhafızlar" grupları kuruldu ve parti içinde Maocu politikanın hizmetine sokuldu. Maocu görüşlere karşı çıkan herkes "revizyonist", "hain" olarak ilan edildi.

Parti ve gençlik örgütlerinin yöneticileri büyük ölçüde tasfiye edildi. Yerlerine ise "kızıl ordu" ve "kızıl muhafız" birlikleri görevlendirildi. İşletmelerde ve partide yeniden kışla işleyişi başladı. Mao'nun putlaştırılması anlayışına dönüldü. Gelirlerde "düşük ve rasyonel ücret" uygulaması sonucu ücretlerde % 15 lik bir düşüş meydana geldi. Tüm bu gelişmeler ve partiden tasviyeler e "Kültür Devrimi" adı altında gerçekleştirildi. Kültür Devrimi kapitalizmin restorasyonuna ve burjuva yozlaştırılmalarına karşı düzenlendiği ileri sürüldü. Maocu politikaya karşı çıkan herkes "emperyalist uşağı", "sınıf düşmanı" olarak ilan edildi. Yoğun bir baskı ve kıyım gerçekleştirildi. Leninist Kültür Devrimi anlayışıyla taban tabana zıt bir uygulama geliştirildi. Kültür devrimi ve ideolojik mücadele sosyalist toplumun kuruluşunda önemli yer tutmaktadır. Halk kitleleri eski toplumdan kalma alışkanlıklarının etkisinden uzun süre kurtulamazlar. Bu etkiningiderilmesi kitlelerin bizzat yaşamın dersleri arasından geçerek sosyalizm için vermenin zorunluluğunu kavramasıyla mümkündür. Kültür devrimimin sonucunda işçi sınıfına, sosyalizm davasına candan bağlı büyük bir aydınlar ordusu oluşur. Bununda ötesinde sosyalist kuruluş sırasında geçmiş kültür değerleri tamamıyla inkar edilmez. Yeni sosyalist kültür eski toplumur olumlu kültür değerlerinin üzerinde temellenir ve gelişir. Maocu Kültür Devrimi anlayışı geçmişin bütünüyle inkârını içermektedir. Daha da önemlisi burjuva yozlaştırılmalarına karşı mücadele adına yapılanlar ise Mao'nun görüşlerine karış çıkanları, kişinin putlaştırılmasına karşı çıkanları tasviye etmek olmuştur. Kültür Devrimi sonuçta, parti ve toplum içinde büyü bir yıkım yaratmış, üretim büyük ölçüde düşmüş işletmelerde çalışma disiplini diye birşey kalmamıştır. Üretim anında zamanın büyük çoğunluğu Mao'nun "incilerinin" tartışılması için harcanmıştır.

MAOCULUĞUN MARKSİZM LENİNİZMLE HİÇ BİR İLGİSİ YOKTUR

Çin'de sosyalist kuruluşun gerçekleştirilmesi sırasında izlnilen bu politikalar Maoculuğun açmazlarını açıkça ortaya çıkarmaktadır. İzlenilen tüm yollarda iradecilik, öznelcilik, ve büyük güç olma anlayışı hakim kılınmıştır. Mao'nun putlaştırılması ve Maoculuğun"her derde deva "anlayışı sürekli canlı tutulmaya çalışılmıştır. Şu sözler Mao'nun putlaştırılmasının vardığı boyutları sergilemesi açısından ilginçtir. "Başkan Mao'nun talimatlarını anlasak da anlamasak da uygulamak zorundayız. Mao Çe-Tung un mutlak otoritesini sağlamlaştırmak zorundayız... En yüksek disiplin budur" Çin vatandaşlarına öğretilen şu sözler ise bir başka örnektir. "Başkan Mao'nun ilgisi yer ve gökten daha geniştir, başkan Mao bize ana ve babamızdan daha yakındır. Ben başkan Mao'suz varolamam" ..."Başkan Mao'nun eserleri hergün okunmalıdır. Eğer başkan Mao'nun eserlerini bir gün okumazsan, bir sürü soru çıkar ortaya; eğer iki gün okumazsan yokuşta ayağın kayar ve başkan Mao'nun eserlerini okumadan üç gün geçerse, sen artık yaşamazsın."

Bu alıntılardanda anlaşılacağı gibi, putlaştırma,insanları düşünmesini gerekli kılmayacak bir emir itaat anlayışına itmektedir. Bu kışla anlayışıdır ve Demokratik Merkeziyetçilikle, Marksizm-Leninizm ile uzaktan yakından ilgisi yoktur.

Parti içinde alınan tüm kararlarda ve sosyalist insanın gerçekleştirilmesi için saptanantüm hedeflerde büyük bir "politik keyfilik" söz konusudur. Kararlar öznel niyetlere göre alınmakta ve nesnel konumun incelenmesine ve kararların bu konuma uygunluğunun araştırılmasına hiç gerek duyulmamaktadır. Bu ise bütün tarihi boyunca Çin'de bir uçtan diğer uca savrulmalara, somut durum değişmediği halde sürekli karar değiştirmelere ve sürekli çıkmaz içinde düşülmesine neden olmuştur

MAOCULUK, ÇİN'İN SOSYALİST KAMPTAN AYRILMASINA VE EMPERYALİST KAMPA YANAŞMASINA NEDEN OLMUŞTUR

Maocu Yönetimin en büyük sosyalist devlet olma anlayışı ve büyük güç emelleri giderek Çin'in Sosyalist ülkelerle ilişkisini kesmesine neden olmuştur. Çin Halk Cumhuriyetinin ilk yıllarında izlenen SSCB ve diğer sosyalist ülkelerle karşılıklı işbirliği politikası giderek terkedilmeye başlanmıştır. Bu işbirliğinin yararları reddedilmeye ve küçümsenmeye çalışılmıştır. Bu ise "kendi özgücüne dayanmak" anlayışıyla somutlanmıştır. Giderek sosyalist ülkelerle yapılan anlaşmalar feshedilmeye başlanmıştır. 1960 Komünist ve İşçi Partileri toplantısında alınan şu karara imza atan ÇHC yöneticilerinin aradan çok zaman geçmeden görüş değiştirmesi Maoculuğun öznelci yanını somutlamaktadır. Şöyle denilmektedir 1960 toplantısının ilgili bölümünde. "Sosyalizm, dünya sosyalist sisteminin güçlenmesi ve gelişmesiyle, ulusal ekonominin, kültürün ve devletin gelişmesi arasında organik bir bütünlük kurarak, uluslararasında her zamankinden fazla bir dayanışma sağlar. Bir bütün olarak sosyalist sistemin çıkarları ile her ülkenin çıkarları bir uyum içindedir. "Aynı konuya ilişkin olarak Mao ise, 1957 yılında şöyle demektedir. "Bu kadar önemli bir fabrikayı bizim için kimin planladığını ve donattığını göz önüne getirelim. Bu ABD'miydi? Yoksa İngiltere'miydi? Hayır hiçbiri değildi. Sadece Sovyetler Birliği bunu yapmaya istekliydi, çünkü sosyalist bir ülke ve bizim dostumuzdu."

1957'den 60'lara SSCB ve diğer sosyalist ülkelerin tutumlarında ve izledikleri yolda bir değişiklik olmamıştır. Buna karşın Mao yönetiminin 60'larda,önceleri "kendi özgücüne güvenmek" anlayışıyla başlayan ve sonraları ise sosyalist ülkeleri karalama ve "revizyonist" ilan etme girişimleriyle devam eden politikası, Maoculuğun bugünden yarına politika değiştiren karakteristiğini ortaya çıkarmaktadır.

Bugün Çin yönetiminin aldığı gerici konum, tamamıyla kendi öznel tercihleri sonucudur. Sosyalist ülkeleri "revizyonist" "sosyal emperyalist" ilan etmelerinin tutarlı ve mantıklı hiç bir açılması yoktur. Ancak Maoculuğun Çin'de ve diğer bazı birçok ülkede emperyalist ve gerici güçlerle ortak bir tutum olması hiçbir açıklamayı gerektirmeyecek kadar açık ve somuttur. Maoculuk, sosyalist sistemin parcalanmasına değil Çin'in Sosyalist ülkeler saflarından ayrılmasına neden olmuştur. Çin yönetiminin bulunduğu konum anti-komünizm'dir, dünya devrimci güçlerinin karşı safıdır. Ancak Çin halkı ve Çin Marksist-Leninist'leri Çin'in ergeç sosyalist ülkeler safında yerini almasını sağlayacaktır.

YENİ TOPLUMUN KURULUŞUNDA DİMİTROVCU KOMÜNİST GENÇLİK BİRLİĞİ

GENÇ ÖNCÜ
BASIN, YAYIN
PROPAGANDA
BÜROSUNCA
HAZIRLANMIŞTIR

Bulgaristan'da ilk gençlik örgütü, 1912 yılında Sosyal Demokrat Gençlik Birliği, adıyla kuruldu. 26.4.1919 yılında Bulgaristan Komünist Gençlik Birliği adını alan bu örgüt, 1923 yılında dünyanın ilk antifaşist ayaklanmasında etkin rol oynadı. Ayaklanmanın bastırılmasından sonra gerici güçler saldırıya geçerek, gerek Parti' ye, gerekse gençlik örgütüne ağır darbeler indirdi. Komsomol üyeleri politik çalışma hakkından yoksun edildikten başka, türlü işkence ve kıyıma hedef oldular. Bu ortamda çalışmalar için yeni biçimler arandı ve gençlik örgütünün başka isimde faaliyet göstermesi için çalışıldı ve çok geçmeden örgüt İşçi Gençler Birliği (RMS) adını aldı.

1923 yılında onbinlerce kişi öldürülmüş, onbinlerce insan hapislere tıkılmıştı. Buna rağmen komünizm ülküleri halkın geniş katmanlarına esin kaynağı olmakta devam ediyordu. Ayaklanmanın ateşinden geçerek sağ kalan militanlar işletme, semt ve köylerde gençlik örgütü dernekleri kurmaya başladı. 1926 yılında Pirdop'a bağlı Smolsko köyünde İşçi Gençler Birliği (RMS)'in ilk derneği kuruldu. Faşizmin keyfi eylemleri ve ülkede oluşturduğu tam adaletsizlik ortamında gençler, kendi sözünü söyleme, kendi sesini duyurma biçimleri arıyordu. 1928 yılının 24 Mayıs günü Sofya'da Bulgaristan Komünist Partisi'nin legal gençlik örgütü olarak İşçi Gençler Birliği (RMS) kuruldu. Bunun yanı sıra, Komünist Gençler Birliği de illegal örgüt olarak varlığını sürdürüyordu. Bu iki örgüt 1938 yılında İşçi Gençler Birliği'nde birleşti.

İşçi Gençler Birliği (RMS) kapılarını kent ve köylerden gençlere, geniş olarak açtı. Köylü gençliğin örgüt çalışmalarına celbedilmesi, Bulgar Devrimci Gençlik Hareketinin belirgin çizgilerinden biriydi. Daha sonra Vasil Kolarov da bu özelliği gözönünde bulundurarak, köy ve kentlerden Bulgar emekçilerinin tek mücadele bayrağı altında demokrasi ve sosyalizm mücadelesi yürüttüğünü belirtecekti. Hatta bazı köylerde RMS sözün tam anlamında bütün gençleri örgüt çalışmalarına celbetmişti.

Ülkede güçlü bir kooperatif hareketi de vardı. Her kooperatif kuruluşuna bağlı olarak gençler derneği de çalışmalarını sürdürüyordu. Bunlar aslında kooperatiflerin yararını açıklayan, vurguncu tüccar ve bakkallara karşı mücadeleyi örgütleyip yöneten İşçi Gençler Birliği (RMS) dernekleriydi. Kent semtleri ve köylerde kültürel yaşamın yoğunlaştırılmış bulunduğu Okuma Yurt'larındaki çalışmaları bir kural olarak Komünist Partisi veya İşçi Gençler Birliği (RMS) üyesi kişiler yönetiyordu. Okuma Yurt'larındaki kitaplıklara devamlı olarak ilerici yapıtlar sağlanıyordu. Değişik piyes temsilleri ve şiir geceleri düzenleniyordu. Bunlar dolaylı veya dolaysız olarak faşizme karşı yönelikti. Bütün bunların yanı sıra içki kullanmayanlar dernekleri, turist dernekleri, Kızılhaç Örgütü derneklerinin çalışmaları da RMS üyesi kişiler tarafından yönetiliyordu.

1930'lu yılların sonunda ve 1940 yıllarının başında RMS üyelerinin sayısı 30 bini buldu. Onlar Bulgar gençliğinin en bilinçli kesimiydi.

Avrupa'da, bu arada Bulgaristan için de yazgısal önem taşıyan olaylar gelişti. Naziler Çekoslovakya, Polonya ve daha sonra Batı Avrupa'yı işgal edip, Balkanlar'a yerleştiler. 1941 yılının 22 Haziran günü ise, Sovyetler Birliği'ne saldırdılar. Bulgaristan Komünist Partisi Merkez Komitesi bu saldırıdan hemen sonra Bulgaristan halkını faşizme karşı silahlı mücadeleye çağırdı.

Bulgar gençleri bu mücadelenin ön sıralarında yer aldı. Gençler, naziler için çalışan işletmelerde ve Alman depolarında sürekli olarak sabotajlar düzenledi. Gençler ve yaşlılar arasında, Bulgaristan'ın faşist Almanya'ya yardım etmemesi, bir tek Bulgar askerinin bile Doğu Cephesine gönderilmemesi için propaganda çalışmaları yürütüldü.

O dönemde ülke içindeki antifaşist mücadele ise giderek geniş boyutlar kazanıyordu. Partizan müfrezelerine katılanlar ve onlara yardım edenlerin sayısı her gün artıyordu. Bulgar direniş hareketi ülkenin her köyü, kent ve kuruluşunda neler olduğunu biliyordu.

Bulgaristan gençliğinin antifaşist mücadeleye katılış oranı neydi? Öncelikle şunu belirtmek gerek: Partizan, siyasi mahpus ve kentlerdeki savaş gruplarına girenlerin yüzde 80'i gençti. Partizan müfrezelerinde komutan ve komiserlerin büyük bir bölümü İşçi Gençler Birliği (RMS) üyesi genç kişilerdi. O şanlı dönemde, adları daima Bulgar Devrim hareketi tarihinde yer alacak Yordanka Nikolova, Aleksandır Dimitrov, Adalbert Antonov - Malçika, Svilen Rusev gibi İşçi Gençler Birliği militanları yetişti.

1944 yılı Dokuz Eylül Sosyalist

dostluk dayanışma için

Devrimine gençler kitlevi olarak katıldı. RMS üyesi gençler kışla ve polis karakollarını ele geçirerek, işletme binalarının çatılarına kırmızı bayraklar diktiler. Gençlerin, faşizmin bozgunundan duyduğu kıvanç sonsuzdu.

Sosyalist devrimden sonra İşçi Gençler Birliği (RMS) üyelerinin sayısı daha da arttı. Saflarında bu kadar çok yiğit gencin yer aldığı bir örgütü üye olmak, her genç için şan ve şeref meselesiydi. Nitekim İşçi Gençler Birliği (RMS) üyeleri çok kısa bir sürede birkaç yüzbine çıkarak, artmakta devam etti.

Sosyalist devrimden sonra Parti, o zamanın büyük tesisleri Hayinboğaz Geçidi'nin kazılması, Pernik - Voluyak demiryolu hattının döşenmesi, Dimitrograd kenti ve bu kentteki fabrikaların yapımı ve daha birçok büyük ödevin gerçekleştirilmesine gençleri kitlevi olarak katılmaya çağırdı. Gençler, Parti'nin çağrısına hemen yanıt verdi. Aylar boyunca, gönüllü olarak ücretsiz çalıştılar. Bulgaristan gençleri böylece, yeni sosyalist devlete kendi gücü ve yeteneğini adamış oluyordu.

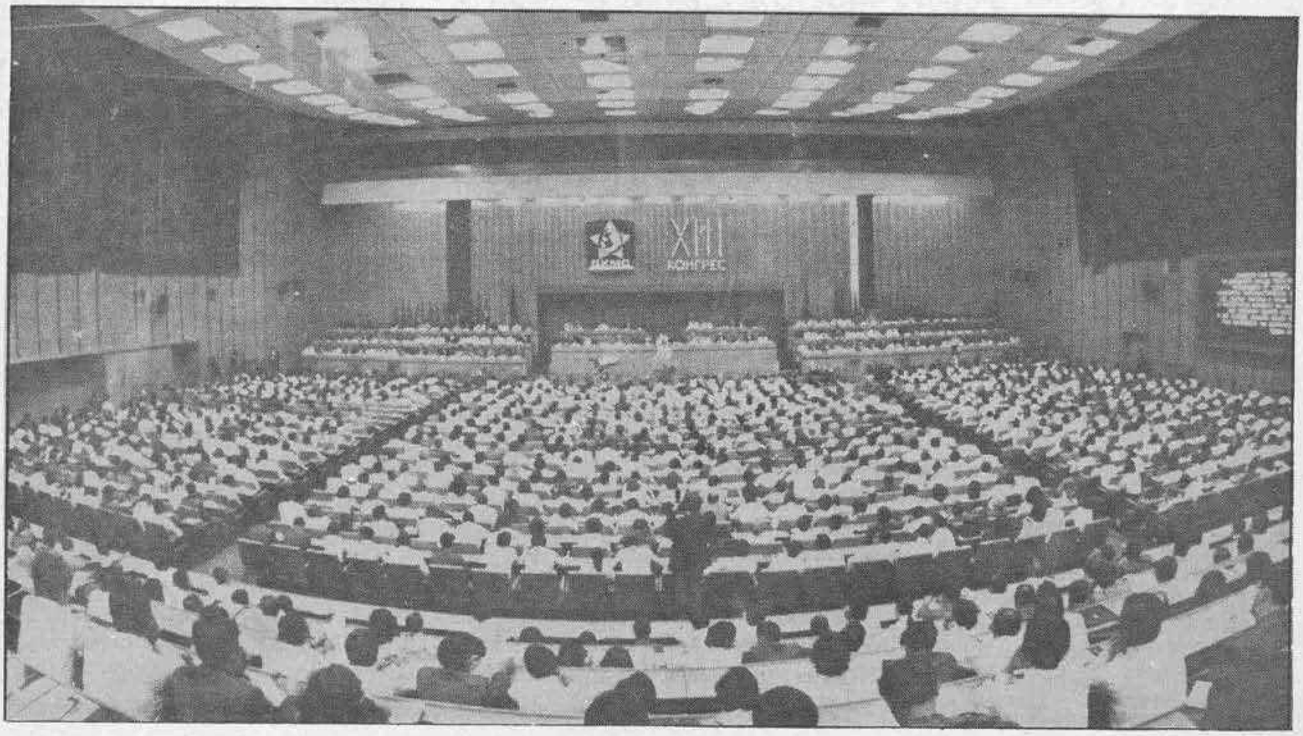
Vatan Cephesi'ne giren partilerin kendi gençlik örgütleri vardı. Tarım Gençlik Birliği (ZMS) ve Sosyalist Gençler Birliği (SSM) bunların en büyükleriydi. İşçi Gençler Birliği (RMS) en büyük gençlik örgütü olarak, ülkedeki tüm gençlerin bir antifaşist birlikte birleşmesi ve sosyalist yola yöneltilmesi için çaba harcıyordu. Bu yönde yürütülen çalışmalar sonucunda 1948 yılında ülkedeki bütün gençlik birlikleri, Halk Gençler Birliği örgütünde birleşti. Bu örgüt daha sonra Dimitrofçu Komünist Gençler Birliği (DKMS) adını aldı. Böylece Bulgaristan'da bütün gençliğin tam antifaşist birliği sağlanmış oldu.

Bulgaristan'ın bugünü ve geleceği, son derece hayati ve büyük bir işgücü potansiyeli olan Bulgar gençliğinin, düşleri ve yüksek emelleri olmaksızın düşünülemez. Bulgaristan gençliği sosyalist Bulgaristan'ın yaratıcı cephesinde yaşamakta ve çalışmaktadır. Komsomol saflarında birleşen Bulgaristan gençliği Komünist Parti-si'nin geleceği, savaş yedeği ve devrimci geleneklerin ve yapısının izleyicileridir.

Bugün komsomolun 1.4 milyon üyesi vardır. 65 yıllık devrimci gençlik hareketi tarihinin büyük başarılar kazanmasına, işçi sınıfının partisinin önderlik etmiş olması en büyük etkendir. Toplumsal gelişmenin her kademesinde Komünist Partisi Komsomol'a çok büyük bir ilgi gösterir ve gençlik hareketinin radikal problemlerinin zamanında çözülmesine, onun Bulgaristan gençliğinin militan, öncü kolu olarak bütün gelişmesine ve sağlamlaşmasına yardım eder.

Düşünceleri, tavırları ve yaratıcı çabaları ile Sosyalizm ve Komünizm yarınının kurucuları, en geniş ulusal kaynaklar, metalurji, kimya ve diğer endüstriyel atılımlarla tek vücut olmuştur, bu da Bulgaristan'ın ekonomik gücünün sembolüdür.

Bu gerçekler BKP'nin ve halkın genç kuşağa olan sonsuz güvenlerinin gerçek göstergesidir. Bu güvenin bir başka ispatı da toplumsal ve ekonomik yönetime Komsomol'un geniş ölçüde katılımıdır. Yaklaşık olarak 200 bin genç erkek ve kadın, bölge, kent ve yöresel meclislerde, ekonomik yönetimde ve örgütlenmede yer almıştır. Bulgaristan gençliğinin, devletin en üst kademelerinde 33 temsilciliği bulunmaktadır. Komsomol'un bütün bu kazanımları, Bulgaristan komünistlerinin genç kuşağa olan güvenlerinin sonucudur.

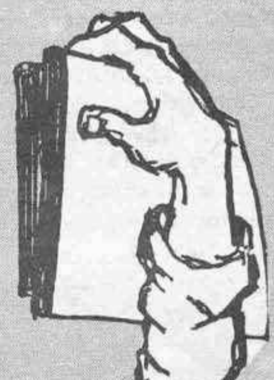

MENEMEN BELEDİYESİ İŞÇİLERİ KARARLILIKLA DİRENİYOR

GENÇ ÖNCÜ
MENEMEN BÜROSU

Menemen belediyesinin grevci işçileri bütün kararlılıkları ile grevi sürdürüyorlar. Menemendeki tüm ilerici kuruluşlar da grevi destekliyorlar. Grevin başladığı 16. 9.1978 günü sabahı GENÇ ÖNCÜ'ler grevci işçileri ziyaret ettiler. Yapılan görüşmelerde grevci işçiler; belediye başkanının sarı sendika üyesi işçilere 1500 TL. fark verdiğini belirttiler. Kendilerinin bu mücadele sonucu oturduğu yerden 1500 TL. fazla alan işçilerden daha fazla ücret artışı sağlamaları gerektiğini ve işten atılan arkadaşlarının yeniden işe alınmalarının sağlanması için görüşmelere oturulacağını belirtiyorlar.

İpsala Gençlik Derneği kongresini bilimsel sosyalist gençler kazandı

İpsala Gençliği Sosyal ve Kültürel Dayanışma Derneğinin 6. Eylül. 1978 günü yapılan IV. olağan kongresinde sosyalistler yönetime geldiler.

Sosyalist hareketin yeni yeni kök saldığı İpsala'da, yerel dernek kongresini, sosyalizme inanan, işçi sınıfının politik hareketinin gösterdiği yoldan yürüyen gençlerin kazanması somut olarak örgütlü mücadelenin gücünü ve ilerici, demokrat kitlelere sosyalist hareketin tek alternatif olduğunun anlatılabilmesini gösteriyor.

Yukarıda söylediklerimizin kitlelere anlatılabilmesi de, sınıf mücadelesini sosyalizm eksenine oturtabilen sorumlu, tutarlı, bilinçli bir şekilde, militan bir mücadeleyi zorunlu kılıyor.

Kongre öncesi, dernek yönetiminde bulunan Dev-Genç'li goşistlerin dar grupçu anlayışları, maceracı eğilimleri İpsala'daki anti-faşist, anti-emperyalist bilince sahip gençliğin gözleri önüne serildi. İçersinde bulundukları yanlış hareketin, acizliğini (politik ve ideolojik olarak) itiraf etmek durumunda kalan, bazı iyi niyetli, anti-faşist, anti-emperyalist dayanışmanın ilkeli birliğinden yana olan ama goşist eğilimlerden kendilerini henüz sıyıramayan gençler yapılanlardan (kendi "siyasetleri" adına yapılanlardan) üzüntü duyduklarını söylüyorlardı...

Kongreyi kazanmak için türlü çeşit ayak oyunlarına başvuran goşistler bazı sosyalistlerin, ilerici ve demokratların oy kullanmasını engelleyebilmek için bu arkadaşları "fahri" üye saydıklarını belirttiler. Sosyalistlerin bilinçli ve sorumlu hareketleri karşısında bu tutum ve davranışlar birer birer kırıldı. Sonuç açıklandığında 36-28 oyla sosyalist gençler İpsala gençliğinin öncüleri, örgütlü mücadeleye inananlar yönetime geldiler...

İşçi sınıfının Bilimsel Sosyalist hareketine inanan İpsala anti-faşist, anti-emperyalist gençliğinin öncüleri görevlerinin bilincindeler. Sorumluluklarının büyük, görevlerinin zor olduğunu biliyorlar. Ama zor görevler sosyalistler içindir deyip, zorlu mücadelenin kendilerini onurlandıracağını, bilinçli ve örgütlü mücadelelerinin başarıya ulaşacağını haykırıyorlar...

Kahrolsun faşizm,

Gençliğin anti-faşist, anti-emperyalist mücadelede sosyalist hareketin gösterdiği yoldan, birliğini sağlamak için hep birlikte,

GÖREV BAŞINA...

Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm için İLERİ

GENÇ ÖNCÜ BİLİMSEL SOSYALİZM OKULUDUR

Bu ilkeyi yaşama geçirme yolunda olan Siverek Şubesi çeşitli meslek gruplarından ve çeşitli demokratik örgütlerden ilerici demokrat sosyalistlerin katılımıyla düzenli seminerler vermeye başladı. Bunlardan ilki 10 Eylül'de "Sermaye ve artı değer" konusunda yapıldı. Aynı çaba içinde bulunan İspir-Erzurum şubesi de düzenli toplantılar yapıyor ve bilimsel sosyalizmin kuramını, gür sesini duyuruyor.

GENÇ ÖNCÜ'YE YÖNELİK SALDIRILAR SONUÇLARINA KATLANMALIDIR

Menemen Şubesine ve üyelerine yapılan saldırılar, Eskişehir şube üyesi genç öncülere yapılanlarıyla sürdürülmeye çalışılıyor. Biçimler görünüşde farklı, ancak neden aynı, hedef aynı. Ama sonuç alamayacaklar. Genç Öncüler üstlendikleri görevin bilinciyle bilimsel sosyalizme yaraşır tavırlarıyla tüm faşist saldırıları püskürteceklerdir. Bu gerçek saldırıların sonrasında şubelerce yaygın biçimde dağıtılan bildirilerde de dile getiriliyor.

Eskişehir şubesi şöyle: "Güncel görevimiz, demokratik hak ve özgürlüklerin korunup geliştirilmesi, faşist odakların dağıtılması için doğru bir örgütlenme anlayışı ile mücadele etmek ve bu mücadeleyi işçi ve emekçi sınıfların mücadelesi ile bütünleştirmektir."

Menemen şubesi de ekliyor: "kardeşler, gerçek kurtuluş insanın insanı sömürmediği, kula kulluğun olmadığı, açlık yoksulluk, yokluk tanımayan sosyalist bir düzendir... Gençlik gelecek, gelecek sosyalizmdir."

MAOCULARIN ÇABALARI BOŞADIR GENÇ ÖNCÜ'LER YILDIRILAMAZ

15 Eylül günü iki yerde, Adana ve Pazarcık-Maraş da maocuların gerici saldırılarına yenileri eklendi. Adana'da iki şube yöneticisi ve Pazarcık'ta biri Genel Yönetim Kurulu üyesi iki arkadaşımız maocularca arkadan saldırılarak yaralanmışlardır.

Gerekçe aynı yöntem aynı. Bilimsel sosyalizme karşı savaş. Böyle olunca faşistlerle maocuların onlarla polislerin işbirliğine gitmesi hiç de zor olmuyor.

15'indeki olaylar sonrası polisce gözaltına alınan GYK üyesi Salman Bünül ve Ökkeş Sayılır arkadaşlarımız mahkemece de tutuklanarak cezaevine konuldular. Gerekçeyse "maoculara saldırmak" ifade verenler maocular.

Arkadaşlarımızın bu yasa dışı durumlarına son verilmesi için her şey yapılacaktır.

Hiç bir güç bilimsel sosyalistleri yollarından döndüremez. Zafer bilimsel sosyalizmindir.

İŞÇİ SINIFININ POLİTİK HAREKETİ ENGELLENEMEZ

Türkiye İşçi Partisi Genel Merkezine karşı iki faşiste yaptırılan saldırıyı görüşerek kınayan Genel Yönetim Kurulu TİP Genel Merkezine mesaj yollayarak "saldırının işçi sınıfının politik hareketinden duyulan korku"dan gerçekleştirildiğini belirtmiştir.

MARKS

"Ücretli emek ve sermaye-ücret, fiyat ve kar"

GENÇ ÖNCÜ BİLİM, EĞİTİM, ARAŞTIRMA BÜROSUNCA HAZIRLANMIŞTIR

1840'lar Marks'ın, klasik burjuva iktisatçılarının vardıkları sonuçların değerlendirilmesinde önemli sonuçlara ulaştığı, diyalektik ve tarihsel materyalizm teorisini geliştirdiği yıllardır. Yine aynı yıllar "klasik burjuva ekonomi politiğitinin zirvesi" olarak tanımlanan Adam Smith ve Ricardo'nun, ekonomi politik tarihinde yeni bir çağ açacak nitelikteki tezlerinin, insan emeğinin değerin kaynağı olduğu temeline dayanan tezlerinin, en parlak çağını oluşturur.

Ancak kapitalist üretim biçimini ölümsüz, doğal bir biçim olarak ele alan burjuva ekonomi politiği değer yaratan emeğin kapitalizme özgü tarihsel karakterini açıklamakta yetersiz kalır. Kullanım değeri ile değişim değeri, soyut emek ile somut emek arasındaki ayırımı yapmaktan yoksundur. Artık değerin ortaya çıkışı, değer yasasının temelinde kapitalist sömürünün bulunması, burjuva ekonomi politiğinin kavramaya ve cevaplamaya yanaşmadığı sorulardır.

Bu koşullarda 1847 Aralık'ında, Brüksel'de, Belçika'daki Alman işçilerinin bilinçlerini geliştirmek ve sosyalizmi benimsetmekamacıyla Marks ve Engels tarafından kurulan Alman İşçileri Birliği'nde verilen bir dizi konferanstan oluşan Ücretli Emek ve Sermaye'de Marks, işçi sınıfının ekonomi politiğinin ilkelerini tarihsel materyalizm temelinde ortaya koymaya başlamış ve burjuva ekonomi politiğinin ayrıntılı eleştirisini girmiştir.

Yaratıldığı dönemin özellikleri nedeniyle, Ücretli Emek ve Sermaye'de odak noktasını "meta olarak emek" ve "ücretli emek ile sermaye arasındaki ilişkiler" oluşturur. Sermayenin kapitalizme özgü bir kategori olduğu, belli miktarda metaın ancak doğrudan canlı emekle değişime girdiğinde sermaye haline geldiği vurgulanır. Bununla birlikte, işçi sınıfının ekonomi politiğinin sağlam temeller üzerinde hızla yükselmesinde önemli bir adım olan, emek ve sermaye arasındaki değişim konusu, kesin bir sonuca ulaştırılamaz.

ÜCRET: İŞGÜCÜNÜN MÜ, EMEĞİN Mİ FİYATIDIR?

Diğer yandan "işgücü" terimi kullanılmakla birlikte, ücret işgücünün değil, emeğin fiyatı olarak tanımlanır. Marks'ın "işgücü"nü bir meta olarak ele alması için aradan oldukça uzun bir zaman geçmesi gerekecektir. Yine Marks'ın daha sonra "Bir metaın değeri, o metaın içinde taşıdığı cisimleşmiş ya da billurlaşmış emek miktarı tarafından belirlenir" (1) tanımıyla açıklığa kavuşturduğu "metaın değerini belirleyen nedir?" sorusunun yanıtı Ücretli Emek ve Sermaye'de üretim maliyeti olarak verilir. Çünkü Marks henüz, değerin üretim maliyeti tarafından belirlenmesi"... bir metaın yapımı için gerekli emek zamanı tarafından belirlenmesi ile aynı şeydir." (2) görüşüne sahiptir.

Ücretli Emek ve Sermaye'de ücretler ile kâr arasında basit bir ters orantıdan söz edilir. Ücretler yükseldiği ölçüde kârın düşeceği, ücretler düştüğü ölçüde de kârın yükseleceği belirtilmekle yetinilir. Oysa Marks bu ifadeyi de uzun süre sonra, tamamladığı artık değer teorisinin ışığı altında geliştirecek, sömürü oranını belirleyen şeyin artıdeğerin, toplam sermayeye değil, değişen sermayeye oranı olduğunu belirtecektir.

Ücretli Emek ve Sermaye, Marks'ın başyazarı, Engels'in de yazı kurulu üyesi olduğu "Neue Rheinische Zeitung" adlı gazetede Nisan 1849'dan başlayarak bir dizi başmakale olarak yayınlandı. Ancak bu yayın devam ettiği sıralar-

ve militanın eğitimi

da kıta Avrupa'sı, Macaristan'ın burjuva devriminin bastırılması amacıyla Rusya tarafından işgal edilmesi gibi, sarsıntılar yaratan olaylara sahne oluyordu. Almanya'da imparatorluk anayasasının desteklenmesi için girişilen kendiliğinden ve birbirinden kopuk halk ayaklanmalarının 1849 Haziran'ında bastırılması, gazetenin kapatılmasını da beraberinde getirdi.

Marks Belçika'dan sınır dışı edildi. Bu nedenlerle, konferansların metinlerinin düzenli bir bilimsel inceleme haline getirilmesi ve Marks'ın ekonomi politik üzerine çalışmaları, 1850'de Londra'da yeniden çalışmalarına başlayıncaya dek kesintiye uğradı.

Sol Yayınları'nca ülkemizde "Ücretli Emek ve Sermaye, Ücret, Fiyat ve Kar" adı altında yayınlanan kitapta yer alan Ücretli Emek ve Sermaye'nin metni ise, emek ve işgücü kavramları konusunda Marks'ın son ve kesin biçimini almış düşüncelerinin yer aldığı Kapital'in yayınlanmasından sonra, Engels'in yaptığı bazı düzenlemeleri de içeren Berlin 1891 baskısıdır.

Ücretli Emek ve Sermaye'nin Marks'ın işçi sınıfının ekonomi politiğini geliştirmenin henüz ilk aşamalarında olduğu 1847'de yazıldığı hatırlanırsa, böylesi bir değişikliğin gereği kavranabilir. "40'larda, Marks, Eknomi Politiğin eleştirisini henüz tamamlamamıştı. Bu, ancak 50' lerin sonuna doğru gerçekleşti. Onun için, "Ekonomi Politiğin Eleştirisine Katkı"nın 1. kesiminden (1859) önce yayınlanan yazıları, birçok bakımdan, 1859'dan sonra yazdıklarından farklıdır. Bundan önceki yazılarında, öyle deyimler, hatta başlıbaşına öyle tümceler vardır ki, sonraki yapıtları açısından talihsiz, hatta yanlış görünürler." (3) der Engels ve bu düzenlemeye yazdığı girişe ekler: "yaptığım değişikliklerin tümü, bir tek nokta çevresinde toplanmaktadır. Asıl metne göre, işçi, kapitaliste ücret karşılığında emeğini satmaktadır; bugünkü metne göre ise, işçi, işgücünü satmaktadır." (4)

1850'de Londra'da ekonomi politik üzerine çalışmalarına yenidne başlayan Marks, bir yandan o dönemde kapitalist dünyanın rakipsiz merkezinde bulunmanın sağladığı gözlem olanaklarına, diğer yandan klasik burjuva ekonomi politiğinin yapıtlarının hemen tümünü bulunduran kütüphanelerden yararlanma olanağına sahiptir. Bu dönemdeki çalışmalarını "tüm siyasal hareketin temelini oluşturan ekonomik ilişkilerin ayrıntılı ve bilimsel incelenmesi" olarak tanımlar.(5) 1850'den 1865'e dek değer, artık değer, ortalama kâr, üretim fiyatı ve toprak rantı teorilerini, bir bakıma ekonomi politiğin tümünü geliştirir.

İşte Haziran 1865'de Ücret, Fiyat ve Kâr'ı ortaya çıkaran bu gelişimdir. Birinci Enternasyonal Merkez Konseyi'nin Nisan 1865'deki oturumunda İngiliz delegesi John Weston, ücretlerdeki artışın fiyatlarda genel bir artışa yol açacağını, bu nedenle ücret artışı için mücadelenin gereksiz olduğunu, giderek sendikaların gereksizliğini öne sürer. Bu tezlerin öne sürüldüğü dönemde ise Marks' ın deyimi ile "bütün kıta üzerinde gerçek bir grevler salgını hüküm sürmektedir ve her yanda, büyük haykırışlarla, ücretlerin artırılması talep edilmektedir" (6) Öte yandan öne sürülenlerin burjuva iktisatçılarınca da canı gönülden desteklenmesi bu tezlerin çürütülmesinin önemini artırır.

Bu nedenle, Haziran 1865'de Marks'ın öne sürülen iddiaları yanıtlamak için yaptığı konuşmanın metninden oluşan Ücret, Fiyat ve Kâr; ekonomi politiğin genel ilkelerinin işçi sınıfının pratik sorunlarının çözümü için kullanıldığı bir çalışmadır.

ÜCRET, FİYAT, KAR:
EKONOMİ POLİTİĞİN İLK TANIMLAMALARI

Marks, Ücret , Fiyat ve Kâr'da ücretlerin işgücünün değerini temsil ettiğini ve işgücünün değerinin, onun yeniden üretimi ve varlığını sürdürmesi için gerekli emek miktarı tarafından belirlendiğini net bir şekilde açıklar.

İşçilerin ücret artışı için ya da ücretlerin düşmesini önlemek, işgününün kısaltılmasını sağlamak için verdikleri mücadele desteklenirken, ücret düzeyinin ve işgününün uzunluğunun sermaye ile emek arasındaki devamlı mücadele ile belirlendiği belirtilir. Yalnızca ekonomikmücadelenin sonuca ulaştırıcı olmadığı, işçi sınıfının kurtuluşunun kapitalist sömürü düzeninin ortadan kaldırılmasına bağlı olduğu vurgulanır.

Ancak Ücret, Fiyat ve Kâr'ın içerdiği en önemli nokta kuşkusuz, artık değer teorisinin temellerini belirtmesi ve üretim sürecinde çalıştırılan işçinin metaın değerine kattığı değerin, ücret ve kâr olarak bölüştürülebilen tek değer olduğunun açığa çıkartılmasıdır. Bu nedenle ücretler yükseldiğinde kârlar düşecek, ancak bu değişim meta değeri üzerinde etkili olmayacaktır. Metaın fiyatını belirleyen onun içinde cisimleşmiş emek miktarıdır ve yalnızca kullanılan emeğin üretici gücüne bağlı olarak değişir. Bu açıklama "ücret artışlarının fiyat artışlarına neden olup olmadığı" sorusunun yanıtını oluşturur ve öne sürülen tezin kabul edilebilir yanı olmadığını ortaya çıkarır.

Ücret, Fiyat ve Kâr'ın 100 yıl önce verdiği bu yanıtın, ücretlerin dondurulması önerilerinin, işçi ücretlerindeki artışların fiyat artışlarına neden olduğu tezlerinin yeni yeni biçimlerle işçi ve emekçi sınıfların karşısına sürüldüğü günümüz Türkiye'sinde önemi açıktır.

Bu yanıt, tüm bilimsel sosyalist klasiklerin bir yandan içinde doğdukları koşulların özelliğini taşırken, diğer yandan da bu koşullara hapsedilmeden, örgütlü mücadele içinde ele alındıklarında, içerdikleri genel ilkelerin geçerliliğini koruduklarının kanıtlanmasıdır.

(1) Ücretli Emek ve Sermaye, Ücret, Fiyat ve Kâr, Sol Yayınları, Sf.123
(2) Ücretli Emek ve Sermaye, Ücret, Fiyat ve Kâr, Sol Yayınları, Sf.37
(3) Ücretli Emek ve Sermaye, Ücret, Fiyat ve Kâr, Sol Yayınları, Sf.16
(4) Ücretli Emek ve Sermaye, Ücret, Fiyat ve Kâr, Sol Yayınları, Sf.17
(5) Eserler, Marx-Engels, Cilt 1, Sf.5
(6) Ücretli Emek ve Sermaye, Ücret, Fiyat ve Kâr, Sol Yayınları, Sf.93

Somoza'ların saltanatı yıkılacaktır

Ömer KÜKNER

Bir Orta Amerika ülkesi olan Nikaragua'da 40 yıldır iktidarda bulunan Somoza ailesinin son temsilcisi olan Anastasio Somoza Debayle yönetimi geçtiğimiz aylarda başlayan direnişle sallanmaya başladı. Geniş halk kitlelerinin katıldığı ayaklanma girişiminin başarılar kazanarak genişlediği izleniyor.

NİKARAGUA MI? SOMOZALAND MI?

130 bin kilometre kare yüzölçümü olan Nikaragua'da belirtilen son rakamlara göre 2.7 milyon kişi yaşıyor. 40 yıldır ülkeyi yöneten Somoza ailesi ülke üzerinde o kadar kesin denetim kurmuş ki; Nikaragua halkı arasında ülkeye Somozaland (Somozaların Ülkesi) denilmeye başlanmış. Gerçekten üç nesildir ülkeyi yöneten Somoza ailesinin üyeleri ülkeyi çiftlikleri imiş gibi kullanıyorlar. Ülkedeki tüm ekonomik etkinlikler Somoza ailesinin elinde. Pamuk, şeker kamışı ve kahve plantasyonlarının yanısıra ülkedeki deniz, hava, kara taşımacılığı, posta hizmetleri, sigara endüstrisi ile diğer tüm tüketim mallarının üretim ve dağıtımını Somoza ailesi sürdürüyor. 1972 yılında oluşan ve 11 bin kişinin ölümü ve 250 bin kişinin konutsuz kalmasıyla sonuçlanan deprem felaketi bile servetleri 800 milyon dolar olarak tahmin edilen Somoza ailesinin zenginleşmesine araç olarak kullanılmış. Çeşitli uluslararası kaynaklardan ülke halkı için yollanan 40 milyon dolar Somozaların banka hesabına geçirilmiş.

MUHALEFET CEPHESİNDE KİMLER VAR?

Somoza ailesi ve onun çevresinde bulunan çeşitli gruplara karşı verilen mücadele iki cephe tarafından sürdürülüyor. Bunlardan ilki başını işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi Nikaragua Sosyalist Partisi'nin (NSP) çektiği Sosyal Hristiyan Parti, Bağımsız Liberal Parti ile Milli Selamet Hareketinin katıldığı Demokratik Muhalefet Cephesi, diğer bir unsur da, NSP'nin "sol radikal" olarak nitelendirdiği Sandinist Ulusal Kurtuluş Cephesi'dir. Adını 1930'larda Amerikan emperyalizmine karşı verdiği savaşlardan ötürü halk kahramanı olarak tanınan General Sandino'dan almıştır. Demokratik Muhalefet Cephesi'nin reformist kanadını Sosyal Hristiyan Partisi, Bağımsız Liberal Parti ve Milli Selamet Hareketi oluşturmaktadır.

Nikaragua'da Ağustos ayı içinde Parlamento binasının basılıp Somoza yönetiminin aralarında bakanların bulunduğu yüksek dereceli yöneticilerin rehin alınması ile başlayan ayaklanma eyleminin hazırlanması geçmiş yılların bir eylem birikiminin sonucudur. 1912 ile 1932 yılları arasında fiilen ABD tarafından yönetilen Nikaragua'da ilk anti-emperyalist eylemler General Cesar Augusto Sandino'nun önderlik ettiği direniş hareketi olmuştur. General Sandino 1934 yılında bir suikaste kurban gitmiş ve önderlik ettiği hareket büyük darbeler yemiştir. Uzun bir süre Nikaragua'yı istedikleri gibi yöneten Somoza'lara karşı gelişen yeni bir eylemde Nikaragua Sosyalist Partisi tarafından örgütlenen 1973 Genel Grevi'dir.

1972 yılındaki depremin bile Somoza ailesi tarafından servetlerini artırmada araç olarak kullanılması üzerine NSP ülkedeki sendikaların ve demokratik örgütlerin katıldığı Genel Grev çağrısı yapmıştır. Nikaragua'da başarıyla uygulanan Genel Grev demokratik direniş hareketinin gücünü göstermesi açısından son derece önem taşımaktadır. 1973 yılında 10. kongresini yapan bilimsel sosyalist Nikaragua Sosyalist Partisi, sendikalar ve demokratik kitle örgütlerindeki etkinliğini giderek arttırdı. NSP'nin giderek artan etkinliğini kırmak isteyen Somozo yönetimi partinin Birinci Sekreteri Luis Sanchez Sancho'yu polis aracılığı ile kaçırdı. Sancho'nun kaçırılması ile başlayan Somoza yönetiminin kitlelerden tecriti olgusu 1978 yılında ılımlı burjuva muhalefetini temsil eden La Prensa Gazetesinin en önemli yöneticisi Pedro Joaquin Chamarro'nun Somoza yönetiminin kiralık katilleri tarafından öldürülmesi üzerine doruk noktasına ulaştı. Tüm muhalefetin birlikte örgütlediği cenaze töreni Somoza yönetimine karşı bir gösteriye dönüştürüldü. 12 Ocak günü genel direniş başarıyla uygulandı. Ocak ayından bu yana ise Nikaragua'daki Somoza aleyhtarı eylemler giderek ivme kazandı ve Ağustos ayında Sandinist gerillalarının Parlemantoyu basmaları ile yeni boyutlar kazandı. Gerillaların istemlerinin kabul edilmesinden sonra, başını NSP'nin çektiği geniş muhalefet cephesi Genel Grev çağrısı yaptı. Genel Grev eylemi Somozo yönetiminin kanlı bastırma girişimi ile karşılaştı, sivil halkın üzerine Amerikan emperyalizmi tarafından kurulup örgütlenen Ulusal Muhafızlar tarafından acımasızca ateş açıldı. Somoza'nın bu son girişimi, baba Anastasio Somoza tarafından kurulan, büyük oğul Luis Somoza tarafından sürdürülen ve en son olarak Anastasio Somoza Debayle tarafından bugün temsil edilen Somoza saltanatının kesin tecritini sağladı. Ülkenin her tarafında, özellikle kuzey kesimlerinde halk ayaklandı. Somoza yönetiminin uyguladığı yoketme girişimleri ayaklanmayı bastırsa bile, Nikaragua halkının işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi öncülüğünde verdiği mücadele er veya geç başarıya ulaşacak ve 40 yıldır ülkeyi iliklerine değin sömüren Somoza'ların saltanatı yıkılacaktır.

KİTLE SPORU VE HALK SAĞLIĞI

Prof.Dr.Veli LÖK

Sporun amacı, bireyi ve bireylerin oluşturduğu toplumu sağlıklı ve mutlu kılmak, bu yolla onların üretim gücünü arttırarak ekonomik yaşama daha katkılı duruma getirmektir. Böyle bir amaca, mümkün olan en yüksek sayıda bireyin sporu kendisinin yapması ile en yakın şekilde ulaşılabileceği açıktır. İşte buradan çağımızın doğru spor anlayışı ortaya çıkmaktadır. "Kitle sporu" olarak tanımlanan bu anlayış, topluma en geniş çapta spor yaptırmak olarak özetlenebilir. Kitle sporu görüşü özellikle sosyalist ülkelerde gelişmiş, devletin vazgeçilmez spor politikası olarak anayasalara girmiştir. Büyük kitleye planlı ve bilimsel olarak spor sunulunca uluslararası yarışmalarda da başarıların ortaya çıkması doğaldır. Diğer bir anlatımla son yıllarda sosyalist ülkelerin spordaki başarıları, kitleye yayılan sporun bir taraftan onların sağlıklı ve daha üretken olmalarını sağlarken diğer taraftan oluşturduğu yan üründür. Kitle sporu anlayışının sonuçlarını birkaç örnekle daha kolay anlatabiliriz. Bugün Sovyetler Birliğinde 50 milyon insan (her dört kişiden biri) lisanslı olarak spor yapmaktadır. Buna paralel olarak Sovyet sporcularının 1952 yılındanberi uluslararası karşılaşmalarda hemen hemen değişmez şekilde takım birincilikleri aldığını bilmekteyiz. Daha çarpıcı örnek, Demokratik Alman Cumhuriyetinin uluslararası karşılaşmalarda gittikçe madalya sayısını arttırması, "kitle sporu ile mucizeler yaratan ülke" adına ulaşmasıdır. Bu ülke 1956Melbourne Olimpiyadında toplam 7 madalya almışken 1976 Montreal Olimpiyadında toplam 90 madalya alarak o zamana kadarki madalya sayısını 226 ya yükseltmiştir. Şimdiye kadar 223 Dünya ve 92 Olimpiyad şampiyonluğu kazanan yaklaşık 20 milyon nüfuslu bu ülkede de her dört kişiden biri bilimsel olarak spor yapıyor. Bu ülkede 18 yaşından büyük 2 milyon 800 bin, 18 yaşından küçük 2 milyon 700 bin lisanslı sporcu var. Bu 5.5 milyonluk sporcuyu 300 bin antrenör ve 191 bin beden eğitimi öğretmeni eğitmektedir. Ayrıca bu ülkede spor eğitimi 4 yaşını tamamlayan çocuklardan başlamaktadır. Bu çocuklar ülkeye yayılmış 81 bin spor istasyonunda görevli bilim adamları tarafından esaslı bir şekilde gözden geçirilerek zamanı geldiğinde yapacakları spor dalı belirlenmektedir. Bir taraftan geniş kitlenin bilimsel olarak spor yapması ve onların sağlıklı kalması sağlanırken, diğer taraftan yetenekli sporcular üzerinde de bilimsel olarak durularak ve onlara iyi bir yaşam sağlanıp teşvik edilerek "yan ürün"ün iyi değerlendirilmesi yapılıp uluslararası başarılar arttırılmaktadır. Sosyalist ülkelerdeki tüm sportif çabaların uluslararası yarışmalardabaşarı elde edip sistemin propagandasını yapmaktan ibaret olduğunu ileri sürmek en azından kitle sporunun sağlığa ve dolayısıyla üretime katkısını herkesin bilmediğini varsaymak demektir. Bu kadar yaygın sporun, gerektirdiği masrafların devlet olanaklarından sadece uluslararası başarı elde etmek ve propaganda için harcanması en basit mantıkla savurganlık olarak kabul edilmek gerekir.

Sporun asıl amacının bireyi ve bireylerin oluşturduğu toplumu sağlıklı ve mutlu kılmak, bu yolla onun üretimini arttırarak ekonomik yaşama daha katkılı hale getirmektir, demiştik. Gerçekten spor insan sağlığını olumlu yönde etkilemekte midir? Bunu kulaktan dolma bilgilerimizle hemen evet diye yanıtlamamız mümkündür. Ancak verilecek birkaç rakkam konuyu daha da aydınlığa çıkaracaktır. Şöyle ki: az hareketli yaşamı olan yani spor yapmayan bireylerin 50 yaş üstünde olanları % 79,8 olasılıkla beyin kanaması ve infarktüs adayı olurken, aynı yaşlara uyanların beden hareketi yapanlarında bu olasılık %7.3 dür yani on defa daha azdır. Spor yapanlar yapmayanlara oranla %14 fazlasıyla algılama, ayrıntı ve terim depolama gibi beyin faaliyetlerine sahip olmaktadır. Spor yap-

mayanlarda hormonal faaliyetlerde kapasite düşümü olmakta, buna bağlı olmak üzere daha erken cinsel güç azalması, şeker hastalığı olasılığında belirgin artma, ruhsal depresyon olasılığı artımı görülmektedir. Hareketsizliğin en göze çarpar etkisi hareket sisteminin kendisinde olmakta, eklemlerde kireçlenmeler erkenden oluşmakta, bel ve karın kaslarındaki zayıflıkla ilgili olarak bel fıtığı ve diğer ağrılı bel rahatsızlıkları ortaya çıkmaktadır. Bütün bunlara bağlı olarak çalışma verimi düşen kişiler üretimi düşürürken, hareketsizliğin getirdiği erken ölümler, büyük yatırımlarla yetişen bu bireylerin ekonomik katkısından toplumu erkenden yoksun bırakmaktadır. İnsanlardan verdiğimiz bu örnekleri deneysel olarak da desteklemek konuyu daha da açıklığa kavuşturacaktır; Kiyev Üniversitesi profesörlerinden Dr.Igor Murarof, aynı saatte doğan fareleri iki guruba ayırarak, bir gurubu normal kafeste kendi haline bırakarak, öteki grubu özel kafeslerde normal doğa koşullarının gerektirdiği kadar sürekli koşturarak besliyor. Normal kafeste, fazla devinmeye gerek duymadan, yiyeceklerini bol ve kolay elde edip şişmanlayan fareler, 82 nci gün ölmeye başlıyor ve bir hafta içinde hepsi ölüyor. Buna karşın hareketli yaşayanlar 520 ile 530 gün arasında yaşamlarını sürdürüyorlar. Aynı bilim adamının hareketsiz fareyi hareketli hale getirdikten sonra aldığı sonuç, sonradan spora başlayanlar için çok anlamlı. Hareketsiz beslenen farelerden beşer onar tanesi hareketli yaşamda beslenmeye başlanınca, harekete erken başladıkları oranda uzun yaşadıklar görülüyor,60 ncı gün harekete başlayanlar 340 gün yaşayabilirken, 30 ncu günden (yani daha erken) harekete başlatılanların 480-490 gün yaşadıkları görülüyor. Bu deneyler insanlardakine paralel olarak açıkça gösteriyor ki hareket azlığı kesin olarak sağlığı zarara uğratıyor, ömrü kısaltıyor.

Sporun koruyucu hekimlik yönünden önemini böylece ortaya koyarken, hastalıkların tedavisinde de gittikçe artan yerini hemen belirtmeliyiz. Gerçekten bugün birçok hastalıklar (eklem kireçlenmeleri, bel ağrıları, ruhi depresyonlar aşırı zihinsel yorgunluklar, infarktus v.s.) hekim yönetiminde tıbbi cimnastik, grup sporları ve hastasına göre verilecek yürüyüş, koşu ile tedavi edilmekte, hasta için belirlenecek sürekli bir program hastanın yaşamı boyunca sağlıklı bir birey olmasını sağlamaktadır.

Sağlık ve üretim ile ilişkisi gayet açık olan spora toplumlar sosyo-ekonomik yapılarına uygun bir görüşle bakmaktadırlar. Yukarıda sosyalist ülkelerdeki görüşü ve sporun yerini belirtmiştik. Kapitalist ülkelerde ise sporun halkı sağlıklı kılmak amacına yönelik olarak kullanıldığını söylemek mümkün değildir. Bu ülkelerde geçerli olan profesyonellik nedeniyle, önceliği sporcu ve ondan dolaylı olarak kazanç sağlayan kişi ve kuruluşların kazandığı para almakta, kişinin sağlığına yarar ise "yan ürün" olarak ortaya çıkmaktadır. Bu ülkelerdeki durumu kısaca özetlersek; Amerika Birleşik Devletlerinde spor yapan kitle çok büyüktür. On milyonlarca sporcudan çeşitli elemeler sonucunda birer lig oluşturulur. Buz hokeyi liginde 28, basketbol liginde 24, Amerikan futbolu liginde 26 ve beyzbol liginde 24 takım karşılaşmalar yapar. Toplam 102 takıma eleman sağlamak için 240 milyon kişilik bu ülkede her türlü olanak hazırlanmıştır. Bu olanakların sonucunda, bu 102 takımın yaptığı karşılaşmalar Amerikan ekonomisinde yılda 100 milyardolara yakın para döndürmektedir. Bu paranın sağlanması sporun seyir sporuna dönük olmasını gerektirmektedir. Bu yolla seyirciden, reklamlardan (özellikle televizyon), spor malzemesi tüketiminden, alt yapı yatırımlarından gelen paraların çok azı sporcuya dönerken, esas payı kulüp sahibi kişi ve kuruluşlar almaktadır. 102 buz hokeyi, basketbol, amerikan futbolu, beyzbol kulübünün 32 sinin sahibi mahalli ve ulusal TV şirketleri, geri kalan 70 inin sahibi büyükşirketler ve sermayedar kişilerdir. Daima kâr etmek isteyen bu kişi ve kuruluşların istediği esas ürün tabii ki sağlıklı kişi ve toplum değil paradır. Sağlığın "yan ürün" olması doğal sonuç olmaktadır.

Gelişmiş Batı Avrupa ülkelerinde ise sporun daha geniş kitlelere ulaşması İkinci Dünya Savaşı sonrasına rastlar. Uluslararası yarışmaların başarılı ülkelerce bir reklam aracı olarak kullanılması, yarışma sporlarına yatırımları arttırdı. Emekçi halkın genel kültür seviyesini yükselmesi, sporun sağlık üzerindeki etkilerinin anlaşılması, sosyalist ülkelerin uluslararası karşılaşmalarda başarı sırrının kitle sporuna devletçe verilen önemde olduğunun bu devletlerce anlaşılması, devletin spor alt yatırımlarına katkısını arttırarak sporun daha geniş kitleye inmesini arttırdı. Örneğin, Federal Almanyada 1959 yılında uygulamaya konulan 15 yıllık "Altın Planı" ile 8.5 milyar DM.lik yatırım planlandı. Sonuç olarak bazı başarılar elde edilmekle beraber, bunları Demokratik Alman Cumhuriyetinin sonuçları ile karşılaştırmak bile olanaksızdır.

Az gelişmiş ülkelerde ve ülkemizde spor, prestij sprudur. Halkın ve yöneticilerin büyük çoğunluğu sporun insan sağlığı ve üretim yönünden değerini bilmemektedir. Halkın büyük çoğunluğu seyircidir ve ancak çok küçük bir azınlık spor yapar. Burjuvazi seyirci sayısının arttırılması için kitle iletişim araçlarından sonuna kadar yararlanır. Seyir sporu ile elde edilen ucuz spor uğraşının burjuvazi için önemli bir maliyeti olmadığı halde kazancı çok büyüktür. Bu yolla halkın dikkati esas konulardan spor tartışmalarına çekilerek, sporla uğraştığı zannı içinde kişiler uyutulur. Bölge özelliklerinden veya ulusal spor özelliklerinden ve bazı kişisel katkılardan geçici başarılar elde edilir. Başarısızlıkların sorumluluğu ise sporcunun ve çalıştırıcının sırtına yüklenerek esas suçlu yıllar yılı halkın gözünden kaçırılır. Ülkemizde yıllardanberi bu spor anlayışının tipik örneği verilmektedir. Ülkemizde 1976 yılı verilerine göre 72.193 lisanslı sporcu vardır (her 500 kişiden biri). 1961 yılından sonra canlılık kazanan spor yatırımlarının da %75 inin kitle sporuna değil, seyir sporuna ayrıldığı görülmektedir. Günün iktidarları herkese spor olanakları götürme yerine, yaptırılan görkemli stadyomlar ile çok sayıda kişiye seyir olanakları götürmeyi tercih etmektedir. Spordan toplum yararına arzu edileni sağlamak için herkese spor yaptırma (kitle sporu) politikasını devletin sporpolitikası olarak benimsemek, genel bütçeden Spor ve Gençlik Bakanlığı bütçesine yeterli pay ayırmayı gerektirir. Şüphesiz okullarda, işyerlerinde, köylerde, gecekondu bölgelerinde ilgili bakanlıkların ve belediyelerin yapacağı yatırımlar da buna eklenmelidir. Ülkenin nüfusunun %80 ini oluşturan köylere şimdiye kadar hiç spor yatırımı yapılmadığı düşünülürse, yapılması gerekenin önemi ortaya çıkar. Şu andaki devlet yöneticilerinin kitle sporuna önem verileceğine ilişkin sözleri sevindirici olmakla beraber, bunun devlet bütçesine yansıdığı oranda inandırıcı olacağı tabiidir.

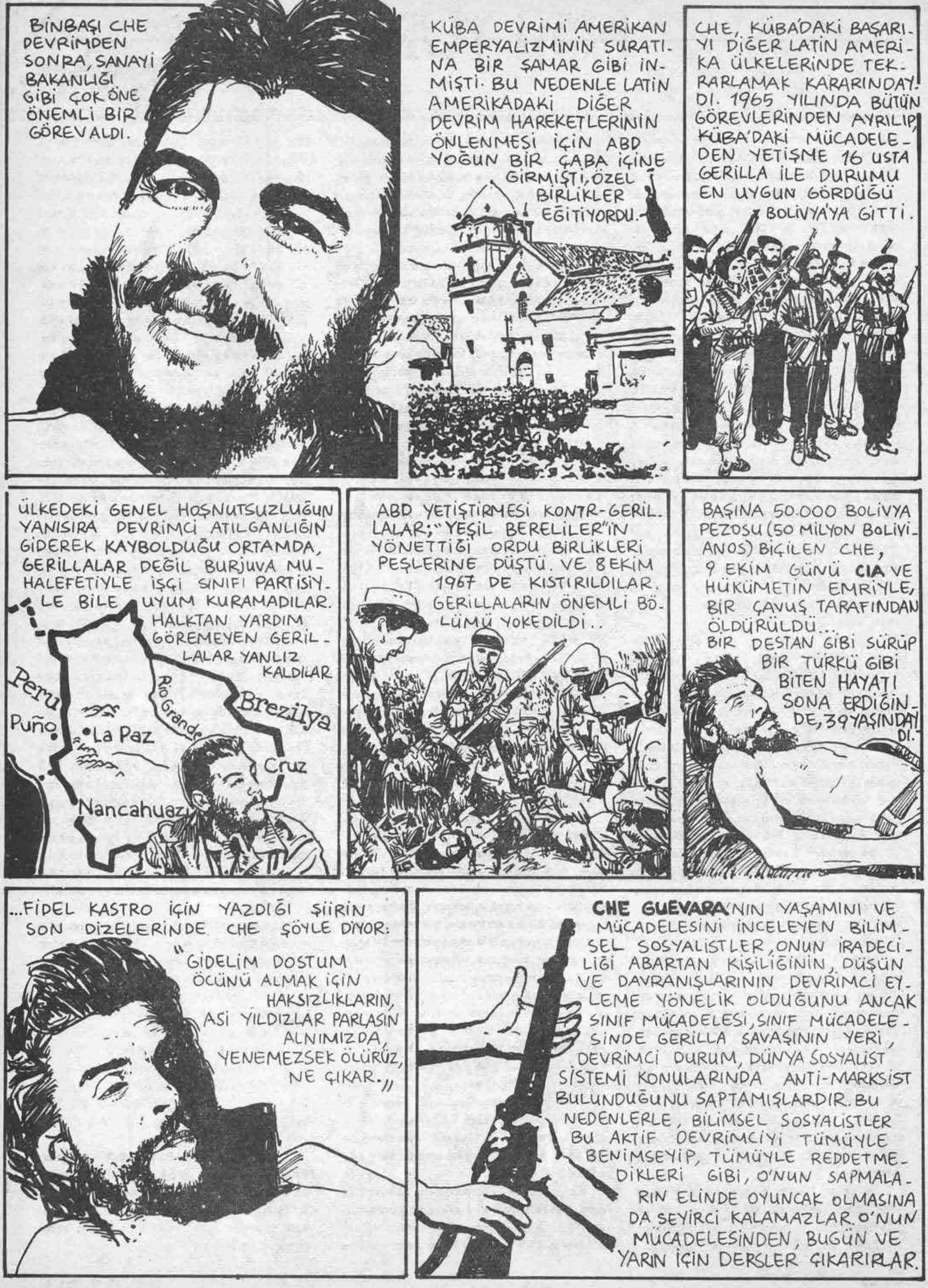
Sonuç

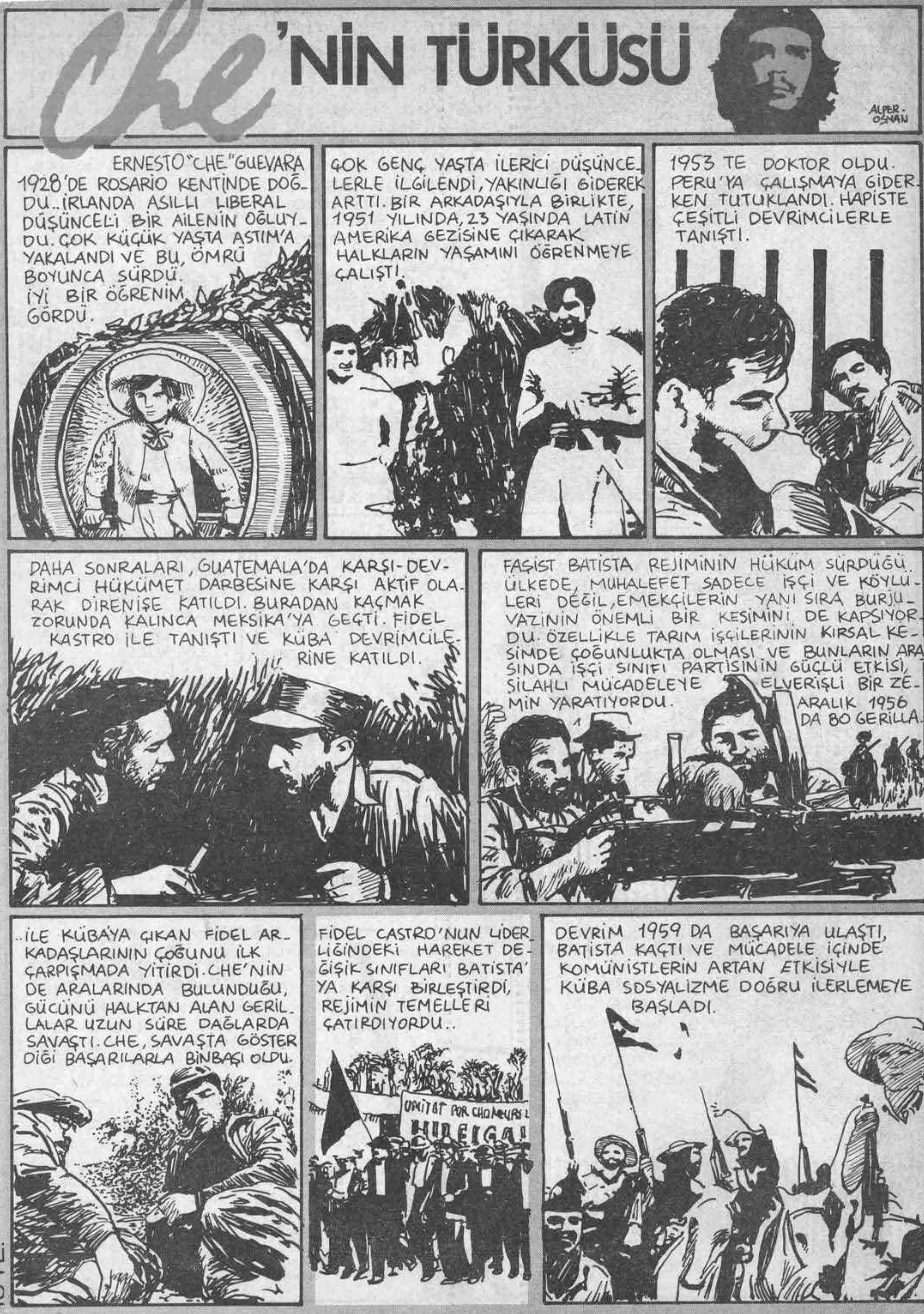
1. Spor, halk sağlığının korunmasında ve sağlıklı birtoplumun oluşturulmasında ve bunun sonucu olarak üretimin arttırılmasında önemli bir faktördür.

2. Sporun halk sağlığına yararı, mümkün olan en yüksek sayıda bireyin sporu kendisinin yapması (kitle sporu anlayışı) ile en yüksek seviyeye çıkarılabilir.

3. Halk sağlığına yararı olmayan seyir sporu yerine kitle sporu politikası devlet politikası olarak benimsenmelidir. Bunu gerçekleştirmek için bütçeden yeterli pay ayrılmalıdır.

4. Kitle sporu anlayışı, spor yatırımlarının bugünkünün tersine köylere, kasabalara, gecekondu bölgelerine, fabrikalara, işyerlerine yapılması, herkese günlük yaşam arasında spor yapma fırsatının verilmesi ile gerçekleştirilebilir.

BİNBAŞI CHE DEVRİMDEN SONRA, SANAYİ BAKANLIĞI GİBİ ÇOK ÖNE ÖNEMLİ BİR GÖREV ALDI.
KÜBA DEVRİMİ AMERİKAN EMPERYALİZMİNİN SURATINA BİR ŞAMAR GİBİ İNMİŞTİ. BU NEDENLE LATİN AMERİKADAKİ DİĞER DEVRİM HAREKETLERİNİN ÖNLENMESİ İÇİN ABD YOĞUN BİR ÇABA İÇİNE GİRMİŞTİ, ÖZEL BİRLİKLER EĞİTİYORDU.
CHE, KÜBA'DAKİ BAŞARIYI DİĞER LATİN AMERİKA ÜLKELERİNDE TEKRARLAMAK KARARINDAYDI. 1965 YILINDA BÜTÜN GÖREVLERİNDEN AYRILIP, KÜBA'DAKİ MÜCADELEDEN YETİŞME 16 USTA GERİLLA İLE DURUMU EN UYGUN GÖRDÜĞÜ BOLİVYA'YA GİTTİ.
ÜLKEDEKİ GENEL HOŞNUTSUZLUĞUN YANISIRA DEVRİMCİ ATILGANLIĞIN GİDEREK KAYBOLDUĞU ORTAMDA, GERİLLALAR DEĞİL BURJUVA MUHALEFETİYLE İŞÇİ SINIFI PARTİSİYLE BİLE UYUM KURAMADILAR. HALKTAN YARDIM GÖREMEYEN GERİLLALAR YANLIZ KALDILAR
Peru
Puño
La Paz
Rio Grande
Brezilya
Cruz
Nancahuazu
ABD YETİŞTİRMESİ KONTR-GERİLLALAR; "YEŞİL BERELİLER"İN YÖNETTİĞİ ORDU BİRLİKLERİ PEŞLERİNE DÜŞTÜ. VE 8 EKİM 1967 DE KISTIRILDILAR. GERİLLALARIN ÖNEMLİ BÖLÜMÜ YOKEDİLDİ..
BAŞINA 50.000 BOLİVYA PEZOSU (50 MİLYON BOLİVİANOS) BİÇİLEN CHE, 9 EKİM GÜNÜ CIA VE HÜKÜMETİN EMRİYLE, BİR ÇAVUŞ TARAFINDAN ÖLDÜRÜLDÜ...
BİR DESTAN GİBİ SÜRÜP BİR TÜRKÜ GİBİ BİTEN HAYATI SONA ERDİĞİNDE, 39 YAŞINDAYDI.
...FİDEL KASTRO İÇİN YAZDIĞI ŞİİRİN SON DİZELERİNDE CHE ŞÖYLE DİYOR:
"GİDELİM DOSTUM ÖCÜNÜ ALMAK İÇİN HAKSIZLIKLARIN, ASİ YILDIZLAR PARLASIN ALNIMIZDA, YENEMEZSEK ÖLÜRÜZ, NE ÇIKAR."
CHE GUEVARA'NIN YAŞAMINI VE MÜCADELESİNİ İNCELEYEN BİLİMSEL SOSYALİSTLER, ONUN İRADECİLİĞİ ABARTAN KİŞİLİĞİNİN, DÜŞÜN VE DAVRANIŞLARININ DEVRİMCİ EYLEME YÖNELİK OLDUĞUNU ANCAK SINIF MÜCADELESİ, SINIF MÜCADELESİNDE GERİLLA SAVAŞININ YERİ, DEVRİMCİ DURUM, DÜNYA SOSYALİST SİSTEMİ KONULARINDA ANTİ-MARKSİST BULUNDUĞUNU SAPTAMIŞLARDIR. BU NEDENLERLE, BİLİMSEL SOSYALİSTLER BU AKTİF DEVRİMCİYİ TÜMÜYLE BENİMSEYİP, TÜMÜYLE REDDETMEDİKLERİ GİBİ, O'NUN SAPMALARIN ELİNDE OYUNCAK OLMASINA DA SEYİRCİ KALAMAZLAR. O'NUN MÜCADELESİNDEN, BUGÜN VE YARIN İÇİN DERSLER ÇIKARIRLAR.

Che'NİN TÜRKÜSÜ
ALPER - OSMAN
ERNESTO "CHE" GUEVARA 1928'DE ROSARİO KENTİNDE DOĞDU.. İRLANDA ASILLI LİBERAL DÜŞÜNCELİ BİR AİLENİN OĞLUYDU. ÇOK KÜÇÜK YAŞTA ASTIM'A YAKALANDI VE BU, ÖMRÜ BOYUNCA SÜRDÜ. İYİ BİR ÖĞRENİM GÖRDÜ.
ÇOK GENÇ YAŞTA İLERİCİ DÜŞÜNCELERLE İLGİLENDİ, YAKINLIĞI GİDEREK ARTTI. BİR ARKADAŞIYLA BİRLİKTE, 1951 YILINDA, 23 YAŞINDA LATİN AMERİKA GEZİSİNE ÇIKARAK HALKLARIN YAŞAMINI ÖĞRENMEYE ÇALIŞTI.
1953 TE DOKTOR OLDU. PERU'YA ÇALIŞMAYA GİDERKEN TUTUKLANDI. HAPİSTE ÇEŞİTLİ DEVRİMCİLERLE TANIŞTI.
DAHA SONRALARI, GUATEMALA'DA KARŞI-DEVRİMCİ HÜKÜMET DARBESİNE KARŞI AKTİF OLARAK DİRENİŞE KATILDI. BURADAN KAÇMAK ZORUNDA KALINCA MEKSİKA'YA GEÇTİ. FİDEL KASTRO İLE TANIŞTI VE KÜBA DEVRİMCİLERİNE KATILDI.
FAŞİST BATİSTA REJİMİNİN HÜKÜM SÜRDÜĞÜ ÜLKEDE, MUHALEFET SADECE İŞÇİ VE KÖYLÜLERİ DEĞİL, EMEKÇİLERİN YANI SIRA BURJUVAZİNİN ÖNEMLİ BİR KESİMİNİ DE KAPSIYORDU. ÖZELLİKLE TARIM İŞÇİLERİNİN KIRSAL KESİMDE ÇOĞUNLUKTA OLMASI VE BUNLARIN ARASINDA İŞÇİ SINIFI PARTİSİNİN GÜÇLÜ ETKİSİ, SİLAHLI MÜCADELEYE ELVERİŞLİ BİR ZEMİN YARATIYORDU.
ARALIK 1956 DA 80 GERİLLA..
..İLE KÜBA'YA ÇIKAN FİDEL ARKADAŞLARININ ÇOĞUNU İLK ÇARPIŞMADA YİTİRDİ. CHE'NİN DE ARALARINDA BULUNDUĞU, GÜCÜNÜ HALKTAN ALAN GERİLLALAR UZUN SÜRE DAĞLARDA SAVAŞTI. CHE, SAVAŞTA GÖSTERDİĞİ BAŞARILARLA BİNBAŞI OLDU.
FİDEL CASTRO'NUN LİDERLİĞİNDEKİ HAREKET DEĞİŞİK SINIFLARI BATİSTA'YA KARŞI BİRLEŞTİRDİ, REJİMİN TEMELLERİ ÇATIRDIYORDU..
HUELGA!
DEVRİM 1959 DA BAŞARIYA ULAŞTI, BATİSTA KAÇTI VE MÜCADELE İÇİNDE KOMÜNİSTLERİN ARTAN ETKİSİYLE KÜBA SOSYALİZME DOĞRU İLERLEMEYE BAŞLADI.

10TL.